

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟୁକ୍ତକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ

ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର
ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 9 ବର୍ଷ 2016

**ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟୁତ୍ତକ ତଥା
ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର**

ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 9 ବର୍ଷ 2016

ସୂଚୀପତ୍ର

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ	--	v
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	--	vii
ଅଧ୍ୟାୟ I ସାଧାରଣ		
ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା	1.1	1
ବକେୟା ରାଜସ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ	1.2	3
ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ବକେୟା	1.3	5
କର ଫାଙ୍କି	1.4	5
ବାକି ଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା	1.5	6
ଅତିର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ବିଭାଗ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ଜବାବ	1.6	6
ବିଭାଗ ଡ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ	1.6.1	7
ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏସି) ବୈଠକ	1.6.2	8
ଅତିର୍ଣ୍ଣକୁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା	1.6.3	8
ଚିଠା ସମାକ୍ଷା ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଜବାବ	1.6.4	8
ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସ୍ଥିତି	1.6.5	9
ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚାପିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଥିବା ସଂକ୍ରିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ	1.7	9
ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା	1.8	11
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	1.9	11
ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ବ୍ୟାପ୍ତି	1.10	12
ଅଧ୍ୟାୟ II ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି		
କର ପରିଚାଳନା	2.1	13
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	2.2	13
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	2.3	13
“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ଲମ୍ବିତ ଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲି ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହରେ ତାର ପ୍ରଭାବ” ର ସମାକ୍ଷା	2.4	15
“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ର ସମାକ୍ଷା	2.5	25
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	2.6	36
ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା	2.7	36
ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନା ସଙ୍କ୍ରାମଣ	2.7.1	36

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୋଟ୍ କାରବାରରୁ ମାଲ୍ ପରିବହନ ଭଡ଼ା ବାଦ୍ କରିବା ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନାର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.7.2	37
ପୁନରାଜ୍ଞାପିତ ଟାୟାର୍ ଉପରେ ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନାର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.7.3	38
ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ସଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ	2.7.4	39
ପ୍ରମାଣିତ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷାତ ହିସାବର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା	2.7.5	39
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା	2.8	41
ରାସ୍ତାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ	2.8.1	41
ଅଧିକ ପ୍ରତିବଦଳର ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବେଶ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.8.2	42
ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ	2.8.3	42
ଅଧ୍ୟାୟ III ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ		
କର ପରିଚାଳନା	3.1	45
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	3.2	45
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	3.3	45
“ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା	3.4	47
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	3.5	73
ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ/ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନ ହେବା	3.6	73
ଠିପିବଦ ମଦ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ ବିଅରର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣର କମ୍ପତି ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ଅନାଦାୟ	3.6.1	73
ଗୁଡ଼ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣରେ କମ୍ପତି ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଅନାଦାୟ	3.6.2	74
ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାଲୁ ରହିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନାଦାୟ	3.6.3	75
ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଠିପି ଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ	3.6.4	75
ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ରାଜସ୍ୱର ଅନାଦାୟ	3.6.5	76
ଅଧ୍ୟାୟ IV କ୍ଷାମ୍ପି ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି		
କର ପରିଚାଳନା	4.1	79
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	4.2	79

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	4.3	79
ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	4.4	81
ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନହେବା	4.5	81
ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ପତ୍ର ବିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦକରଣ ଦଲିଲର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	4.5.1	81
ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	4.5.2	83
ଅଧ୍ୟାୟ V ମୋଟର ଯାନ କର		
କର ପରିଚାଳନା	5.1	85
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	5.2	85
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	5.3	85
ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	5.4	87
ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାଳନ ନହେବା	5.5	87
ମାଲବାହୀ ଯାନ, ରୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଯାନ ଏବଂ ଟ୍ରେଲର୍ ସଂଲଗ୍ନ ଟ୍ରାକ୍ଟର୍ ଉପରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ	5.5.1	88
ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ/ ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	5.5.2	89
ଘରୋଇ ସେବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	5.5.3	90
ଅଧ୍ୟାୟ VI ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି		
ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ ପରିଚାଳନା	6.1	91
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	6.2	91
ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ	6.3	91
ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	6.4	93
ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ/ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନହେବା	6.5	93
ସାଇଜ୍ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	6.5.1	93
ସ୍ଥଳ ତାପଜନକ ମୂଲ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗର ସାମ୍ପ୍ରାଦ୍ୟ ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	6.5.2	94
ଅଧ୍ୟାୟ VII ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅତିବ୍ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ		
“ମୋଟର ଯାନ ବିଭାଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ” ର ଅନୁସରଣ ସମୀକ୍ଷା	7.1	97

ପରିଶିଷ୍ଟ		
	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ପରିଶିଷ୍ଟ	ପୃଷ୍ଠା
ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ରେଝୁମାନଙ୍କରେ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍ଦ୍ଦସଲାର ଧାରା	2.4.1	101
ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅନୁଯାୟୀ 1999-2000 ରୁ 2015-16 ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ବିବରଣୀ	3.4.1	102
ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜର ବିନା ସମର୍ଥନରେ 2011-12 ରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ବିବରଣୀ	3.4.2	103
ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2016-17 ର ସଂଶୋଧନ ଅନୁସାରେ 2016-17 ପାଇଁ 2015-16 ରେ ପାତନ ଶାଳା/ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍, ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ସଞ୍ଚାଦାୟ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତିର ବିଶଦ ବିବରଣୀ	3.4.3	104
ସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁ ଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ରଦ୍ଦକରଣ ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀର ବିବରଣୀ	3.4.4	105
ବେସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁରୁରା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀର ବିବରଣୀ	3.4.5	106
ମଦ ଭାଟି ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	3.4.6	107
2015-16 ରେ ବିଅର୍ ସଞ୍ଚ ଉଠାଣ ପରିମାଣର ସଂପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କର ହାରରେ କମ୍ପତି ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ସଞ୍ଚାଦାୟ	3.4.7	108
ମେସର୍ସ ଉତ୍କଳ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଖୋର୍ଦ୍ଧାରେ ଏଚ୍.ବି.ଏସ୍ ଏବଂ ଆଇଏମ୍.ଏଫ୍.ଏଲ୍ ନିଅଣ୍ଟ ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀର ବିବରଣୀ	3.4.8	111
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଅବକାରୀ ବିଭାଗରେ ଯାନର ସଞ୍ଚତାର ବିବରଣୀ	3.4.9	112
ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା/ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଦେଶାବଳୀର ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ନଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବାର ବିବରଣୀ	3.4.10	113
ରାଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା 2011-16 ମଧ୍ୟରେ ଗୃହୀତ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ରାଣ୍ଡର ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ 2014-15 ରେ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ	3.4.11	118
ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଅତିର୍ ମତ୍ରବ୍ୟ	7.1.1	119
ସଂକ୍ଷେପଣ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଭାଷା	121-123	

ମୁଖବନ୍ଧ

ଭାରତର ସମ୍ପିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଏବଂ ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଶକ୍ତି ତଥା ସେବା ସର୍ଭାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରମୁଖ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ସମନ୍ୱୟ ସମାକ୍ଷାର କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସେହି ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ 2015-16 ରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ଲେଖାପରାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥାନ ପାଇନଥିଲା । ଏହାଛଡା, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ 2015-16 ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳର ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ “ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ଏକ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା (ପିଏ) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ 24 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଅଛି । କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

I ସାଧାରଣ

ବିଗତ ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କ ସମୁଦାୟ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି 56,997.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ 2015-16 ବର୍ଷରେ ଏହା 68,941.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 45.31 ପ୍ରତିଶତ କର ରାଜସ୍ୱ (22,526.96 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓ ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ (8,711.24 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 54.69 ପ୍ରତିଶତ ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ (23,573.78 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ (14,129.46 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବାବଦରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.1.1)

2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ / ଆଦାୟ ସମନ୍ଧୀୟ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ବିକ୍ରୟ କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ପ୍ରବେଶ କର, ବୃତ୍ତି କର ଇତ୍ୟାଦି ଓ ମୋଟର ଯାନ କର, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଓ ଖଣି ରାଜସ୍ୱ ଆୟ 2,311.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ / ସଙ୍କରୋପଣ / ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା 3,48,849 ଟି ମାମଲାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.9)

II ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି

“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ଲମିତ ଥିବା ପୁନରାକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗୃହରେ ତାର ପ୍ରଭାବ” ର ସମାକ୍ଷା ରୁ ବିବିଧ ତୃଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱେଷିତ ଫସଲ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଥିଲା ବେଳେ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲରେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.3.1)

ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 169 ଦିନରୁ 919 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କାରଣ ନଥିବୁ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.1)

ବିବାଦୀୟ କରର 20 ପ୍ରତିଶତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜମା ବାବଦରେ 0.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ନକରି ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅପିଲ୍ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.2)

ବୈଧ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥାଇ ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନରମାନେ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ଉପ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା 16.04 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବିବାଦୀୟ ରାଜସ୍ୱ ଜଡ଼ିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ବିରୋଧରେ ଅପିଲ୍ ଆବେଦନ ଜାରି କରି ଛଅଟି ମାମଲାରେ ଦାବି ପରିମାଣକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମାମଲା ରଦ୍ଦ କରିଦେଇ ଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.3)

ସମ୍ପଦ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାଟିର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ 7.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.4)

ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ସାବ୍ୟସ୍ତରେ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତୃଟି ଯୋଗୁଁ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଅପଥାରେ ଲମ୍ବିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 3.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.5)

ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 25.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିବାଦୀୟ ରାଶି ଜଡ଼ିତ 21 ଟି ମାମଲାରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚାରି ରୁ ନଅଟି ମୁଲତବୀ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.6)

ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ପ୍ରାରମ୍ଭ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ରଦ୍ଦ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଜଡ଼ିତ 25.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମ୍ବାଦ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.7)

“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ର ସମୀକ୍ଷାରୁ କେତେକ ପଦ୍ଧତିଗତ ଏବଂ ଅନୁପାଳନଗତ ତୃଟି ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା । ବକେୟା ରାଜସ୍ୱର ଅସୁଲି ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିବା ବେଳେ ବକେୟା ଅସୁଲି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ନଥିପତ୍ର/ ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁରକ୍ଷଣ, ସୁଗିତ ବକେୟା ମାମଲାରେ ଅନୁସରଣ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5)

କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାରମ୍ଭ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ତାରିଖ ଠାରୁ 4 ରୁ 76 ମାସ ବିତିଯାଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ 66.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଦେୟ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.1)

ଫର୍ମ-1 ଜାରି କରିବାରେ ବିଭାଗର ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ 13.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ସମୟାତିକ୍ରାନ୍ତ କରିସାରି ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.2)

ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନରଙ୍କ ଅନୁଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ 24.55 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ପ୍ରାପ୍ୟ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.3)

କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 8.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.4)

25.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଜଡ଼ିତ 37 ଟି ମାମଲାରେ ପ୍ରାପ୍ୟର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଫର୍ମ-1 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦ 17.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ବିନା କରାଯାଇ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.5)

2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା 3.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 89 ଟି ମାମଲାରେ ମଇ 2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.5.7.6)

ଜଣେ ଘରୋଇ ଯୁପିଏସ୍ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ 14.41 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ସହିତ 28.82 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.1)

କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ 55.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଓ ଜୋରିମାନା ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.2)

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନରାଙ୍କାଦିତ ଟାକ୍ସର ଉପରେ ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ 5.04 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ତା ଛଡା, 10.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.3)

ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ତୃତୀୟ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ 1.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.4)

ପ୍ରମାଣିତ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷାତ ହିସାବର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଖୁଲାପ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 22.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.5)

କ୍ରୟ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଅଣ-ଅନୁସୂଚୀତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି କିଣା କାରବାରରୁ 154.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବେ ହାସଲ କରିବା ଯୋଗୁଁ 0.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର (ଇଟି) ଏବଂ 1.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.1)

ମାତ୍ରାଧିକ ପ୍ରତିବଦଳର ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ 3.15 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଓ 6.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.2)

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବେଳେ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଅଣ-ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ତା ଉପରେ 89.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଓ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯଦିଓ ତାହା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-I ର ଦରଜ ସଂଖ୍ୟା-59 ଅନୁସାରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.3)

III ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ

“ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ୍ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା:

ବିଦେଶୀ ମଦର ଅଧିକ ଉଠାଣ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଏହିପରି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ସରକାର 111.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.6.1)

ଶୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥିରାକୃତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଲଟେରୀ ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇ ଲାଇସେନ୍ସର ନବୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.1)

ସରକାରୀ ଭୂମି ଉପରେ ଚାଲୁଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ପୁର୍ନବସ୍ଥିତି ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିକଳ୍ପର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପରି ଏକ ବିଚାରହୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ 52.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.5)

ଶୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ଆୟକର ଦେୟକୁ ମଦର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକରଣ ଯୋଗୁଁ 95.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବୋଝ ଖାଉଟି ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.9)

ମଦ ତିଆରି କାରଖାନା ଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ଗୋଦାମଘର (ଡିପୋ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିବହନ କରିବା ମଧ୍ୟରେ 32.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 2,57,653 ପେଟି ମଦ କ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା /ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାର ଦର୍ଶାଇବା ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ ମଦ କାରବାରର ସାମ୍ବାଦ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.8.1)

ପରମିଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ମଦ ଯୋଗାଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ 293.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.8.3)

ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଧୂର ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ଏକ ପାତନଶାଳାରେ ମହଜୁଦ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ନିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 2.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି / ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.9.2)

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନବ ସମ୍ପଳ ଏବଂ ଯାନବାହାନର ସନ୍ଧତା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁରୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନପାରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଗତିବିଧି ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10.1 ଏବଂ 3.4.10.2)

ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଠାରୁ କମ୍ ଉଠାଣ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ ଯୋଗୁଁ 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 0.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6.1)

ଗୁଡ଼ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଉଠାଣରେ ବିଫଳତା ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଅନାଦାୟ ଯୋଗୁଁ 20.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6.2)

ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଠିପି ଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସରକାର 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମ୍ବାଦ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ହରାଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6.4)

IV ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି

ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ବିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦକରଣ ଦଲିଲର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବା ଯୋଗୁଁ 14.95 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ 5.92 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଛଡ଼ା, 2.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.5.1)

ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଉପରେ 9.13 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ 3.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.5.2)

V ମୋଟର ଯାନ କର

ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର 36,244 ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଜୋରିମାନା ସହିତ 114.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ / ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.5.1)

ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 19.04 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଏବଂ 38.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ/ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.5.2)

ଘରୋଇ ସେବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 21.99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ 43.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ / ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.5.3)

VI ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି

ତାଳଚେର ଏବଂ ସମଲପୁରର ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ପଞ୍ଚାଧାରାମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କଲାବେଳେ କୋଇଲା ମୂଲ୍ୟରେ ସାଇଜିଙ୍ଗ୍ ବାବଦ ଦେୟ ମିଶାଇ ରାଜଭାଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ହାରରେ 141.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.1)

ଅଧ୍ୟାୟ I

ସାଧାରଣ

ଅଧ୍ୟାୟ I

ସାଧାରଣ

1.1 ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

1.1.1 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2015-16 ବର୍ଷରେ ଜର ଏବଂ ଅଣଜର ବାବଦରେ ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ଓ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ ତଥା ବିଗତ ଋଷି ବର୍ଷର ଅନୁରୂପ ଚିତ୍ର ସାରଣୀ 1.1.1 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

ସାରଣୀ -1.1.1

ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
1.	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ					
	• ଜର ରାଜସ୍ୱ	13,442.74	15,034.13	16,891.59	19,828.29	22,526.96
	• ଅଣଜର ରାଜସ୍ୱ	6,442.96	8,078.04	8,378.60	8,070.87	8,711.24
	ମୋଟ	19,885.70	23,112.17	25,270.19	27,899.16	31,238.20
2.	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ					
	• ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କରୁ ରାଜ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାପ୍ତ	12,229.12	13,965.01	15,247.24	16,181.22	23,573.78 ¹
	• ସହାୟକ ଅନୁଦାନ	8,152.20	6,859.73	8,429.42	12,917.50	14,129.46
	ମୋଟ	20,381.32	20,824.74	23,676.66	29,098.72	37,703.24
3.	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି (1 ଏବଂ 2)	40,267.02	43,936.91	48,946.85	56,997.88	68,941.44
4.	1 ର 3 ସହିତ ଶତକଡ଼ା ହାର	49.38	52.60	51.63	48.95	45.31

ଉତ୍ସ - ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର

2015-16 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ (31,238.20 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମୋଟ ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱର 45.31 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ସେହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଅବଶିଷ୍ଟ (37,703.24 କୋଟି ଟଙ୍କା) 54.69 ପ୍ରତିଶତ ରାଜସ୍ୱ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

¹ ବିଗତ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ବିବରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 14- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2015-16 ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ପୁସ୍ତିକାଭିତ୍ତ ରାଜସ୍ୱର ଲଘୁଗାର୍ଣ୍ଣ ମୁତାବକ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ହିସାବ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ । ଉକ୍ତ ସାରଣୀର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ହିସାବ ପୁସ୍ତିକାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 'କ' ଜର ରାଜସ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସ୍ତି 0020-ନିଗମ କର, 0021-ନିଗମ କର ବ୍ୟତୀତ ଆୟ କର, 0028-ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଉପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର, 0032-ସମ୍ପଦ କର, 0037-ସାମା ଶୁଳ୍କ, 0038-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, 0044-ସେବା କର ବେଠା 0045-ପଣ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନସ୍ଥ ଲଘୁ ଶାସ୍ତି, 901-ରାଜ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଅର୍ପିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ମଧ୍ୟରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ସରୁପ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

1.1.2 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଗୃହୀତ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.1.2 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

**ସାରଣୀ-1.1.2
ସଂଗୃହୀତ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ**

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷ	2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		2014-15 ବୁଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ 2015-16 ରେ ଶତକଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି(+)/ହ୍ରାସ (-)
		ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	
1.	ଓଡ଼ିଶା ବିଜୁୟ କର (ଓଏସ୍‌ଟି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାଟ୍)	7,556.35	7,463.39	9,016.20	8,929.61	10,195.00	9,882.03	11,505.69	10,892.11	11,651.41	12,211.26	(+) 12.11
	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଜୁୟ କର (ସିଏସ୍‌ଟି)	725.04	733.45	783.80	755.07	900.00	846.52	929.59	924.62	953.59	885.73	(-) 4.21
2.	ବିଦ୍ୟୁତ୍ କର ଓ ଶୁଳ୍କ	500.00	551.65	580.00	590.48	640.00	670.11	768.00	1,722.60	950.00	1,212.21	(-) 29.63
3.	ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ	465.00	521.47	480.00	420.21	400.00	431.26	440.00	645.64	470.00	588.81	(-) 8.80
4.	ମୋଟର ଯାନ କର	843.00	787.99	850.00	746.19	900.00	859.67	972.00	910.31	1,068.00	1,043.73	(+) 14.66
5.	ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରା କର	1,235.00	1,312.36	1,350.00	1,342.54	1,500.00	1,613.46	1,740.00	1,710.87	1,750.00	1,662.99	(-) 2.80
6.	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	1,350.00	1,379.00	1,500.00	1,498.64	1,725.00	1,780.13	2,100.00	2,035.24	2,390.00	2,546.94	(+) 25.14
7.	କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି	510.00	498.14	550.00	544.88	620.00	605.48	802.32	800.23	2,267.00	2,157.07	(+) 169.56
8.	ପଣ୍ୟପଦ୍ମ ଓ ସେବା ଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କ	55.00	68.39	60.28	70.52	65.00	53.23	40.06	17.70	30.00	42.65	(+) 140.96
9.	ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଉପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର - ବୃଦ୍ଧି, ବାଣିଜ୍ୟ, ଆକାଶବାଣୀ ଓ ନିୟୋଜନ ଉପରେ କର	160.00	126.90	140.00	135.99	160.00	149.70	176.00	168.97	170.00	175.57	(+) 3.91
	ମୋଟ:	13,399.39	13,442.74	15,310.28	15,034.13	17,105.00	16,891.59	19,473.66	19,828.29	21,700.00	22,526.96	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ ହ୍ରାସବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା:

ଓଏସ୍‌ଟି/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଜୁୟ କର(ସିଏସ୍‌ଟି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାଟ୍): ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଭାଗ୍ ଆଦାୟରେ ବୃଦ୍ଧି (12.11 ପ୍ରତିଶତ) ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ଷ 2014-15 ରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଏରୋନଟିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ବକେୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ସିଏସ୍‌ଟି ଆଦାୟରେ ହ୍ରାସ (4.21 ପ୍ରତିଶତ) ହୋଇଥିଲା ।

ମୋଟରଯାନ କର: କଠୋର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ କର ଅଧିକ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ପାଇଁ ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ବୃଦ୍ଧି (14.66 ପ୍ରତିଶତ) ଘଟିଥିଲା ।

କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଫି: ଅଧିକା ଖଣି ଲିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ହେବା ଯୋଗୁଁ ବୃଦ୍ଧି (169.56 ପ୍ରତିଶତ) ର କାରଣ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁରୋଧ (ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2016) କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ (2014-15) ବୁଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ହ୍ରାସବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

1.1.3 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଗୃହୀତ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ- 1.1.3 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ-1.1.3
ସଂଗୃହୀତ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷ	2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		ତୁଳନାରେ 2015-16 ରେ ଶତକଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି (+)/ ହ୍ରାସ (-)
		ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	
1.	ଅଣଲୌହ ଖଣିଜ ଓ ଧାତବ ଶିଳ୍ପ	3,804.63	4,571.57	5,000.00	5,695.70	5,515.00	5,518.80	5,660.07	5,310.09	6,000.00	5,798.96	(+) 9.21
2.	ସୁଧ ପ୍ରାପ୍ତି	340.00	576.38	200.00	588.25	300.00	1241.18	408.98	330.67	330.00	560.42	(+) 69.48
3.	ବନ୍ୟ ଓ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ	91.87	192.39	117.46	188.92	30.22	95.11	31.73	61.51	98.85	152.99	(+) 148.72
4.	ଜଳସେଚନ ଓ ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଜଳ ପରିବହନ	178.30	333.11	295.28	396.76	380.30	451.70	435.77	629.60	616.00	707.11	(+) 12.31
5.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା	11.00	16.07	10.24	12.76	13.30	24.44	23.86	29.75	33.66	37.86	(+) 27.26
6.	ପୂର୍ଣ୍ଣ	40.25	47.16	40.04	49.77	47.00	69.72	63.03	88.59	81.81	77.48	(-) 12.54
7.	ଆରକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତି	39.19	36.18	33.97	52.62	37.15	44.70	52.38	50.00	59.30	59.61	(+) 19.22
8.	ଶିକ୍ଷା	15.37	21.18	10.17	89.10	16.63	75.86	27.69	18.87	62.73	66.89	(+) 254.48
9.	ଚିକିତ୍ସା ଓ ଜନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	18.00	37.12	9.90	10.55	28.84	28.71	30.81	33.15	37.03	52.70	(+) 58.97
10.	ବିବିଧ ସାଧାରଣ ସେବା	7.95	86.86	7.11	225.60	11.00	126.50	29.54	118.84	175.36	192.08	(+) 61.63
11.	ଶିଳ୍ପ	2.13	3.37	2.17	2.14	2.30	4.70	41.95	2.18	39.36	2.25	(+) 3.21
12.	ସମବାୟ	2.05	1.92	2.20	2.97	2.30	3.34	2.47	2.56	2.05	2.50	(-) 2.40
13.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣକର ପ୍ରାପ୍ତି	258.48	519.65	308.24	762.90	441.10	693.84	796.87	1,395.06	1,463.85	1,000.40	(-) 28.29
	ମୋଟ:	4,809.22	6,442.96	6,036.78	8,078.04	6,825.14	8,378.60	7,605.15	8,070.87	9,000.00	8,711.24	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2015-16 ବର୍ଷପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ ହ୍ରାସବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା:

ଅଣଲୌହ ଖଣିଜ ଓ ଧାତବ ଶିଳ୍ପ: ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ହାର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି (9.21 ପ୍ରତିଶତ) ଘଟିଥିଲା ।

ପୋଲିସ୍ ପ୍ରାପ୍ତି: ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ରେଳବାଇ/ ପୂର୍ବତଟ ରେଳବାଇ ଠାରୁ ବଜେଟ୍ ଆଦାୟ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବେତନର ପ୍ରତିପୁରଣ ବଜେଟ୍ ଆଦାୟ ଫଳରେ ବୃଦ୍ଧି (19.2 ପ୍ରତିଶତ) ଘଟିଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁରୋଧ (ଅପ୍ରେଲ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ରେ) କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ (2014-15) ତୁଳନାରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହ୍ରାସବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇନଥିଲା ।

1.2 ବଜେଟ୍ ରାଜସ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷରେ ବଜେଟ୍ ରାଜସ୍ୱ 11,431.40 କୋଟି ଥିଲା, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 2,518.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଧରି ଅଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.2 ରେ ଦିଆଗଲା ।

ସାରଣୀ -1.2

ବଜେଟ୍ଟା ରାଜସ୍ୱ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ରାଜସ୍ୱର ଶୀର୍ଷକ	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ବଜେଟ୍ଟା ରାଶି	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବଜେଟ୍ଟା ରାଶି	ବିଭାଗମାନଙ୍କର ଜବାବ
A- କର ରାଜସ୍ୱ				
0040-ବିକ୍ରୟ, ବାଣିଜ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ କର				
1.	ଭାର୍ (ଓଏସ୍ ଓ ସିଏସ୍ କୁ ମିଶାଇ)	6,969.63	2,147.34	ବଜେଟ୍ଟାର କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <ul style="list-style-type: none"> • କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରାଶି • ସୁଗିତ ରାଶି <ul style="list-style-type: none"> ➢ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି ➢ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି • କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି • ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଷ୍ଟତ ରାଶି
				2,214.01
				906.47
				3,240.31
				602.17
				6.67
0042- ମାଲ୍ ଓ ଯାତ୍ରୀ ଉପରେ କର				
2.	ପ୍ରବେଶ କର	2,370.12	287.48	ବଜେଟ୍ଟାର କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <ul style="list-style-type: none"> • କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରାଶି • ଅସୁଲି ସୁଗିତ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ➢ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା • ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି • ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଷ୍ଟତ ରାଶି
				710.18
				444.92
				1,190.66
				24.29
				0.07
0041--ଯାନ ଉପରେ କର				
3.	ଯାନ ଉପରେ କର	143.27	73.27	ବଜେଟ୍ଟାର କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <ul style="list-style-type: none"> • ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି • ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସୁଲି ସୁଗିତ • ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
				114.81
				5.90
				22.56
0039- ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ				
4.	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	54.00	--	ବଜେଟ୍ଟାର କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <ul style="list-style-type: none"> • ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା • ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି • ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
				37.53
				14.46
				2.01
B-ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱ				
5.	ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି	1,894.42	10.34	ବଜେଟ୍ଟାର କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <ul style="list-style-type: none"> • ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ • ବିବାଦୀୟ ରାଶି • ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଷ୍ଟତ ରାଶି • ବିରୋଧୀଳୟ • ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ରାଶି
				1.54
				--
				2.36
				1,850.79
				39.73
	ମୋଟ:	11,431.40	2,518.43	

ଉତ୍ସ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କର ଜବାବ

1,357.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ରାଶିର ଅସୁଲି ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଫଏସଲା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇ ନଥିଲା । 757.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲି ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା/ କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ରୂପାନ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ବିଚାରରେ ଥିବା 9.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପଲିଶ୍ୱତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

1.3 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ୱୟ ବକେୟା

ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର, ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର, ବୃତ୍ତି କର ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ କର ସମନ୍ୱୟ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଫଏସଲା ନହୋଇ ରହିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାରଣୀ-1.3 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

**ସାରଣୀ-1.3
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ୱୟ ବକେୟା**

ରାଜସ୍ୱ ଶାଖା	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ	2015-16 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୂତନ ମାମଲା	ମୋଟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ	2015-16 ରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ	ଫଏସଲାର ପ୍ରତିଶତ (ଓମ୍ 5 ର 4 ସହିତ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର	4,622	458	5,080	137	4,943	2.70
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର	569	372	941	359	582	38.15
ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	1,999	2,333	4,332	2,795	1,537	64.52
ପ୍ରବେଶ କର	903	1,444	2,347	1,661	686	70.77
ବୃତ୍ତି କର	30,342	23,371	53,713	20,504	33,209	38.17
ମନୋରଞ୍ଜନ କର	99	73	172	90	82	52.33

ଉତ୍ସ : ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ପୂର୍ବତନ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ 4,943 ଗୋଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବାକିରହିଥିଲା ଯଦିଓ ଅଧିନିୟମଟି 1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଠାରୁ ନିରସିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

1.4 କର ଫାଙ୍କି

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନ ହୋଇଥିବା କର ଫାଙ୍କିର ମାମଲା, ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଦାବି ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.4 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

**ସାରଣୀ-1.4
କର ଫାଙ୍କି**

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱ ଶାଖା	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ବାକିଥିବା ମାମଲା	2015-16 ରେ ସନ୍ଧାନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା	ମୋଟ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସରିଥିବା ମାମଲା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଲବ୍ୟାଦି ଉତ୍ତାପନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା		31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା
					ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ଦାବି ରାଶି	
1.	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର	26	0	26	0	0.00	26
2.	ପ୍ରବେଶ କର	49	8	57	44	4.14	13
3.	ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	716	165	881	510	212.15	371
4.	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର	8	8	16	13	9.67	3
ମୋଟ:		799	181	980	567	225.96	413

ଉତ୍ସ : ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ

ଯଦିଓ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 980 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 567 ଟି (57.55 ପ୍ରତିଶତ) ମାମଲାର ଫଏସଲା ହୋଇଥିଲା, ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ଫଏସଲା ପାଇଁ ବାକି ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୀ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ 26 ମାମଲାର ଫଏସଲା ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

1.5 ବାକି ଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା

ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ 2015-16 ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଥିବା ଦାବା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ଏବଂ 2015-16 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବାକିଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ-1.5

ବାକିଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	ବିକ୍ରୟ କର/ ମୂଲ୍ୟମୁକ୍ତ କର		ପ୍ରବେଶ କର	
		ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ଦାବି	1,344	187.79	214	30.25
2.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଦାବି	338	22.65	160	17.73
3.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ	579	86.70	100	0.20
4.	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ	1,103	123.74	274	47.78

ଉତ୍ସ : ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ

ସାରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, 2015-16 ବର୍ଷରେ ବିକ୍ରି କର / ମୂଲ୍ୟମୁକ୍ତ କର ସମନ୍ୱୟ 34.42 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର ସମନ୍ୱୟ 26.74 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଫଏସଲା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟମୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯଦି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣର 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରାନଯାଏ, ତେବେ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସରକାର ସୁଧ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତ ଫଏସଲା କରା ନଯାଏ, ତେବେ ସରକାର ସୁଧ ପୈଠ ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଦାୟୀ ହୋଇପାରନ୍ତି । 2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହିପରି ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଫଏସଲାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ସରକାର 1.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା² ସୁଧ ବାବଦରେ ଦେଇଥିଲେ ।

1.6 ଅତିର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ବିଭାଗ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ଜବାବ

ଦେଶନେଶର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଓ କ୍ରିୟାବିଧି ଅନୁସାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଖାତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହେଉଛି କି ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର, ଓଡ଼ିଶା (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପରାକ୍ଷୀ) (ପିଏଜି) ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାମୟିକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ତା ପରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସରକାରୀ ମାମା² ହୋଇ ପାରି ନଥିବା ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ବିଭାଗୀୟ ମୂଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଲିପି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ତତ୍ପର ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବା ପାଇଁ ଜାରୀ କରାଯାଏ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ/ ସରକାର ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ମତ୍ତବ୍ୟର ତୁରନ୍ତ ଅନୁପାଳନ କରି ତୁଟି ବିଚ୍ୟୁତି ଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ କରି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ମାସ ମଧ୍ୟରେ

² ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ 1.45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ 0.23 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୁଧ ଦେଇଥିଲେ ।

ପିଏଚିକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜବାବ ଜରିଆରେ ଅନୁପାଳନ ଦେବାକୁ ପଡେ । ଗୁରୁତର ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତିବେଦିତ କରାଯାଏ ।

ଡିସେମ୍ବର 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ହୋଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଜଣାପଡେ ଯେ, ପୂର୍ବ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅନୁରୂପ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ 21,504.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡିତ 2,751 ଟି ପ୍ରତିବେଦନର 6,760 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ଜୁନ୍ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାନ୍ସିତ ଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବ ଦୁଇ ବର୍ଷର ସମ୍ପର୍କିତ ବିବରଣୀ ସହ ସାରଣୀ-1.6 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ସାରଣୀ -1.6

ବିଭାଗ ଖ୍ରୀରୀ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

	ଜୁନ୍ 2014	ଜୁନ୍ 2015	ଜୁନ୍ 2016
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇ ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	2,939	2,891	2,818
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇ ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	6,656	6,768	6,768
ଜଡିତ ଥିବା ରାଜସ୍ୱର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)	11,060.31	14,540.00	21,505.09

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆରଏସ୍ଏ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

1.6.1 30 ଜୁନ୍ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାନ୍ସିତ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଓ ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଏବଂ ତତ୍ ସହ ଜଡିତ ଧନରାଶିର ବିଭାଗ ଖ୍ରୀରୀ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.1 ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.6.1

ବିଭାଗ ଖ୍ରୀରୀ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ (ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି)

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରକାର	ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	ଜଡିତ ଅର୍ଥରାଶି
1.	ଅର୍ଥ	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କରକୁ ମିଶାଇ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	824	2,023	2,585.12
		ପ୍ରଦେଶ କର	294	583	462.55
		ବୃତ୍ତି କର	15	18	17.05
		ଆମୋଦ କର	1	1	2.30
2.	ଅବକାରୀ	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	191	511	271.85
3.	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି	545	1,026	459.27
4.	ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି	ଖଣିରୁ ପ୍ରାପ୍ତି ରାଜସ୍ୱ	156	437	17,304.10
5.	ପରିବହନ	ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରୀ କର	320	975	298.94
	ମୋଟ		2,346	5,574	21,401.18

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆରଏସ୍ଏ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

ବିଭାଗ ଖ୍ରୀରୀ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ (ବ୍ୟୟ)

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	ଜଡିତ ଅର୍ଥରାଶି
1.	ଅର୍ଥ	94	161	1.65
2.	ଅବକାରୀ	80	112	0
3.	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	40	258	7.70
4.	ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି	33	72	7.63
5.	ପରିବହନ	225	591	86.93
	ମୋଟ	472	1,194	103.91

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆରଏସ୍ଏ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

ଅତିତ୍ 2015-16 ବର୍ଷରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା 152 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଇ

ପାରି ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ନମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଅମାମାଂସିତ ରହିବା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ମାନେ ପିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି, ବିଚ୍ୟୁତି ଏବଂ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଧାରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

1.6.2 ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏସି) ବୈଠକ

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଓ ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସାର ପ୍ରଗତିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଅଡିଟ୍ କମିଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଠନ କରିଥାନ୍ତି । 2015-16 ବର୍ଷରେ ଅନୁକ୍ଷେପ ହୋଇଥିବା ଅଡିଟ୍ କମିଟି ବୈଠକ ଏବଂ ମାମାଂସିତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.6.2

ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱର ଶୀର୍ଷକ	ଅନୁକ୍ଷେପ ହୋଇଥିବା ବୈଠକ ସଂଖ୍ୟା	ମାମାଂସା ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଅର୍ଥ	11	223	46.85
2.	ପରିବହନ	5	85	1.49
3.	ଅବକାରୀ	4	143	55.76
4.	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	2	25	9.42
5.	ଇସ୍ତାତ୍ ଓ ଖଣି	3	53	121.33
ମୋଟ		25	529	234.85

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆରଏସ୍), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

1.6.3 ଅଡିଟ୍ କୁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା

କର ରାଜସ୍ୱ/ ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ଅଡିଟ୍ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ଓ ସାଧାରଣତଃ ଅଡିଟ୍ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଏକ ମାସ ଆଗରୁ ବିଭାଗମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଭିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବାକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

2015-16 ବର୍ଷରେ 774.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡିତ 1,373 ଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥି, ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ଭେଦିଷ୍ଟର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଭିଲେଖ ଅଡିଟ୍ କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.3 ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକରେ ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ ନହେବାର କୌଣସି ମାମଲା ନଥିଲା ।

ସାରଣୀ-1.6.3

ଦାଖଲ ହୋଇ ନଥିବା ନଥିପତ୍ରର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ବିଭାଗର ନାମ	କର/ ଅଣକର ରାଜସ୍ୱର ପ୍ରକାର	ସମାକ୍ଷା ହେବାକୁ ଥିବା ବର୍ଷ	ସମୀକ୍ଷିତ ହୋଇନଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	କର ପରିମାଣ
ଅର୍ଥ	ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟାପାର ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ କର/ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	2014-15 ସୁଦ୍ଧା	847	428.75
		2015-16	526	345.70
ମୋଟ:			1,373	774.45

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆରଏସ୍), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

1.6.4 ଚିଠା ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଜବାବ

ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବ ମାନଙ୍କୁ ଅଡିଟ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଇ ସେଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଭାଗ ତଥା

ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଜବାବ ନମିଳିଲେ ତାହା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ଶେଷଭାଗରେ ସବୁବେଳେ ସୂଚୀତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଅତିର୍ 23 ଟି ଟିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା (ପିଏ) ମଇ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2016 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ତାଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇ ଥିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ପତ୍ର ଜାରି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବମାନେ 9 ଟି ଟିଠା ଅନୁକ୍ଷେପର ଜବାବ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ବିଭାଗର ଜବାବ ବିନା ସେଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.6.5 ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସ୍ଥିତି

ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାପନ୍ନ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଅନୁଦେଶ ଜାରି (ଡିସେମ୍ବର 1993) କରି ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ସଚିବ ମାନଙ୍କୁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ରଣା ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁଦେଶ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ରଣା ଦେବାରେ ମାତ୍ରାତିରିକ୍ତ ଭାବେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ସମନ୍ୱୟ ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1994, 1995 ଏବଂ 1998 ରୁ 2014 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା 805 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ (ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାକୁ ମିଶାଇ) ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ଜୁନ୍ 1995 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) ର 33 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସମନ୍ୱୟରେ ତିନିଗୋଟି ବିଭାଗ³ ରୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ରଣା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଲୋକ ଲେଖା ସମିତି (ପିଏସି) 1985-86 ରୁ 2006-07 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର 184 ଟି ବନ୍ଧାଯାଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର 428 ଟି ସୁପାରିଶ 28 ଟି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଫେବୃଆରୀ 1991 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2008 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପିଏସିଙ୍କ ଚାରିଗୋଟି ସୁପାରିଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମନ୍ୱୟ ଚିତ୍ରଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମିଳି ନଥିଲା ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ -1.6.5

ବର୍ଷ	ବିଭାଗର ନାମ		ମୋଟ
	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	ଅବକାରୀ	
1995-96(ଏକାଦଶ ବିଧାନ ସଭା)	1	-	1
2008-09(ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନ ସଭା)	-	3	3
ମୋଟ	1	3	4

1.7 ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତାପିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଥିବା ସଂକ୍ରିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ବିଭାଗ ସମୂହ/ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ/ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ସଂକ୍ରିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଗତ 10 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଉପରେ ନିଆ ଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇ ଏହି ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

³ ଅବକାରୀ: 19, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା: 8 ଏବଂ ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି: 6.

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ରେମ 1.7.1 ଏବଂ 1.7.2 ରେ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷ 0039-ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଅଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିଗତ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅତିର୍ ସମୟରେ ସନ୍ଧାନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଏବଂ 2006-07 ରୁ 2015-16 ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

1.7.1 ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

ବିଗତ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ, ସେହି ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ରେମ ସମୂହ ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ସେଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ-1.7.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.7.1

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍କାଦିତ			ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ		
		ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରେମ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରେମ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରେମ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରେମ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ
1.	2006-07	258	602	128.89	55	138	42.65	39	107	16.48	274	633	155.06
2.	2007-08	274	633	155.06	28	70	13.36	23	91	26.97	279	612	141.45
3.	2008-09	279	612	141.45	18	53	16.95	76	229	53.98	221	436	104.42
4.	2009-10	221	436	104.42	34	95	20.40	17	23	0.10	238	508	124.72
5.	2010-11	238	508	124.72	19	66	14.82	13	77	1.47	244	497	138.07
6.	2011-12	244	497	138.07	20	108	36.78	4	20	6.91	260	585	167.94
7.	2012-13	260	585	167.94	93	198	29.86	5	34	0.08	348	749	197.72
8.	2013-14	348	749	197.72	21	172	306.85	8	40	7.83	361	881	496.74
9.	2014-15	361	881	496.74	31	225	377.01	132	390	150.41	260	716	723.34
10.	2015-16	260	716	723.34	18	120	62.33	49	221	69.76	229	615	715.91

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆକ୍ସ ଆର ଏସ୍ ଏ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

ସରକାର ପୁରାତନ ଅନୁକ୍ରେମ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସା କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ କାମଚଳା କମିଟି ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରିଆସିଛି । ବିଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଯଥା-2014-15 ଓ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସା କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 229 କୁ କମିଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା 615 ଟି ଅନୁକ୍ରେମ ସମ୍ବଳିତ 229 ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ମାମାଂସା ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

1.7.2 ସ୍ୱୀକୃତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସୁଲି

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ବିଗତ 10 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ରେମ ଏବଂ ଅସୁଲି କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ରାଶିର ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ-1.7.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.7.2

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ରେମ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରେମ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ରେମ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱୀକୃତ ଅନୁକ୍ରେମ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅସୁଲି ପରିମାଣ	31.03.2016 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଅସୁଲିର କ୍ରମବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥିତି
2005-06	3	5.99	3	5.99		1.47
2006-07	5	0.83	5	0.83		0.13
2007-08	5	3.85	5	3.85		0.27

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁଲେଖ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଲେଖ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ଅନୁଲେଖ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱୀକୃତ ଅନୁଲେଖ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅସୁଲି ପରିମାଣ	31.03.2016 ପୁଞ୍ଜୀ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଅସୁଲିର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିତ ସ୍ଥିତି
2008-09	1	0.57	1	0.57		0
2009-10	9	1.34	9	1.34		0.10
2010-11	5	1.55	4	1.39		0.03
2011-12	6	355.15	6	355.15		0.18
2012-13	17	6.56	17	6.56	0.07	0.07
2013-14	12	6.57	12	6.57	0.04	0.04
2014-15	7	3.63	7	3.63	2.55	2.55

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଲୋକାଳୟ (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର୍ ଏସ୍), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅଭିଲେଖ

2014-15 ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଅସୁଲି ବହୁତ ମନ୍ଦର ଥିଲା । ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅସୁଲି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ବଦଳାଇ ରୂପେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବିଭାଗ/ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟାର ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

1.8 ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା

ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ଯୁନିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ରାଜସ୍ୱ ସ୍ଥିତି, ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟର ପୂର୍ବ ଧାରା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାପକାଠି ଅନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ, ମଧ୍ୟ ଏବଂ ନିମ୍ନ ରିସ୍କ ଯୁନିଟ୍ ରୂପେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରାଯାଇଥାଏ । ରିସ୍କ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଧାର କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଓ କର ପ୍ରଶାସନର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ବିଷୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଯଥା ବଜେଟ୍ ଭାଷଣ, ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଶ୍ରେତପତ୍ର, ଅର୍ଥ କମିଶନରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ (ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର), ଟିକସ ସଂସ୍କାର କମିଟିର ସୁପାରିଶ, ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନର ବିଶ୍ଳେଷଣ, କର ପ୍ରଶାସନର ରୂପରେଖ, ସମାକ୍ଷା ପରିସର ଓ ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ।

2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, 513 ଟି ସମାକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 286 ଟି ଯୁନିଟ୍‌କୁ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ସେଥିରୁ 282 ଟିକୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସମାକ୍ଷା ଯୋଗ୍ୟ ମୋଟ ଯୁନିଟ୍‌ର 54.97 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ଏହାଛଡ଼ା, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନର ପ୍ରାଥମିକତା ଓ ଫଳପ୍ରଦତାର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

1.9 ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚାଳିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥିତି

2015-16 ବର୍ଷରେ, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରା କର, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି, ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି ସମନ୍ଧ୍ୟା 195 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ 3,48,849 ଟି ମାମଲାରେ 2,311.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ସଙ୍କଳନ ବସାଣ/ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷ ଅବଧିରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ 2015-16 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 57,134 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 162.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତାକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ 2015-16 ଓ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମନ୍ଧ୍ୟା 564 ଟି ମାମଲାରେ 30.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ ।

ସେହିପରି, 2015-16 ବର୍ଷରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ କର, ଅବକାରୀ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚଳନା, ପରିବହନ, ଇସ୍ତାତ୍ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ଅଧୀନର 196 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ 339 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ

1,248.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା ଦେୟ ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷ ଅବଧିରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ 2015-16 ବର୍ଷ ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା 162 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 0.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ସମକ୍ଷାୟ ତିନିଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 0.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ ।

1.10 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ବ୍ୟାପ୍ତି

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ “ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାକୁ ମିଶାଇ 1,058 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ଜଡ଼ିତ 24 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ (ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାକ୍ଷା ବେଳେ କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ବଛାହୋଇ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା) ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ।

ବିଭାଗ ସମୂହ/ ସରକାର 162.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ସାକାର କରି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 30.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଉତ୍ତର ନଭେମ୍ବର 2016 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟାୟ II ରୁ VII ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ II

ମୂଲ୍ୟାୟନ କର ଓ ପ୍ରବେଶ କର
ଇତିପାଦି

ଅଧ୍ୟାୟ II

ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଓ ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି

2.1 କର ପରିଚାଳନା

ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ପ୍ରବେଶ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, ବୃତ୍ତି କର, ଆମୋଦ କର, ବିଳାସ କର ଆଇନ ମାନ ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ସିସିଟି) ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟ ଅଫିସ, ଯାହାକୁ 3 ଟି ଜୋନ୍‌ରେ ଅତିରିକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ, 12 ଟି ରେଞ୍ଜରେ ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଜେସିସିଟି), 45 ଟି ବାଣିଜ୍ୟ କର ମଣ୍ଡଳରେ ଉପ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଡିସିସିଟି) / ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଏସିସିଟି) / ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ (ସିଟିଓ) ଏବଂ 14 ଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ସିଟିଓ ମାନେ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍) ଅଧିନିୟମ, 2004, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସ୍‌ଟି) ଅଧିନିୟମ, 1956, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବୃତ୍ତି, ବ୍ୟାପାର, ଆଜୀବିକା ଓ ନିୟୋଜନ କର (ସାଧାରଣ ଭାବେ ବୃତ୍ତି କର ଅଧିନିୟମ, 2000 ରୂପେ ବିବେଚିତ) ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କର ଆଇନ ଓ ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରଶାସନିକ ପରିଚାଳନାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟରେ ସତରଞ୍ଜ ବାଣିଜ୍ୟ କର କମିଶନର (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ) ମୁଖ୍ୟ ଭାବେ ଥିବା 6 ଟି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ରେଞ୍ଜ ଏବଂ 15 ଟି ଅନୁସନ୍ଧାନ ସ୍ଥାନରେ ଫାଙ୍କିଂ ରୋକିବା ଏବଂ ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ କାରବାରକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

2.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) 2002-03 ବର୍ଷ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) ରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) କୁ ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) ଯେ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ବଳବତ୍ତର ରହିଅଛି ।

2.3 ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

2015-16 ବର୍ଷରେ 56 ଟି ସ୍ଥାନରେ ଓଭାର୍, ସିଏସ୍‌ଟି, ଓଇଟି ଓ ଓଡ଼ିଶା ଆମୋଦ କର ସମନ୍ୱୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନଥିବାରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 350 ଟି ମାମଲାରେ 567.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 2.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - 2.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଣ୍ଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
ବିକ୍ରୟ କର/ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ସିଏସ୍ ଟିକୁ ମିଶାଇ)			
1.	“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ଲମ୍ବିତ ଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହରେ ତାର ପ୍ରଭାବ” ର ସମୀକ୍ଷା	6	62.54

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
2.	“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ର ସମାକ୍ଷା	6	132.42
3.	କରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	49	47.87
4.	କ୍ରୟ / ବିକ୍ରୟ ର ସଂଗୋପନ ହେତୁ କର ଫାଙ୍କ	12	6.58
5.	ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ / ଭ୍ରମାତ୍ମକ / ଅତ୍ୟଧିକ ମଞ୍ଜୁରୀ	26	31.63
6.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	167	246.43
	ମୋଟ	266	527.47
ପ୍ରବେଶ କର			
1.	କରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	45	18.03
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	38	19.29
	ମୋଟ	83	37.32
ଆମୋଦ କର			
1.	କରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	1	2.41
	ମୋଟ	1	2.41
	ସର୍ବ ମୋଟ	350	567.20

2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କର ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 120 ଟି ମାମଲାରେ 21.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇ ଥିବା 46 ଟି ମାମଲାରେ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା 2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ଥିଲା ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

ଅତିର୍ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ ସମନ୍ୱୟ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ 31 ଟି ମାମଲାରେ 0.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖିଥିଲା ଯାହା ବର୍ଗୀକୃତ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 2.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ - 2.2

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ରୋକଡ଼ ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା	12	3.63
2.	ଘର ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନରେ ଅନିୟମିତତା	6	9.40
3.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	13	14.47
	ମୋଟ	31	27.50

ବର୍ଷ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 0.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଆଦାୟ କରିଥିଲା ।

2.4 “ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ଲମ୍ବିତ ଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହରେ ତାର ପ୍ରଭାବ” ର ସମୀକ୍ଷା

2.4.1 ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍) ଅଧିନିୟମ, 2004, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999 ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, 1956 ଅଧିନିୟମ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ସଂଗ୍ରହକୁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଙ୍ଗକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯେ କୌଣସି କର ଅବଧିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶରେ ବ୍ୟୟତ ହୋଇ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ କରି ପାରନ୍ତି । ଅପିଲ୍ ଆଗତ ବେଳେ ବିବାଦୀୟ କର କିମ୍ବା ସୁଧ କିମ୍ବା ଉଭୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଜମା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଅପିଲ୍ ଫଏସଲା ପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇ ଥାଏ । ପୁନଃ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ସିସିଟି) କୁ ଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଶେଷୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଟ୍ରିବୁନାଲ୍‌ଙ୍କ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ନିଜ ତରଫରୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରି ପାରନ୍ତି । ରେଞ୍ଜ୍ ର ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ (ଜେସିସିଟି) ଓ ଉପ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ (ଅପିଲ୍) ମାନେ ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ (ଏସିସିଟି) ଓ ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଧିକାରୀ (ସିଟିଓ) ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେହିପରି, ଡିନୋଟି ଜୋନ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତମାନେ ରେଞ୍ଜ୍‌ର ଜିସିସିଟି ଏବଂ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ଉପବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ସିସିଟିଙ୍କ ସମେତ ଡିନୋଟି ଜୋନ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି ମାନେ ମଧ୍ୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 22 ଅନୁଯାୟୀ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ ଅଧିନରେ ନିୟୁକ୍ତ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ମାନେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ମଧ୍ୟ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବେ । ସେହିପରି ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 22 ଅନୁଯାୟୀ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ, ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧିନସ୍ଥ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ।

ଅପିଲ୍ ଓ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବିତ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା ଅଧିନିୟମ ଅଧିନସ୍ଥ ନିୟମ ଓ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଓ ବିହିତ ରୀତି ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଅଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନିରୂପଣ କରିବା ପାଇଁ 2012-13 ରୁ 2014-15 ଅବଧି ପାଇଁ ସମୁଦାୟ 12 ଟି ରେଞ୍ଜ୍ ରୁ ଚାରୋଟି¹ ରେଞ୍ଜ୍ ରେ ଅପ୍ରେଲ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ ସମୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶର ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କିତ ଦୁଇଟି ଜୋନ୍² ରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରୁ ସଂଗୃହୀତ କିଛି ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ସଂପୃକ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ପରତାଳ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.4.2 ରାଜ୍ୟରେ ଓ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲାର ଧାରା

2.4.2.1 ରାଜ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲାର ଧାରା

ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ 12 ଟି ରେଞ୍ଜ୍ ରେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହେବାକୁ ଥିବା ଓ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି:

¹ ଅନୁଗୁଲ୍, ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ-II ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
² ଅତିରିକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଅପିଲ୍): କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜୋନ୍, କଟକ ଓ ଉତ୍ତର ଜୋନ୍, ସମଲପୁର ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବେଶ୍ୟକୁ ମିଶାଇ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା		ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅବଶେଷ ଥିବା ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲାର ପ୍ରତିଶତ
	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	
2012-13	7,091	801.84	2,005	349.54	5,086	452.30	28.28
2013-14	6,772	570.31	2,503	218.03	4,269	352.28	36.96
2014-15	5,295	559.02	1,822	228.11	3,473	330.91	34.41

ଉତ୍ସ: ବାଣିଜ୍ୟ କର ନିମିତ୍ତରୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା

ଉପରୋକ୍ତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ଅପିଲ୍ ମାମଲା ସମୁଦାୟ ବିଚାରାଧୀନ ଅପିଲ୍ ମାମଲାର ପ୍ରତିଶତ 28.28 ଓ 36.96 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସଙ୍କ୍ରମଣ ହାରର ଫଏସଲା ଯୋଗୁଁ 3,473 ଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, 28 ବର୍ଷର ପୁରାତନ ଅପିଲ୍ (1988-89 ଠାରୁ) ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଫଏସଲା ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ।

2.4.2.2 ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଫଏସଲାର ଧାରା

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବେଶ୍ୟକୁ ମିଶାଇ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା		ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅବଶେଷ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲାର ପ୍ରତିଶତ
	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	
2012-13	3551	214.74	777	70.72	2774	144.02	21.88
2013-14	3509	208.43	982	46.60	2527	161.83	27.99
2014-15	2845	293.79	804	53.94	2041	239.85	28.26

ଉତ୍ସ: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ମାନଙ୍କରୁ ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା

ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏ ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ହୋଇଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀକ ଅପିଲ୍ ଫଏସଲାର ପ୍ରତିଶତ ରାଜ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀକ ଫଏସଲାର ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିଶିଷ୍ଟ-2.4.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ଅନୁଗୁଳ ଓ କଟକର ରେଞ୍ଜ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଫଏସଲା ଏ ସମସ୍ତ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲାବେଳେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ୍ ର କରାଯାଇଥିବା ଫଏସଲାର ହାର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । କଟକ ରେଞ୍ଜ୍ 2014-15 ରେ 75.33 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାର ଫଏସଲା କରିଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ରେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା 2012-13 ରେ 10 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଅପିଲ୍ ଓ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଫଏସଲା ସମନ୍ୱୟ ନଥିବାରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିଗତ ତଥା ଅନୁପାଳନରେ ତ୍ରୁଟି ଥିବା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

2.4.3 ପକ୍ଷତିଗତ ଅଭାବ

2.4.3.1 ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ଫଏସଲା ନିମିତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅନୁଦେଶର ଅଭାବ

ପୂର୍ବତନ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୀ କର (ଓଏସ୍‌ଟି) ଶାସନ କାଳରେ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲାର ବିଳମ୍ବତା କାରଣରୁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧକୁ ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସିସିଟି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1994 ରେ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପରିପତ୍ତ ସମସ୍ତ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ରୁତ ଫଏସଲାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ସିସିଟି ସମୟକୁ ସମୟ ନଭେମ୍ବର 1996, ଅକ୍ଟୋବର 1997 ଓ ଅକ୍ଟୋବର 1999 ରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଭାଟ୍ ଶାସନ କାଳରେ, 31 ଅଗଷ୍ଟ 2012 ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରାଧୀନ ଅପିଲ୍

ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ ସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପରେ ସିସିଟି ସମସ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କରି କୌଣସି ଅପିଲ୍ ମାମଲା 26 ସପ୍ତାହରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିଚାରାଧୀନ ନରଖିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିଲା ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 2005 ରୁ ଓଭର ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେଲା ପର ୦ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ପାଇଁ ସମୟ ସାମାଧାରିତ କରି ସେମିତି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫସଲ ନିମନ୍ତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମାଧାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବିଭାଗୀୟ ଅନୁଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବିତ ହେବାରେ ଗୁରୁତର ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଫସଲ ହେବାକୁ ଥିବା 1,407 ଟି ବିଚାରାଧୀନ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 751 ଟି (53.38 ପ୍ରତିଶତ) ମାମଲା ଦଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଏହାର ରେଞ୍ଜ୍-ଓଭର ଓ କାଳାନୁଯାୟୀ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି:

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ରେଞ୍ଜ୍ ର ନାମ	1 ରୁ 3 ବର୍ଷ		3 ରୁ 5 ବର୍ଷ		5 ରୁ 10 ବର୍ଷ		10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ		ମୋଟ	
	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି
ଅନୁଗୁଳ	18	0.61	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	ନାହିଁ	18	0.61
ବାଲେଶ୍ଵର	62	6.44	46	0.54	37	0.37	724	1.49	869	8.84
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	250	19.19	118	19.19	68	3.96	26	0.16	462	42.50
କଟକ II	17	0.27	13	0.15	27	0.76	1	0.01	58	1.19
	347	26.51	177	19.88	132	5.09	751	1.66	1,407	53.14

ଉତ୍ସ: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ମାନଙ୍କର ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା

ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଅପିଲ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ବୟସ	ଭାଗ୍		ସିଏସ୍‌ଟି		ଇଟି		ଓଏସ୍‌ଟି		ମୋଟ	
	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି	ମାମଲା	ରାଶି
10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ	0	0.00	98	0.62	15	0.06	638	0.98	751	1.66
5 ରୁ 10 ବର୍ଷ	58	3.41	4	0.18	63	1.37	7	0.13	132	5.09
3 ରୁ 5 ବର୍ଷ	114	16.78	1	0.01	62	3.09	0	0.00	177	19.88
1 ରୁ 3 ବର୍ଷ	214	19.65	10	1.97	118	4.77	5	0.12	347	26.51
ମୋଟ	386	39.84	113	2.78	258	9.29	650	1.23	1407	53.14

ଉତ୍ସ: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜ୍ ମାନଙ୍କର ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଏହା ଜଣାଯାଏ ଯେ, 751 ଟି ବିଚାରାଧୀନ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 638 ଟି ପୂର୍ବତନ ଓଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିଲା ଯଦିଓ ଓଭର ଅଧିନିୟମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ ଓଏସ୍‌ଟିକୁ ଦଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତତ୍ ମଧ୍ୟରୁ 624 ଟି ମାମଲା କେବଳ ବାଲେଶ୍ଵର ରେଞ୍ଜ୍ରେ ଫସଲ ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧ ବାଲେଶ୍ଵର ରେଞ୍ଜ୍ରେ ଓଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା 150 ଟି ମାମଲାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ-

- 29 ଟି ମାମଲାରେ କୌଣସି ଶୁଣାଣି ହୋଇନଥିଲା,
- 104 ଟି ମାମଲାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା,
- 16 ଟି ମାମଲାରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ
- ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଚାରିଟି ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ପୁନଶ୍ଚ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଶେଷ ଶୁଣାଣି ତାରିଖଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ମାସ (ଜୁନ୍ 2016) ସୁଦ୍ଧା ଅତିବାହିତ ସମୟ 7 ରୁ 28 ବର୍ଷ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ଫଏସଲା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କଲେ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ 31 ଡିସେମ୍ବର 2016 ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର, ବିଶିଷ୍ଟ ଭାବେ ପୂର୍ବତନ ଓଏସ୍‌ଟି ସମୟର ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର, ସମୟୋଚିତ ଫଏସଲା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ଯାଉଅଛି ।

2.4.4 ଅନୁପାଳନ ଅଭାବ

2.4.4.1 ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅବଧି ପରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅନିୟମିତ ଗ୍ରହଣ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 77(3) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ଆବେଦନ କରାଯିବ ।

ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଅପିଲ୍), ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, କଟକ ଓ ଜେସିସିଟି, ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅପିଲ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲା (ମଇ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2016) ଯେ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ 1.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବା ଜଡ଼ିତ ଥିବା ସାତଟି ମାମଲାରେ ଫର୍ମ ଭାଗ୍ 501 ରେ ଅପିଲ୍ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ 169 ରୁ 919 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ଗ୍ରହଣ (ନଭେମ୍ବର 2011 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2014) କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏତେ ବିଳମ୍ବରେ ଉପରୋକ୍ତ ସାତଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରିବାର କାରଣ ନଥିଲୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଜଣାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି, ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, କଟକ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବା ତିନିଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅକ୍ଟୋବର ଓ ନଭେମ୍ବର 2011 ରେ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାରିଟି ମାମଲାରେ ସରକାର ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ନୀତି ଅନୁସରଣ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ବିଚାର କରି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଅପିଲ୍ ପିଟିସନ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, କଟକ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଚାଲଣା ପ୍ରବିଷ୍ଟ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ମଇ 2009 ଓ ମଇ 2011 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ ର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅପିଲ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ୍ରମଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

2.4.4.2 କରର 20 ପ୍ରତିଶତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜମା ନଥାଇ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅନିୟମିତ ଗ୍ରହଣ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 77(4) ସହ ପଠିତ ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 87 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଭାଗ୍ ଫର୍ମ 501 ରେ ଆବେଦନ ସାଙ୍ଗରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକୃତ କର ପ୍ରଦାନ ସହ ବିବାଦୀୟ କର କିମ୍ବା ସୁଧ କିମ୍ବା ଉଭୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନର ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ନଥିବ, ତେବେ କୌଣସି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍‌କୁ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଅପିଲ୍), ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, କଟକ ଏବଂ ଜେସିସିଟି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ୍ ଅଫିସରେ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲା (ମଇ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2016) ଯେ ଭାଗ୍ 501 ଫର୍ମ ସହିତ 2.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଜଡ଼ିତ ଥିବା 11 ଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 20 ପ୍ରତିଶତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜମା ବାବଦରେ 54.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତି ନ ଥାଇ ଗୃହୀତ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ଓ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ମଧ୍ୟରେ) ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚୀତ କଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ବିବାଦୀୟ କର ଓ ସୁଧର 20 ପ୍ରତିଶତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜମା କରିବା ପାଇଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ନାକଚ କରାଯିବ ।

2.4.4.3 ବିଧିସମ୍ମତ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥାଇ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରହଣ ଓ ଫର୍ସସଲା

ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ, 2005 ର ନିୟମ 86 ଅଧିନସ୍ଥ ଉପ-ନିୟମ (1) ଏବଂ (2) ସହ ପଠିତ ସିସିଟିଙ୍କର 12 ନଭେମ୍ବର 2013 ତାରିଖର ପରିପତ୍ର³ ଅନୁଯାୟୀ, ସହାୟକ ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରୁ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କେବଳ ଜେସିସିଟି କିମ୍ବା ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍) କାର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି । ରେଞ୍ଜ ଗୁଡ଼ିକର ଜେସିସିଟି/ଡିସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଜୋନ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଅପିଲ୍) ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି, ଯଦି ଜଡ଼ିତ ରାଜସ୍ୱ 200 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଜଡ଼ିତ ରାଜସ୍ୱ 200 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଜୋନ୍) ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଡିସିସିଟିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜେସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅପିଲ୍ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚତ୍ତରାୟ ଅପିଲ୍ ବିଚାରପୀଠରେ ନାକଚ ହୋଇ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି ।

ଅନୁଗୁଳ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ ର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅପିଲ୍ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା (ଜୁନ୍ 2016) ଯେ 2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଫର୍ସସଲା ହୋଇଥିବା 16.04 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବିବାଦୀୟ ରାଜସ୍ୱ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ସାତଟି ମାମଲାରେ, ମଣ୍ଡଳ ଡିସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜେସିସିଟି ମାନେ ଛଅଟି ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରାଶିକୁ କମ୍ କରି ଓ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ରଦ୍ଦ କରି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ବିଧିମାନ୍ୟ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥିଲା । ସେହି ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଇକ୍ଲରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ରଦ୍ଦ ହୋଇଯିବାର ଆଶଙ୍କା ସହ ଅପିଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟଟିକୁ ମାନିବା (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ସହିତ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଥୋଚିତ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥିବା ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ ନକରିବାକୁ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2016) କରାଯାଇଅଛି ।

2.4.4.4 ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଅନିୟମିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ

ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜ ରେ ଅପିଲ୍ ଫର୍ସସଲା ରେଜିଷ୍ଟରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା (ମଇ 2016) ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ⁴ କର 7.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିବାଦୀୟ ଦାବି ଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲାକୁ ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍) ଫର୍ସସଲା କଲାବେଳେ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଗୁଳ ମଣ୍ଡଳକୁ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅପିଲ୍ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିବା ସେହି ଡିସିସିଟି ଅନୁଗୁଳ ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି ଭାବେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି 12.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଉଦ୍ଘାପନ କରିଥିଲେ । ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ⁵ (ଅକ୍ଟୋବର 2015) କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍

³ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା. II(II)01 / 12 / 22487 / CT, ତାରିଖ 12 ନଭେମ୍ବର 2013 ।
⁴ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଲ୍ୟୁମିନିୟମ କମ୍ପାନୀ ଲିଡ, ଟିଆଇଏନ୍- 21931302003 ।
⁵ ଡବ୍ଲୁପି (ସି) ସଂଖ୍ୟା. 10597 / 2015 ତାରିଖ 14 ଅକ୍ଟୋବର 2015 ।

ପ୍ରାଧିକାରୀ ଭାବେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସିସିଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅତିର୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଅତିର୍ ତାରିଖ (ମଇ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଥିତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିଜେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ଥିବାରୁ ଏବଂ ମାନ୍ୟତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 7.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲମ୍ବିତ ଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ ।

2.4.4.5 ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥାଇ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରହଣ ହେତୁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ

ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ, 2005 ର ନିୟମ 86(1) ଅନୁଯାୟୀ, ଜେସିସିଟି / ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍) କ୍ଷର, ସହକାରୀ ବିକ୍ରୀ କର ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସହକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିପକ୍ଷରେ, ଅପିଲ୍ ଶୁଣାଣି କରିବାର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି । ନିୟମ 88(2) ଅନୁଯାୟୀ, କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଅନୁଗୁଳ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ ରେ ଅପିଲ୍ ଫସଲ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ ଅବଲୋକନ କଲା (ମଇ ଓ ଜୁନ୍ 2016) ଯେ ଏହି ରେଞ୍ଜ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ 1,253 ଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲାର ଫସଲ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ 3.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 22 ଟି ମାମଲା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ଜେସିସିଟି କିମ୍ବା ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍) କ୍ଷର ଅପିଲ୍ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ମଧ୍ୟରେ) କରାଯାଇ ଥିଲା ଏବଂ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ଥିଲା । ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜ୍ ର କିଛି ମାମଲାରେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରାଣ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଫସଲ ସମୟରେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଡିସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅପିଲ୍ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍ ର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥୋଚିତ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଯଥା-ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଅପିଲ୍), ମଧ୍ୟ ଜୋନ୍-କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜ୍ ର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ଫସଲ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 48 ରୁ 301 ଦିନ ଅତିବାହିତ ହୋଇସାରିଥିଲା । ଏହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଭୁଲ୍ ଯୋଗୁଁ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଅପଥରେ ଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରିଣାମ ସରୂପ, 3.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟଟିକୁ ମାନି ନେଲାବେଳେ କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥାଇ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2016) କରାଯାଇଅଛି ।

2.4.4.6 ଶୁଣାଣି ଗୁଡ଼ିକ ମୂଲତବୀ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଅନୁମତି

ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ, 2005 ର ନିୟମ 89(1) ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅପିଲ୍ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଦିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ଥରକୁ ଥର ଶୁଣାଣିକୁ ମୂଲତବୀ କରି ପାରିବେ । ପରନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷକୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଡିନୋଟିଓ ଅଧିକ ମୂଲତବୀ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଚାରୋଟି ରେଞ୍ଜ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଜୋନ୍⁶ ର ବିଚାରାଧୀନ ତଥା ଫିଏସଲା ହୋଇ ସାରିଥିବା ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ 25.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିବାଦୀୟ ରାଶି ଜଡିତ ଥିବା 21 ଟି ମାମଲାରେ (ଫିଏସଲା ହୋଇଥିବା: 15 ଓ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା: 6) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 4 ରୁ 9 ଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲତବା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା ପରେ ଅନୁଗୁଳ ଓ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ୍ ର ଜେସିସିଟି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟତିକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ (ମଇ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2016) କରିଥିଲେ । ବାଲେଶ୍ଵର ରେଞ୍ଜ୍ ର ଜେସିସିଟି କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2016) ଯେ ଯେତେବେଳେ ନିୟମରେ ମୂଲତବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଲାଗି କୌଣସି ସମୟ ସାମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ, କେବଳ ତିନିରୁ ଅଧିକ ଥର ମୂଲତବା କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବୈଧତା ପ୍ରଶ୍ନ ସାପେକ୍ଷ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ମୂଲତବା ପାଇଁ ଅନପେକ୍ଷ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ସମୟ ସାମା ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ କରି ମାତ୍ର ତିନିଥର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲତବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

2.4.4.7 ରଘ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ କରିବା

ଓସିଟି ତାଙ୍କ 31 ଅକ୍ଟୋବର 2012 ତାରିଖର ପତ୍ରରେ ପ୍ରତି ପ୍ରେଷିତ / ରଘ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ନିୟମିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା⁷ କରି, ସେହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରି ତା ଉପରେ ଯଥୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ସମସ୍ତ ଜେସିସିଟି ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ରଘ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ସିସିଟି ତାଙ୍କର 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ତାରିଖର ପରିପତ୍ରରେ ମଞ୍ଜୁଳ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ “ରଘ ମାମଲା ରେଜିଷ୍ଟର” ର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବିହିତ କରିଥିଲେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଚାରିଟି ରେଞ୍ଜ୍ ରେ ଜେସିସିଟି/ ଡିସିସିଟି ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଗଷ୍ଟ 2009 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ରଘ କରାଯାଇ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଏବଂ ନଅଟି ମଞ୍ଜୁଳ⁸ ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୂଚନାର ପରତାଳରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 378 ଟି ରଘ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 25.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ ଜଡିତ ଥିବା 109 ଟି ମାମଲାର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମଞ୍ଜୁଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ଜୁଲାଇ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯଦିଓ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଫିଏସଲା ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକରୁ ଛଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧି ଅତିକ୍ରାନ୍ତ କରି ସାରିଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା 109 ଟି ମାମଲାରୁ 24.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ଵ ଜଡିତ ଥିବା 77 ଟି ମାମଲା (70 ପ୍ରତିଶତ) ଦୁଇରୁ ଚାରି ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ଥିଲା । ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି ଆରମ୍ଭ ନ ହେବାରୁ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଜଡିତଥିବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ଵ ଅନାଦାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ପୁନଃ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅନୁଗୁଳ ମଞ୍ଜୁଳର ଡିସିସିଟି “ରଘ ମାମଲା ରେଜିଷ୍ଟର” ର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରି ନଥିଲେ ।

ଅନୁଗୁଳ, ଢେଙ୍କାନାଳ, ବାଲେଶ୍ଵର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମଞ୍ଜୁଳ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବିଳମ୍ବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । ରାଉରକେଲା I ଓ II ମଞ୍ଜୁଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2016) ଯେ, ସମୁଦାୟ 51 ଟି ରଘ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 22 ଟି ମାମଲା ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ୍ ର ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚୀତ କରାଯାଇ ଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଥିଲା । କଟକ II ଓ ଜଗତସିଂହପୁର ମଞ୍ଜୁଳର ରଘ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜେସିସିଟି, କଟକ II ରେଞ୍ଜ୍ କହିଥିଲେ ଯେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଜୁଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେପରି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫିଏସଲା ତ୍ଵରାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି । “ରଘ ମାମଲା ରେଜିଷ୍ଟର” ର ଅନୁରକ୍ଷଣ ବାବଦରେ ଅନୁଗୁଳ ମଞ୍ଜୁଳର ଡିସିସିଟି କହିଥିଲେ (ମଇ

⁶ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଅପିଲ୍), କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜୋନ୍, କଟକ ।
⁷ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 20987 / ସିଟି, ତାରିଖ 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ।
⁸ ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ଵର, ଭଦ୍ରକ, କଟକ-II, ଢେଙ୍କାନାଳ, ଜଗତସିଂହପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ରାଉରକେଲା-I ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

2016) ଯେ ଯଦିଓ “ରତ୍ନ ମାମଲା ରେଜିଷ୍ଟର” ର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା ତଥାପି ରତ୍ନ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦାବି ସଂଗ୍ରହ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ମୂଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିପକ୍ଷରେ ତତ୍ତ୍ୱସାତ୍ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ସିସିଟିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇ ନଥିଲା ।

2.4.4.8 ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ କମ୍ପତି

ସ୍ଥିରାକୃତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା କରିବା ଓ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଆସ୍ଥା ଭାଜନ ହେବା ଏବଂ କର ପ୍ରଶାସନର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସିସିଟି ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ବକେୟା ରହିଥିବା ମାମଲା ତଥା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ନିକାଶ କରିବା ପାଇଁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ⁹ ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2012) କରିଥିଲେ । ଏହି ବିଷୟରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ବିବେଚନା କରି ରେଜି ର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଯଥା ଜେସିସିଟି ଓ ଡିସିସିଟିମାନଙ୍କୁ ବହୁ ପୁରାତନ ବିଚାରାଧିନ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ନିକାଶ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପଦବୀ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ନିକାଶ ହେବାକୁ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ଅପିଲ୍ ମାମଲା
ଜେସିସିଟି	8
ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍)	22

ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରେଜିର ଜେସିସିଟି ଓ ଡିସିସିଟି (ଅପିଲ୍) ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 360 ଟି ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ମାମଲା¹⁰ ଫଏସଲା କରିବାର ଥିଲା । ସେ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ 12 ଟି ରେଜି ର ସମସ୍ତ ଜେସିସିଟି ଓ ଡିସିସିଟି 2012-13 ରୁ 2014-15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12,168 ଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଫଏସଲା କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅତିର ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 12,168 ମାମଲା ସ୍ଥାନରେ ସମସ୍ତ 12 ଟି ରେଜି ର ଜେସିସିଟି ଓ ଡିସିସିଟି ମାନେ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ କେବଳ 6,330 ଟି ମାମଲାର ଫଏସଲା କରିଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ଫଏସଲାରେ 5,838ଟି (47.98 ପ୍ରତିଶତ) କମ୍ପତି ହୋଇଥିଲା । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ବର୍ଷ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଫଏସଲା ହୋଇଥିବା ମାମଲା ।	ରକ୍ଷ୍ୟ ପୁରଣରେ କମ୍ପତି (ସଂଖ୍ୟାରେ)	କମ୍ପତି ର ପ୍ରତିଶତ
2013-14	4,056*	2,503	1,553	38.29
2014-15	3,792#	1,822	1,970	51.95
ମୋଟ	12,168	6,330	5,838	47.98

* ଗୋଟିଏ ଡିସିସିଟି ପଦବୀ ବଲାଙ୍ଗିରରେ 2013-14 ରେ ଖାଲିଥିଲା
 # ଦୁଇଟି ଡିସିସିଟି ପଦବୀ ଅନୁଗୁଳ ଓ ବଲାଙ୍ଗିରର 2014-15 ରେ ଖାଲିଥିଲା

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଋତ୍ତୋଟି ରେଜି 2012-15 ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସୂଚନାକୁ ଅତିର ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, 2012-13 ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ ଥିବା 1,048 ଟି ବିରତ୍ତଧାନ ମାମଲାକୁ ସହିତ 2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 2,674 ଟି ମାମଲା କୁ ନେଇ ସମୁଦାୟ 3,722 ଟି ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ପାଇଁ ଥିଲା । ସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ 4,320 ଟି ମାମଲା 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଫଏସଲା ହେବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ,

⁹ ସିସିଟିଙ୍କ ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା II (II) 01/2012-13993/ସିଟି, ତାରିଖ-18 ଅଗଷ୍ଟ 2012 ।
¹⁰ (ଜେସିସିଟି: 8 + ଡିସିସିଟି: 22) × 12 ମାସ = 360 ।

ଦେଖାଗଲା ଯେ କେବଳ 1,890 ଟି ମାମଲା (43.75 ପ୍ରତିଶତ) ଉଚ୍ଚ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଫସଲ କରାଯାଇ ଥିଲା । ଏହିପରି, ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁରଣରେ କମ୍ପତି ହେତୁ 2014-15 ଶେଷରେ 1,832 ଟି ମାମଲା ଫସଲ ନ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ କମ୍ପତି ସତ୍ତ୍ୱେ, ସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜେସିସିଟି ଓ ଡିସିସିଟି ମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଏସ୍ ଆର୍ II) ନିୟମିତ ଭାବେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବେ ଏବଂ ସିସିଟିଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବେ ।

2.4.4.9 ଅପିଲ୍ / ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ

ଅପିଲ୍ / ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଫସଲକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଅତିର୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଜରିଆରେ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ସିସିଟି ଡାକ୍ତର 18 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ତାରିଖର ଆଦେଶ¹¹ ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲକୁ ବାଦ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅପିଲ୍ / ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ, ଆବେଦନକାରୀ ମାନଙ୍କ ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଦରଜ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ / ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷୁତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରାପ୍ତିପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ସମସ୍ତ ଅପିଲ୍ / ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ଦରଜ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଦରଜ କରିବା ପାଇଁ ଓ ଅପିଲ୍ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଅପଲୋଡ୍ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସମସ୍ତ ପୁରୁଣା ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଦରଜ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଗୁରୋଟି ରେଞ୍ଜ୍ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି¹² ରେଞ୍ଜ୍ ଓ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଉତ୍ତର ଜୋନ୍) ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଗୁରୋଟି ଯୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 218 ଟି ଆବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 53 ଟି ଆବେଦନ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଦରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 165 ଟି ଆବେଦନ¹³ ତିନୋଟି ଯୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦରଜ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ ଗୁରୋଟି ଯୁନିଟ୍ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 154 ଟି ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ 45 ଟି ଆଦେଶ ଜେସିସିଟି, ବାଲେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପଲୋଡ୍ କରାହୋଇଥିଲା ଏବଂ 109 ଟି ଆଦେଶ ଅବଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ଯୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଅପଲୋଡ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁରୁଣା ତଥ୍ୟାବଳୀର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଗୁରୋଟି ଯୁନିଟ୍ ରୁ କେହି ମଧ୍ୟ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା 2,163 ଟି ଆବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଦରଜ କରି ନଥିଲେ । ଜେସିସିଟି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ୍ ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଅପିଲ୍ ଦରଜ ଓ ଅପିଲ୍ ଆଦେଶ ଅପଲୋଡ୍ ବାବଦରେ କୌଣସି ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ । ଏହିପରି, ଅପିଲ୍ / ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛତର ଦରଜ ଓ ଅପଲୋଡ୍ ପାଇଁ ସିସିଟିଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଅତିର୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଅପିଲ୍ ମାମଲାର ସଂଯୋଗ କରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

¹¹ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା. II (II) 01/2012-14911/ସିଟି, ତାରିଖ-18 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ।
¹² ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ କଟକ-II ।
¹³ ବାଲେଶ୍ୱର ରେଞ୍ଜ୍: 18, କଟକ -II ରେଞ୍ଜ୍: 45 ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି, ଉତ୍ତର ଖେତ୍ର: 102 ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ପୁରୁଣା ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହ ଅପିଲ୍ ରେକର୍ଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଭାର୍ ସୂଚନା ପଦ୍ଧତିରେ ଅପଲୋଡ୍ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ଯିବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି (ଏସ୍ ଆର୍-II) ପ୍ରତି ପକ୍ଷରେ ଏହାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବେ ଓ ସିସିଟିକୁ ସୂଚୀତ କରିବେ ।

2.4.4.10 ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ସମନ୍ଧୀୟ ନଥିପତ୍ର / ସୂଚନା ଉପସ୍ଥାପନା ନକରିବା

ନଥିପତ୍ର ଏବଂ 2012-15 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫର୍ସସଲା ହୋଇଥିବା ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲା ତଥା ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଅନୁସ୍ଥାପନା ଜାରି ସମନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସିସିଟି ସେହି ନଥିପତ୍ର / ସୂଚନା ଉପସ୍ଥାପନା କରି ନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, ଅତିର୍ତ୍ତ ସେହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ବିଚାରଧୀନତା ଓ ଫର୍ସସଲାର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

2.4.5 ଉପସଂହାର

“ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ଲମ୍ବିତ ଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍ସସଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହରେ ତାର ପ୍ରଭାବ” ର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଅନେକ ତୃଟି ଥିବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ଫର୍ସସଲା ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିଲା ବେଳେ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବେ ଅପିଲ୍ ଫର୍ସସଲାକୁ ବିଳମ୍ବିତ କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିପୁଳ ପରିମାଣର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପିଲ୍ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କଲାବେଳେ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ସମନ୍ଧୀୟ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ କରି ନଥିଲେ । ଅପିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥିରାକୃତ 30 ଦିନ ପରେ ବିଳମ୍ବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲ୍ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ବିବାଦୀୟ କରର 20 ପ୍ରତିଶତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜମା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍ସସଲା ପାଇଁ ସ୍ଥିରାକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ମଧ୍ୟ କମ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

2.5 “ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗରେ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ର ସମୀକ୍ଷା

2.5.1 ଉପକ୍ରମ

ବାଣିଜ୍ୟ କର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ରାଜସ୍ୱର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ । ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍) ଅଧିନିୟମ, 2004, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସ୍‌ଟି) ଅଧିନିୟମ, 1956, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ, 1999 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିନରେ ଏହାର ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଥାଏ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ବସାଣ ଓ ସଂଗ୍ରହର ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଙ୍ଗ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କର, ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦି ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀରେ ବିହିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଯେଠି କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ଖୁଲାପ ହେଲେ ଅଧିନିୟମ, ତଦଧୀନ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବକେୟା କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା, 6,622.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅଟକି ରହିଥିଲା । ଯେହେତୁ ବକେୟା କର ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷର ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶାବଳୀ ବକେୟା କର ଅସୁଲି ପାଇଁ ପ୍ରଭାବୀ ତରଙ୍ଗରେ ଅନୁସୂଚିତ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଭାବୀ ତରଙ୍ଗରେ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅପ୍ରେଲ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଙ୍ଗର 45 ଟି ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟି¹⁴ ରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୂଲ୍ୟର ବକେୟା ମାମଲାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ବକେୟା ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିବା ଭଳି ବିବିଧ ପଦ୍ଧତିଗତ ଓ ଅନୁପାଳନଗତ ଅଭାବ ଥିବାର ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ।

2.5.2 ବକେୟା କର ଅସୁଲି ପାଇଁ ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଙ୍ଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ଉପ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର (ଡିସିସିଟି), ସହାୟକ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର (ଏସିସିଟି) ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଧିକାରୀ (ସିଟିଓ) ମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ହେତୁ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଦାୟା ଅଟନ୍ତି । ଦାବି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ଖୁଲାପ ମାମଲାରେ, ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍¹⁵ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ନିଜ ନିଜ ଇଲାକାର ସ୍ଥାନୀୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ଆଦାୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାନଙ୍କୁ କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀ (ଟିଆର୍‌ଓ) ରୂପେ କାମ କରିବାକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରାଯାଇଛି । ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର (ସିସିଟି), ଅତିରିକ୍ତ ସିସିଟି ଓ ଯୁଗ୍ମ ସିସିଟି ସମୟକୁ ସମୟ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିଥାନ୍ତି ।

2.5.3 ବକେୟା କର ଆଦାୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 50 ର ଉପଧାରା 4, 5 ଓ 7 ସହ ପଠିତ ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ, 2005 ର ନିୟମ 54, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 11 ର ଉପଧାରା 2(ii) ଓ (4), ସିଏସ୍‌ଟି ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 16 (1) (2) ଓ (22), ଓଡ଼ିଶା ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନରଙ୍କ ଅନୁଦେଶ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ଏବଂ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର କର ଅସୁଲି (ଟିଆର୍) ଅନୁସୂଚୀରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

¹⁴ ବଡ଼ବିଲ, ବଲାଙ୍ଗିର, ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, ଭୁବନେଶ୍ୱର- II, ଭୁବନେଶ୍ୱର- III, କଟକ -I ପଶ୍ଚିମ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଯାଜପୁର ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।
¹⁵ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, 2004 ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ କର ଆଦାୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ ।

- କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସମାପ୍ତି ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ଏବଂ ଦେୟ ତାରିଖ ଠାରୁ 7 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟର ପ୍ରମାଣ ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ।
- ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କର ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତାଙ୍କ ପକ୍ଷ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ସାରିଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଅନାଦାୟ କର ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜୋରିମାନା ସହିତ କର ପୈଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦେବେ ଯେ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଅନାଦାୟ ପରିମାଣ ଓଭାର୍ଡ୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-E ରେ ଥିବା ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ ବକେୟା ସରକାରୀ ଦାବି ରୂପେ ଅସୁଲି କରାଯିବ ।
- ଉପରୋକ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ଖୁଲାପ ହେଲେ ବକେୟାର ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଫର୍ମ-1 ରେ ଏକ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦାବି କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀ (ଟିଆରଓ) କ୍ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ, ଯିଏ କି ଖୁଲାପକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଫର୍ମ-2 ରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ନୋଟିସ୍ ପାଇବା ତାରିଖ ଠାରୁ 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ଦେୟ ପୈଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।
- ଯଦି ଦେୟର ପରିମାଣ 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଟିଆରଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଅତିରିକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ନ ହୁଏ, ତେବେ ସେ ଏକ ପରାମର୍ଶ ଜାରି କରିବେ ଏବଂ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ସଂପର୍କକୁ ଦଖଲ କରି କର ପରିମାଣ ଆଦାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।

ପୁନଶ୍ଚ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 34, ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡିଶା) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 22 ଅନୁସାରେ ଓଭାର୍ଡ୍ ଅଧିନିୟମ, 2004 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଓ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ସ୍ଥଳେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ତଥା ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ପାଳନ ପାଇଁ, ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

2.5.4 ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ବକେୟାର ସ୍ଥିତି

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅଟକି ରହିଥିବା ବକେୟା କରର ସ୍ଥିତି (ପୂର୍ବତନ ଓଡିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ଥିବା 753.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟାକୁ ଛାଡି) ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । .

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ଅଧିନିୟମର ନାମ	ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ମୋଟ ବକେୟା	ଛାଡ଼ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବକେୟା	ନିର୍ବ ବକେୟାର ପରିମାଣ	ଅସୁଲି ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ				ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିବା ଅସୁଲିର ମୋଟ ପରିମାଣ	ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିନରେ ଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣ
				ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ଓସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	ଯୁଗ୍ମ ସିସିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା		
ଓଭାର୍ଡ୍	3,085.59	1.42	3,084.17	3.62	1,404.93	343.34	64.14	1,816.03	1,268.14
ସିଏସ୍‌ଟି	1,644.39	0.03	1,644.36	231.60	311.54	351.07	14.95	909.16	735.20
ଓଇଟି	1,892.39	0.04	1,892.35	31.77	686.64	329.44	18.71	1,066.56	825.79
ମୋଟ	6,622.37	1.49	6,620.888	266.99	2,403.11	1023.85	97.80	3,791.75	2,829.13

ଉତ୍ସ: ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଜଣାପଡେ ଯେ ମୋଟ ବକେୟା 6,622.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 1.49 କୋଟି ଟଙ୍କା (0.02 ପ୍ରତିଶତ) ଛାଡ଼ କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା ଓ 3,791.75 କୋଟି ଟଙ୍କା (57.26 ପ୍ରତିଶତ) ବିଭିନ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ବିଭାଗୀୟ ଅପିଲ୍ ସ୍ତରରେ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସୁତରାଂ, ଅବଶିଷ୍ଟ 2,829.13

କୋଟି ଟଙ୍କା (42.72 ପ୍ରତିଶତ) ର ବକେୟା ବିଭାଗର କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

2.5.5 ବକେୟା ଆଦାୟର ଧାରା

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟର ଧାରା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ବର୍ଷ	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ଥିବା ବକେୟା	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରିତ ବକେୟା	ମୋଟ ବକେୟା (ଓମ୍ପି 2 + 3)	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ବକେୟା	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲରେ କମି ଯାଇଥିବା ବକେୟା	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟାର ପରିମାଣ (ଓମ୍ପି. 4-5-6)	ବକେୟା ଆଦାୟର ପ୍ରତିଶତ (ଓମ୍ପି 5 ର 4 ସହିତ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
2012-13	3,688.97	2,794.47	6,483.44	76.04	1,478.97	4,928.43	1.17
2013-14	4,928.43	3,960.47	8,888.90	97.34	805.79	7,985.77	1.09
2014-15	7,985.77	1,750.64	9,736.41	343.92	2,770.12	6,622.37	3.53
ମୋଟ		8,505.58		517.30	5,054.88		

ଉତ୍ସ: ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ଯଦିଓ 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ରେ ଥିବା 3,688.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ପରିମାଣ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା 79.52 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 6,622.37 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲା, ଉପରୋକ୍ତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ବକେୟାର ପରିମାଣ ମୋଟ ବକେୟା ପ୍ରାୟ 7.25 ପ୍ରତିଶତ¹⁶ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

2.5.6 ପଇତାଗତ ତ୍ରୁଟି ବିଚ୍ୟୁତି

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିହିତ ପଇତାରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ନଥିବା ଅତିବ୍ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

2.5.6.1 ବକେୟା ଆଦାୟ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଣ-ସ୍ଥିରକରଣ

ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଅସୁରା ବକେୟାର ବୃଦ୍ଧି ଧାରା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସିସିଟି ଅସୁଲିର ଅବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ମାସିକ ଆଧାରରେ ସମାକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତେବେ ବି ବର୍ଷ 2012-13 ଓ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବକେୟା ଅସୁଲିର କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ବର୍ଷଭାରୀ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ ବକେୟା ପରିମାଣ	ସୁଗିତ ପରିମାଣ	ବକେୟା ଅସୁଲ ପାଇଁ ରହିଥିବା ପରିମାଣ	ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ସଂଗ୍ରହ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରତିଶତ	ମୋଟ ଅସୁଲ ପାଇଁ ଥିବା ବକେୟାର ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରତିଶତ
2012-13	4,928.43	1,928.01	3,000.42	ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ	76.04	--	2.53
2013-14	7,985.77	3,116.60	4,869.17	150.00	97.34	64.89	1.99
2014-15	6,622.37	3,791.75	2,830.62	ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ	343.92	--	12.14

ଉତ୍ସ: ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

¹⁶ 517.30 ଟଙ୍କା ÷ (3,688.97 ଟଙ୍କା + 8,505.58 ଟଙ୍କା) × 100 = 4.24 ।

ଯଦିଓ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ସଂଗ୍ରହର ହାର ମୋଟ ଅସୁଲି ପାଇଁ ଥିବା ବକେୟାର 1.99 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଅସଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିଅଣ୍ଟର କାରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁସରଣ କିମ୍ବା ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

2.5.6.2 ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବକେୟା ମାମଲା ସମାକ୍ଷାର ଅପ୍ରଭାବୀ/ଅକାମୀ ପଦ୍ଧତି

ସିସିଟି 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରି ସମସ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ 25 ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବକେୟାର ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ସଂପୃକ୍ତ ରେଞ୍ଜ୍ ର ଜେସିସିଟିମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ବକେୟା ମାମଲାରେ ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ସମାକ୍ଷା କରି ମଣ୍ଡଳ ଅଧିକାରୀ / ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ / ଟିଆରଓ ମାନଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ନିତ୍ କରାଯାଇ ନଥିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବେ ।

ଅତିର୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ଜେସିସିଟି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଳିତ ସମାକ୍ଷା ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାଳିକ ରିପୋର୍ଟ/ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ଟିଆରଓ ମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ବକେୟା ମାମଲାରେ ମାସ-ସ୍ତରୀୟ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଜେସିସିଟିଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ / ସୁପାରିଶ ଥିବା କୌଣସି ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅତିର୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳରେ, ଅତିର୍ ଟିଆରଓ ମାନଙ୍କର ବକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରାମାଣିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନଥିଲା ।

2.5.7 ଅନୁପାଳନ ତ୍ରୁଟି ବିବୃତ୍ତି

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 10 ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ବକେୟା ଆଦାୟ ସଂପର୍କିତ ବରାଦ କରାଯାଇଥିବା 1,151 ଟି ନଥି ମଧ୍ୟରୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା 493 ଟି ନଥି ଅତିର୍ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ କେତେକ ମାମଲାରେ, ଅଧିନିୟମ, ନିୟମାବଳୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁଦେଶରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାରାମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

2.5.7.1 କର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ଖୁଲାପ ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶା ନୋଟିସ୍ ଜାରି ପରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦ (ଫର୍ମ-1) ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁସୂଚୀ-E ର ଖଣ୍ଡ 2 ଅନୁସାରେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ କରଦାତା କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀ କର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଖୁଲାପ କରିଥିବେ କିମ୍ବା ଖୁଲାପକାରୀ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିବେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏଏ) ତାଙ୍କ ଦସ୍ତଖତରେ କର ପରିମାଣର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଗୋଟିଏ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦ ଫର୍ମ-1 ରେ ଟିଆରଓଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇବେ । ସିସିଟି 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ଅନୁଦେଶ¹⁷ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ତାରିଖର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦ ଫର୍ମ-1 ଟିଆରଓଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଦଶଗୋଟି ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ନଅ ଗୋଟି¹⁸ ମଣ୍ଡଳରେ ଅତିର୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, 213 ଟି ମାମଲାରେ ଯଦିଓ ଖୁଲାପ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ 2006-07 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା 66.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଦେୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଗଲା (ଡିସେମ୍ବର 2009 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ) ପରେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ କର ନଥିଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

¹⁷ ଟି ସଂଖ୍ୟା. 21012/ ସିଟି, ତାରିଖ 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ।
¹⁸ ବଡ଼ବିଲ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, ଭୁବନେଶ୍ୱର- II, ଭୁବନେଶ୍ୱର- III, କଟକ -I ପଞ୍ଜିମ, କଳାହାଣ୍ଡି, କେଉଁଝର, ଯାଜପୁର ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଟିଆରଓଙ୍କୁ ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦି ଜାରି କରି ନଥିଲେ। ଏହିପରି, କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ତାରିଖ ଠାରୁ 4 ରୁ 76 ମାସ ବିତିଗଲା ପରେ ମଧ୍ୟ 66.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଦେୟ ଅନାଦାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, ଭୁବନେଶ୍ୱର- II, ଭୁବନେଶ୍ୱର- III, କଟକ- I ପକ୍ଷିମ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେଉଁଝର ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି ମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ, ରାଉରକେଲା- I ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ନଥିଲେ ।

2.5.7.2 ଠିକ୍ ସମୟରେ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ର ଉପଧାରା 4 ଅନୁସାରେ, ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣର କର ଓ ଜୋରିମାନା ଦାବି ନୋଟିସ୍ ପରିବେଷଣ କରାଯିବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଧାରାର ଉପଧାରା 5 ଅନୁସାରେ, ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ସେହି କର ଓ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ମାଧ୍ୟମରେ ଶୁଣିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ଦେୟ ପରିମାଣ ସହିତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ । ଉପଧାରା 7 ଅନୁସାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଅନୁସରଣରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ପରେ ଅନାଦାୟ ରହିଥିବା ସମସ୍ତ ପରିମାଣ ଅଧିନିୟମ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ-E ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ବକେୟା ସରକାରୀ ଦାବି ରୂପେ ଆଦାୟ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 56 ଅନୁସାରେ, ଧାରା 50 ର ଉପଧାରା 7 ଅନ୍ତର୍ଗତ କୌଣସି ପରିମାଣର ଅସୁଲି ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦେୟ ପ୍ରଦାନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଲା ପରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଦଶଟି ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରି¹⁹ ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲେ ଯେ 2005-06 ଏବଂ 2010-11 ମଧ୍ୟରେ 142 ଟି ମାମଲାରେ 13.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଦେୟ ପ୍ରଦାନର ପାରସ୍ପରିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦି ଜାରି କରି କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ, ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସମୟାତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଏହିପରି, ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଫର୍ମ-1 ଜାରି ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତିଦାର ଫଳସ୍ୱରୂପ 13.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ସମୟାତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I ଓ କଟକ-I ପକ୍ଷିମ ମଣ୍ଡଳରେ ଡିସିସିଟି ମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ରାଉରକେଲା-I ର ଡିସିସିଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲେ ।

2.5.7.3 ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ଯୋଗୁଁ ଫର୍ମ-2 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନ ହେବା

ସିସିଟି ଡାକ୍ତରୀ 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ତାରିଖର ଚିଠି²⁰ ରେ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେ ଦାବି କର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଟିଆରଓଙ୍କୁ ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦି ଜାରି କରିବା

¹⁹ ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, କଟକ -I ପକ୍ଷିମ, ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।
²⁰ ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା. 21012/ ସିଟି, ତାରିଖ 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ।

ଆବଣ୍ଟକ । ସେ ମଧ୍ୟ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଫର୍ମ-1 ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଟିଆରଓ ଫର୍ମ-2 ରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ।

ଚାରି²¹ ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ 2009-10 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା 24.55 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଜଡ଼ିତ 12 ଟି ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦେୟ ସଂଗ୍ରହର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ 6 ରୁ 57 ମାସ ପରେ ଫର୍ମ-1 ଜାରି କରିଥିଲେ । ସେହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ 12 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 3 ଟି ମାମଲାରେ, ଟିଆରଓ ଏକ ମାସରୁ ଛଅ ମାସ ଅବଧି ବିଳମ୍ବରେ ଫର୍ମ-2 ଜାରି କରିଥିଲେ । ଫର୍ମ-1 ଓ ଫର୍ମ-2 ବିଳମ୍ବରେ ଜାରି କରାଯିବା ଯୋଗୁଁ ଉକ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କୁ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ସେମାନେ ବହୁତ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ କରି ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ 12 ଟିରୁ 5 ଟି ମାମଲାରେ, ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50(5) ଅଧିନରେ ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇ ଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଫଳରେ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏହିପରି, ସିସିଟିଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 24.55 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ଟିଆରଓମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.5.7.4 କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ଅନୁସରଣ କରା ନହେବା

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-E ଅନୁସାରେ, ଯଦି ଫର୍ମ-2 ରେ ଜାରି ନୋଟିସ୍ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ରାଶି 15 ଦିନ କିମ୍ବା ଟିଆରଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ଅତିରିକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାନଯାଏ, ତେବେ ସେ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପରତ୍ସାଧନା ଜାରି କରି ଦଖଲ କରି କର ପରିମାଣକୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଦଶଟି ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚ²² ଟି ମଣ୍ଡଳରେ 2009-10 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା 8.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଜଡ଼ିତ 54 ଟି ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ଟିଆରଓ ଖୁଲାପକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଫର୍ମ-2 ରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ହେଲେ ଅନୁସୂଚୀ-E ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଟିଆରଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯଥା: ଖୁଲାପକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ସ୍ଥାବର ଓ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ, ସାର୍ବଜନିକ ନିଲାମ କରିଆରେ ସରକାରୀ ଦେୟ ଅସୁଲ କରିବାକୁ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପରତ୍ସାଧନା ଜାରି କରି ଦଖଲ କରିବା । ଏହିଭଳି, ଟିଆରଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବର ଫଳସ্বরୂପ 8.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ନହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ଟିଆରଓ ମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ରେ) ଯେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.5.7.5 ଦାବି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜୋରିମାନର ଅନାରୋପଣ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50(5) ଅନୁସାରେ, ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର, ସୁଧ କିମ୍ବା ଆରୋପିତ ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେୟ ପରିମାଣ, ଦାବି ନୋଟିସ୍ ପରିବେଷଣ ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରତି ମାସର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର, ସୁଧ କିମ୍ବା ଆରୋପିତ ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେୟ ପରିମାଣର ସମାନ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ରାଶି ଜୋରିମାନା

²¹ ଭୁବନେଶ୍ୱର- III, ବଲାଙ୍ଗିର, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।
²² ଭୁବନେଶ୍ୱର- II, କଟକ -I ପଶ୍ଚିମ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେଉଁଝର ।

ବାବଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ । ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 16(2) ଅନୁସାରେ, ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦାବି ନୋଟିସ୍‌ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରତିମାସର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଦେୟ ପରିମାଣର ସମାନ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ରାଶି ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଆରୋପଣ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ସେହି ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଫର୍ମ-VII ରେ ଜାରି କରିବେ । ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11 (2)(ii) ଅନୁସାରେ, ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ମାସର ଦେୟ ଉପରେ, ଦେୟ ପ୍ରଦାନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତିନି ମାସ ଯାଏଁ ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ସମାନ ଅଡେଲ ପ୍ରତିଶତ ରାଶି ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି ।

ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ²³ ରେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲେ ଯେ, 25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଦେୟ ଜଡ଼ିତ 96 ଟି ମାମଲାରେ ଯଦିଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିନିୟମର ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ 7.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି ଭାବରେ, ତିନୋଟି ମଣ୍ଡଳ²⁴ ରେ, 37 ଟି ମାମଲାରେ 25.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବରାଦ 10.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ବିନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, କଟକ-I ପକ୍ଷିମ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଯାଜପୁର ଓ କେଉଁଝର ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି ମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଓ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ବଲାଙ୍ଗିର ଓ ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି ମାନେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲେ ।

2.5.7.6 କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନହେବା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଜୋରିମାନା

ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଣ୍ଡଳରେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲେ ଯେ, 2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ 3.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା କର ଜଡ଼ିତ ଥିବା 89 ଟି ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଅଡିଟ୍ ମାସ (ମଇ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ହୋଇନଥିଲା ଯଦିଓ ଏହି ନୋଟିସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ନହେଲେ ଜାରି ହେବାର ଥିଲା । ବକେୟା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ମଧ୍ୟରେ 4 ମାସରୁ 35 ମାସ ଅତିବାହିତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା ଓ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଭାର୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50(5), ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11(ii) ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 16(2) ଅନୁସାରେ 1.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର-II ମଣ୍ଡଳର ଡିସିସିଟି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ମଇ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

2.5.7.7 ବକେୟା ଅସ୍ତୁଲିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ବିହିତ ରେଜିଷ୍ଟର/ ନଥିପତ୍ରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ନହେବା

କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବେଳେ ଦାବି କରାଯାଉଥିବା କର, ସୁଧ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ତାଙ୍କ 28 ଅପ୍ରେଲ 2008 ର ପରିପତ୍ର²⁵ ରେ ଏକ ଡିମାଣ୍ଡ ଏବଂ କଲେକ୍ଟସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ଡିସିଆର୍) ର ଅନୁରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବିହିତ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି, ବର୍ଷ ଶେଷରେ

²³ ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, କଟକ -I ପକ୍ଷିମ, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ କେଉଁଝର ।
²⁴ ବଲାଙ୍ଗିର, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।
²⁵ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା. 7728/ ସିଟି, ତାରିଖ 28 ଅପ୍ରେଲ 2008 ।

ଅନାଦାୟ ରହୁଥିବା ରାଜସ୍ୱକୁ ଏକ କନ୍‌ସୋଲିଡେଟେଡ୍ ଡିମାଣ୍ଡ୍ କଲେକ୍‌ସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ସିଡିସିଆର୍) ରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ଦାବି ଉପରେ ନଜର ରଖାଯିବ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସୁଲ / ସମାକ୍ଷାଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଅଦ୍ୟତନ କରାଯିବ । ଏହି ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ସମାକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅସୁଲି ଏବଂ/କିମ୍ବା ଆପେଲେଟ୍ ଫୋରମ୍ / କୋର୍ଟରେ ପଡ଼ିରହିଥିବା ଅପିଲ୍ ସମନ୍ଧାୟ ସଦ୍ୟତମ ସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ଏହାର ଅଦ୍ୟତନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ତାଙ୍କର 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ର ଟିଠି²⁶ ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେ 31 ଡିସେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ଡିସିଆର୍/ସିଡିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅଦ୍ୟତନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେ ପୁନଶ୍ଚ ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ତଥା ଅନ୍ୟ ବରିଷ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକାରୀ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶନ କଲାବେଳେ ଉକ୍ତ ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଅନୁରକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତଣ ନଥିବୁ କରାଯିବ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଥିବା ସୂଚନାରୁ ଅତିବ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ଦଶଟି ମଣ୍ଡଳରୁ ଚାରି²⁷ ଟିରେ ସିଡିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ 2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ବକେୟା ଆଦାୟର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ 28 ଅପ୍ରେଲ 2008 ରେ ପରିପତ୍ରରେ ବିହିତ ରେଜିଷ୍ଟର / ରେକର୍ଡ ଯଥା (1) କର ଅସୁଲ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅସୁଲ ରେଜିଷ୍ଟର (2) ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ 50(5) ଅନୁଯାୟୀ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ରେଜିଷ୍ଟର (3) କର ଅସୁଲି ପାଇଁ ବରାଦ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ (4) କର ଅସୁଲି ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଦେଖାଗଲା ଯେ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁରକ୍ଷଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନ ହେବା ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଅତିବ୍ ଠିକ୍ ସମୟରେ କର ପ୍ରଦାନ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କର ପୈଠରେ ବିଳମ୍ବ ପରେ ବିଭାଗ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବାରେ ନେଇଥିବା ସମୟ ଏବଂ ବିହିତ 15 ଦିନ ତୁଳନାରେ ଫର୍ମ-1 ଏବଂ ଫର୍ମ-2 ଜାରି ପାଇଁ ନେଇଥିବା ସମୟର ଅବଶତ ଇତ୍ୟାଦିର ପରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହି ରେଜିଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ବକେୟା ଅସୁଲି ପାଇଁ ସମାକ୍ଷାପତ୍ର ପଦକ୍ଷେପମାନ ନିଆଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥିଲା ।

2.5.7.8 ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ

କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅନୁଦେଶ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀ କୌଣସି ଅପିଲ୍ ମାମଲାକୁ 26 ସପ୍ତାହରୁ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, କମିଶନର ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଥିବା ସୁଗିତାଦେଶକୁ ଉଚ୍ଛେଦ ବା ଅପିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ପାଇଁ ଅପିଲ୍ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରେ ଆବେଦନ ଦାଏର କରିବେ ।

ବାଣିଜ୍ୟ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବକେୟା ସମନ୍ଧାୟ ସୂଚନାନୁସାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ଓସ୍ତାଦ୍ ବିଭାଗ ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ଥିବା ମୋଟ ବକେୟା ପ୍ରାପ୍ୟ ପରିମାଣ 6,622.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 3,791.75 କୋଟି (57.26 ପ୍ରତିଶତ) ଟଙ୍କା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ସୁଗିତ ଥିଲା । ଏହି ସୁଗିତ ମଧ୍ୟରେ, 1,121.65 କୋଟି ଟଙ୍କା କମିଶନର ଏବଂ ଯୁଗ୍ମ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ହୋଇ ଫସଲ ନ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଅତିବ୍ ସୁଗିତ ଥିବା ମାମଲା ସମନ୍ଧାୟ ସୂଚନାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ

²⁶ ଟିଠି ସଂଖ୍ୟା. 21012/ ସିଡି, ତାରିଖ 10 ଡିସେମ୍ବର 2012 ।
²⁷ ଭୁବନେଶ୍ୱର- I, ଭୁବନେଶ୍ୱର- II, କଟକ -I ପଞ୍ଜିମ ଏବଂ କେଉଁଝର ।

ମୋଟ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୁଗିତ ମୋଟ ବକେୟା ପ୍ରାପ୍ୟ 3,791.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 2,655.88 କୋଟି²⁸ ଟଙ୍କା (70.04 ପ୍ରତିଶତ) ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ମଣ୍ଡଳ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ତା ମଧ୍ୟରୁ, ଅପ୍ରେଲ 2005 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ଅବଧି ପାଇଁ 384.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ପ୍ରାପ୍ତ ଅପିଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ସୁତରାଂ, ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ 26 ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫର୍ସଲା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉଚ୍ଚ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ସୁଗିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ବକେୟା ରାଶିର ଆଦାୟ ପାଇଁ ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଅତିର୍ଣ୍ଣ କୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଏହା ସୁଚୀତ କରେ ଯେ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମିଶନରଙ୍କ ଅନୁଦେଶକୁ ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.5.7.9 ବକେୟା ଦେୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜିରେ ଅପ୍ଲୋଡ୍ ହୋଇ ନଥିଲା

ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନରଙ୍କ ଆଦେଶ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ଅନୁସାରେ ମଣ୍ଡଳ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ବକେୟା ଦେୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜି²⁹ ର ବକେୟା ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ କରାଇବେ ଏବଂ ନିୟମିତ ରୂପେ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରିବେ । ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ମଧ୍ୟ ଭିଡିଓ କନ୍ଫରେନ୍ସିଂ ଜରିଆରେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜିର ବକେୟା ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ଅବ୍ୟତନତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଦଶଟି ମଣ୍ଡଳରୁ ଛଅ³⁰ ଟି ମଣ୍ଡଳରେ 2012-13 ରୁ 2014-15 ମଧ୍ୟରୁ ଅବଧି ପାଇଁ ଡିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଏବଂ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜିରେ ଥିବା ସୂଚନାର ସତ୍ୟାପନ ବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 360 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ବକେୟା ପରିମାଣ 257.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜିରେ ମତ୍ୟୁଲ୍ରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ (ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଭାଗ୍ ସୂଚନା ପଞ୍ଜିରେ ଥିବା ବକେୟା ପରିମାଣ ବାସ୍ତବିକ ବକେୟା ପରିମାଣଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ସୁତରାଂ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଅପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର-I, ଭୁବନେଶ୍ଵର-II, କଟକ-I ପଶ୍ଚିମ, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ଡିସିଆର୍ ମାନେ ମନ୍ତବ୍ୟ (ମଇ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଦେଲେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅପ୍ଲୋଡ୍ କରାଯିବ । ବଲାଙ୍ଗୀରର ଡିସିଆର୍ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇ ନଥିଲେ ।

2.5.8 ବକେୟା ଦାବି ଏବଂ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଥିବା ପଞ୍ଜିର ଦୃଢ଼ତାର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ବକେୟା ଦାବି ଓ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଥିବା ପଞ୍ଜିର ଦୃଢ଼ତା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଭୁବନେଶ୍ଵର-III ମଣ୍ଡଳରେ 2014-15 ବର୍ଷର ଡିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣ 2014-15 ବର୍ଷରେ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ 185 ଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା 41.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧିର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ ହେବା ଠାରୁ କର ଆଦାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧି ଅନୁସରଣ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା । ଦେଖାଗଲା ଯେ ସେହି ବର୍ଷ ଉଠାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ 185 ଦାବି ମଧ୍ୟରୁ 65 ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 22.11 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । 120 ଟି ମାମଲାରେ

²⁸ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 316.34 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 1,707.11 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଓଡ଼ିଶା ବିଜ୍ରୟ କର ଟ୍ରିବୁନାଲ୍ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 247.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 384.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଗିତ ଥିଲା ।
²⁹ ଭାଗ୍ ସୂଚି: ଭେଲ୍ୟୁ ଆଡେଡ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଇନଫର୍ମେସନ୍ ସାମ୍ପଲ ।
³⁰ ବଲାଙ୍ଗୀର, ଭୁବନେଶ୍ଵର- I, ଭୁବନେଶ୍ଵର- II, କଟକ-I ପଶ୍ଚିମ, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ।

ଆଂଶିକ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । 120 ଟି ଆଂଶିକ ଆଦାୟ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ 34 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା 7.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଅପିଲରେ ସୁଚିତ ଥିଲା । ତେଣୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 86 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଅନାଦାୟ ଦାବି 33.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଥିଲା । ପୁନଃ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.5.8.1 ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି ଏବଂ ପରିବେଷଣରେ ବିଳମ୍ବ

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ମୋଟ୍ 185 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 125 ଟି ମାମଲା (67.57 ପ୍ରତିଶତ) ରେ ଜଡ଼ିତ ଦାବିର ପରିମାଣ 31.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପରିବେଷଣ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି 48 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଦାବି ପରିମାଣ 2.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ 30 ଦିନ ପରେ ଏବଂ 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପରିବେଷଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 11 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 7.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ 90 ଦିନ ପରେ ପରିବେଷଣ ହୋଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଦାବିର ପରିମାଣ 6.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ ସମାକ୍ଷା ସମୟ (ଜୁଲାଇ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବେଷଣ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ମାମଲାଟିର ଫେରୁଆରୀ 2015 ରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ କର ବସାଣର ସମାପ୍ତି ପରେ ପରେ କିମ୍ବା ଯଥୋଚିତ 30 ଦିନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 60 ଟି (32.43 ପ୍ରତିଶତ) ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଦାବିର ପରିମାଣ 9.96 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପରିବେଷଣ କରିବାରେ ମଣ୍ଡଳ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରି ନଥିଲା ।

2.5.8.2 କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନହେବା/ ବିଳମ୍ବରେ ଜାରି ହେବା

ଅପିଲରେ ସୁଚିତ ନଥିବା 33.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଜଡ଼ିତ 86 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 6 ଟି ମାମଲା ବିଭିନ୍ନ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦକରଣ/ କର ପରିମାଣ କମାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 80 ଟି ମାମଲାରେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 9.62 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଜଡ଼ିତ 37 ଟି ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ସମୟ ଠାରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 6.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଜଡ଼ିତ 42 ଟି ମାମଲା³¹ ରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଦେୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟ ଠାରୁ 30 ଦିନ ପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 6.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦାବି ଜଡ଼ିତ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.5.8.3 ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦାବି ଏବଂ ଫର୍ମ-2 ରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନହେବା

16.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଜଡ଼ିତ 80 ଟି ମାମଲା (ରଦ୍ଦ କରାଯାଇ ଥିବା/ କମାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା 6 ଟି ମାମଲାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ) ମଧ୍ୟରୁ 11.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବକେୟା ଜଡ଼ିତ ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 78 ଟି ମାମଲାରେ (97.5 ପ୍ରତିଶତ) ଜଡ଼ିତ 15.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ପାଇଁ କର ଅସୁଲି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ ଯଦିଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଫର୍ମ-1 ରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦାବି କରିଥିଲେ, ହେଲେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ (ଜୁଲାଇ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 3 ରୁ 21 ମାସ ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫର୍ମ-2 ରେ ନୋଟିସ୍ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.5.8.4 ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କର ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ

ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଦାବି ପରିମାଣର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା 65 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 29 ଟି

³¹ 30 ଦିନ ପରେ ଓ 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ: 32 ଟି ମାମଲା (6.84 କୋଟି ଟଙ୍କା) 90 ଦିନ ପରେ: 10 ଟି ମାମଲା (0.09 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

ମାମଲାରେ ଆଦାୟ ବିହିତ ସମୟରେ, ଦାବି ନୋଟିସ୍ ପରିବେଷଣର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 36 ଟି ମାମଲାରେ (55 ପ୍ରତିଶତ) ଦେୟ ପ୍ରଦାନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଠାରୁ 5 ରୁ 553 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଣ୍ଡଳ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

2.5.9 ଉପସଂହାର

ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭାଗର ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲ ପଛଟି ସମ୍ପର୍କିତ ସମାକ୍ଷାରେ ପଛଟି ଏବଂ ଅନୁପାଳନରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତ୍ରୁଟି ବିଚ୍ୟୁତି ଦେଖିଥିଲା । ବକେୟା ଆଦାୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିରାକରଣ କରା ନଯାଇଥିବା ବେଳେ ବକେୟା ଆଦାୟ ପାଇଁ ପଛଟିରେ ବିହିତ ଥିବା ନଥିପତ୍ର/ ରେଜିଷ୍ଟର, ସ୍ଥଗିତ ଥିବା ବକେୟା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପଛଟିର ମତ୍ୟୁଲରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କେତେକ ମାମଲାରେ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ବିବରଣୀ ଅପଲୋଡ୍/ ଅଦ୍ୟତନ ହୋଇନଥିଲା । ବକେୟା ଅସୁଲ ପାଇଁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଜାରି ନହେବା ଓ କେତେକ ମାମଲାରେ ବକେୟା ଅସୁଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହାର ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ସହକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ନିୟମ ଏବଂ ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ପରେ ବକେୟା ଅସୁଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ହେତୁ ସେହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସମୟ ସୀମା ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କଲାବେଳେ ଏବଂ କର ଅସୁଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବକେୟା ଅସୁଲ ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟ କର କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦେଶରେ ବିହିତ ଥିବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ/ କର ଅସୁଲ ଅଧିକାରୀମାନେ ପାଳନ କରି ନଥିଲେ ।

2.6 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ମତବ୍ୟ

ଅତିରିକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟ କର ରେଞ୍ଜ/ ମଣ୍ଡଳ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ସମନ୍ଧାୟକ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରି ବିବିଧ ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଦ୍ୱାରା କର ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ/ ସଙ୍କାରୋପଣ ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା, ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିଭଳି ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅତିରିକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ତ୍ରୁଟିର କେବଳ ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇନଥିଲା, ବରଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାକ୍ଷା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସମ୍ଭାବନା ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୁର୍ବଳ ଏବଂ ଅପ୍ରଭାବୀ ଥିବାର ସୂଚନା ଦିଏ । ସରକାର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ସହିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହିଭଳି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ଭାବନା, ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନିବାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର

2.7 ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ (ଓଭାର୍ଡ), 2004 ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ 2005 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ:

- ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏଏ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ପରିଦର୍ଶନ ରିପୋର୍ଟ (ଏଭିଆର୍) ଆଧାରରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କର (ଆଇଟିସି) ଜନିତ ପ୍ରାପ୍ୟ ଜମାର ସମାୟୋଜନ ପୂର୍ବକ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର (ଟିଟିଓ) ର ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା;
- ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବା;
- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ କର/ ସୁଧ/ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ଏବଂ ଆଦାୟ କରିବା; ଏବଂ
- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ମହଜୁଦ୍ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର ଅବଧି ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଜାରି ହେଉଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଳେପ ମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

2.7.1 ନିମ୍ନର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନା ସଙ୍କାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍ଡ) ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ କର, ତାଙ୍କର ମୋଟ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ ଅଧିନିୟମ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ B ଏବଂ C ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କରର ହାର ଅନୁସାରେ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II ଅଥବା ଭାଗ-IIA ତଥା ଅନୁସୂଚୀ C ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇନଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସୂଚୀ C ର ଭାଗ-III ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏବଂ ତାପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା- ବ୍ୟାଚେରା

ଏବଂ ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍³² ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II ଅଥବା ଭାଗ-IIA କିମ୍ବା ଅନୁସୂଚୀ C ଅଧିନରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏହା ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-III ଅଧିନରେ ବିହିତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42(5) ଅନୁସାରେ, ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କରର ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯିବ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର-III ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବତ୍ ଯାଏଁ କଲାବେଳେ, ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ, 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 କର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ବ୍ୟାଚେରୀ ଓ ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମୋଟ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର 71.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ବିକ୍ରି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଯଥା- ବ୍ୟାଚେରୀ ଓ ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସାମଗ୍ରୀ/ ଉପକରଣ ଥିଲା, ମୋଟ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର 71.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଦ୍ରାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ 70.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ କର ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ 1.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଗୃହ ସ୍କୁପିଏସ୍ ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ କର ପରିବର୍ତ୍ତେ 5 ପ୍ରତିଶତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ, ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ହେତୁ 14.41 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 28.82 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ମାମଲାଟିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା (ଅପ୍ରେଲ 2016) ପରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ ସ୍କୁପିଏସ୍ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 69(ହ) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରଜ ଅଛି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ କୁ ସ୍କୁପିଏସ୍ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରି 5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଉଭୟଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 69 ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ତାହାର ଅତିରିକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ 5 ପ୍ରତିଶତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ କିନ୍ତୁ ଇନ୍-ଭର୍ଟର ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ଏବଂ ଗୃହରେ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବେ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଏହା କମ୍ପ୍ୟୁଟରର କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ନୁହେଁ କି ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏଣୁ ଏହା ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 69 ବର୍ଗରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ମହିତ୍ୱା ଏଣ୍ଡ ମହିତ୍ୱା ବନାମ ଯୁଗ୍ମ କମିଶନର (ବାଣିଜ୍ୟ କର) (2015 ର ତତ୍କାଳୀନ ସଂଖ୍ୟା 3540) ମାମଲାରେ ସମ୍ମାନନୀୟ ମାତ୍ରାସ୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 12 ଫେବୃଆରୀ 2015 ରେ ଦେଇଥିବା ରାୟ ଅନୁସାରେ ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ସ୍କୁପିଏସ୍ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

2.7.2 ମୋଟ୍ କାରବାରରୁ ମାଲ୍ ପରିବହନ ଭଡ଼ା ବାଦ୍ କରିବା ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନାର ସଞ୍ଚାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟମୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍) ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 2(46) ରେ ନିରୂପିତ ସଞ୍ଚାନୁସାରେ ‘ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ’ ପଦଟିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ ଗୃହୀତ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଥିବା ପରିମାଣରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିତରଣ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ବିତରଣ ସମୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି କାମ ଜନିତ ଦାବି ପରିମାଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକରଣ (a) ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିତରଣ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ବିତରଣ ପରେ ମାଲଭଡ଼ା, ବିତରଣ, ବଞ୍ଚନ, ସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ବାମା ବାବଦ ଆରୋପିତ ମୂଲ୍ୟର ପରିମାଣ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟରେ ମିଶାଯିବ । ଧାରା 42(5) ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କର

³² ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍: ହୋମ୍ ସ୍କୁପିଏସ୍ (ଅନ୍ ଇଣ୍ଡେରପ୍ରେଟର୍ ପାଞ୍ଚାଏ ସପ୍ଲାଇ) ହେଉଛି ଏକ ଇନଭର୍ଟର ଯିଏକି ଗୃହକୁ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବେ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଏ ଏବଂ ଏହା ସାଧାରଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସ୍କୁପିଏସ୍ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ଜୋରିମାନା ସରୂପ ଆରୋପ କରାଯିବ ।

ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜର ଯୁଗ୍ମ କମିଶନରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ, ରିପ୍ରେଜେଣ୍ଟା ଇଟା-ଅଖଣ୍ଡ ଏବଂ ଢଲେଇ ଏବଂ ମୋଟାର ଉତ୍ପାଦନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ 61.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2006 ରୁ 30 ଜୁନ୍ 2010 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍³³ ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା 2.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ମୁକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ 4.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ମାଲ୍ ପରିବହନ ଭଡା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଓଭର ଅଧିନିୟମରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଡାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 61.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ନିରୂପଣ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ 4.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମାଲ୍ ପରିବହନ ଭଡା କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାରର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମୋଟ କାରବାରରୁ ତାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 54.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ କର ନିରୂପଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 4.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ କର ନିରୂପଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସରୂପ, 18.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତିତ, 37.06 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ବିଷୟଟି ଦର୍ଶାଇଲା (ଅପ୍ରେଲ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜ ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର କର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ (ମଇ 2016) ଏବଂ 18.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଏବଂ 37.07 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଉଦ୍ଧାପନ କରିଥିଲେ ।

2.7.3 ପୁନରାକ୍ଷାଦିତ ଟାକ୍ସର ଉପରେ ନିମ୍ନର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନାର ସଞ୍ଚାରୋପଣ

ଓଭର ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ କର ତାଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ ଅଧିନିୟମର ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ B ଏବଂ C ରେ ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ବିନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କର ହାର ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-II କିମ୍ବା IIA ତଥା ଅନୁସୂଚୀ C ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ହୋଇନଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡିକ ଅନୁସୂଚୀ B ର ଭାଗ-III ଅନୁଯାୟୀ 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ଠାରୁ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42(5) ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କରର ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଆରୋପ କରାଯିବ ।

କେଉଁଠିକି ମଞ୍ଚଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ, ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 2016) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପୁନରାକ୍ଷାଦିତ ଟାକ୍ସର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ବିକ୍ରି କାରବାର ଉପରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ମଇ 2014) କରିଥିଲେ ଏବଂ 56.33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଡାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 25.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 4 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ 30.67 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ 5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ, ପୁନରାକ୍ଷାଦିତ ଟାକ୍ସର ଉପରେ ନିମ୍ନର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ 5.04

³³ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍: ସେସିଆଲ୍ ଇକୋନୋମିକ୍ ଜୋନ୍ ।

ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସହାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 10.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2016) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାମଲାଟିର ପନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି 15.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦାବି ଉନ୍ନାପନ କରିଛନ୍ତି ।

2.7.4 ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 11 ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 10 ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ କରମୁକ୍ତ ବିକ୍ରି କାରବାରକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ବ୍ୟବସାୟୀ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରିଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ କରର ନିବେଶ ଜମା (ଆଇଟିସି) କୁ ସମାନ୍ତରାଳ କଲା ପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ପରିମାଣ ପାଇଁ କରିବେ ।

କଟକ-I ମଣ୍ଡଳରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ 37.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର (କର ପରିମାଣକୁ ଛାଡ଼ି) ବିକ୍ରୟ କାରବାର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ 10.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରମୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ କରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏଣୁ, 26.62 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ 4.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦନ କର³⁴ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଯେହେତୁ, ବ୍ୟବସାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କଲାବେଳେ 0.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ପୈଠ କରିଥିଲେ, ଅବଶିଷ୍ଟ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରରୁ ଗ୍ରାହ୍ୟ କର ନିବେଶ ଜମାକୁ ସମାନ୍ତରାଳ କରିବାର ଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମୋଟ ବିକ୍ରୟ କାରବାର 20.09 କୋଟି ଟଙ୍କା (କର ପରିମାଣ ଛାଡ଼ି) ଏବଂ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର 15.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ମାତ୍ର 3.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧିର କାରବାର ଉପରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ, ସେ 3.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦନ କର ବିପକ୍ଷରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ଠାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରୟୁକ୍ତ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ନିବେଶ ଜମାର ସମାନ୍ତରାଳ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ 1.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା କର ନିବେଶ ଜମାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଆଗୁଆ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ, ବିକ୍ରୟ କାରବାରର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ 1.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ନିବେଶ ଜମା ଅନିୟମିତ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାକୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶାଇବା (ଅପ୍ରେଲ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2016) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାମଲାଟିକୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ମଇ 2016) କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଗୁଆ ବହନ କରିଥିବା 1.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ନିବେଶ ଜମାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ।

2.7.5 ପ୍ରମାଣିତ ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷାତ ହିସାବର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ, 2004 ର ଧାରା 65(1) ସହ ପଠିତ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଡିସେମ୍ବର 2012 ର ଅଧିସୂଚନା³⁵ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ମୋଟ କାରବାର (ଜିଡିଓ) ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ, ତେବେ ସେ ସେହି ବର୍ଷର ସମୀକ୍ଷିତ ହିସାବକୁ କୌଣସି ଚାର୍ଟର୍ଡ୍,

³⁴ ଉତ୍ପାଦନ କର ହେଉଛି କର ନିବେଶ ଜମା ସମାନ୍ତରାଳ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଉପରେ କରର ପରିମାଣ ।
³⁵ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା- III (III) 14/ 2012-21114/ ସିଟି, ତାରିଖ: 12 ଡିସେମ୍ବର 2012 ।

ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ୍ / କଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ୍ କ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଇ ଉଚ୍ଚ ରିପୋର୍ଟର ଏକ ଅବିକଳ ନକଲ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଅକ୍ଟୋବର 31 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, 2013-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର 2014 ରେ ଜାରି ପରିପତ୍ର³⁶ ରେ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ପ୍ରମାଣିତ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବକୁ ହାତରେ କିମ୍ବା ବୈଦ୍ୟୁତିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ସମୟକୁ 31 ଡିସେମ୍ବର 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 62(2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ ଏହି ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବର ଏକ ପ୍ରମାଣିତ ପ୍ରତିଲିପି ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ କରନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଶୁଳ୍କାଣୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ, ଶୁଣାଣୀ ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଳମ୍ବିତ ଦିନ ପାଇଁ 100 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବେ । ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ରେ ଜାରି ତାଙ୍କର ପରିପତ୍ର³⁷ ରେ ବିହିତ କରିଥିଲେ ଯେ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ତରରେ ସେହି ହିସାବର ସମୟୋଚିତ ଦାଖଲକୁ ପର୍ଯ୍ୟଲୋଚନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ତଥା କର ସମାକ୍ଷା ବେଳେ ଏକ ସୂଚନା ସରୁପ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଏକ ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

27 ଟି ମଣ୍ଡଳ³⁸ ର ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବରେ ପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ପର୍କିତ ରେଜିଷ୍ଟରକୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଅବଲୋକନ କଲା (ନଭେମ୍ବର 2015 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ 2013-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ କାରବାର ପରିମାଣ 60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଥିବା 14,344 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 6,166 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବର ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟର ନକଲ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲରେ ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 304 ରୁ 456 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଶୁଣାଣୀ ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି 22.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯିବାର କଥା । କିନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଉଚ୍ଚ ରିପୋର୍ଟର ଉପସ୍ଥାପନ ନକରି ଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସମସ୍ତ ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (ନଭେମ୍ବର 2015 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଦେଇଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ମଇ 2016 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁନ୍ 2016 ରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲା; ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

³⁶ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-16885 / ସିଟି / III (I) 52/2012 ତାରିଖ: 25 ଅକ୍ଟୋବର 2014 ।

³⁷ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 18755 ତାରିଖ: 22 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ।

³⁸ ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, କଟକ-I କେନ୍ଦ୍ରୀୟ, କଟକ-I ସହର, କଟକ-I ପୂର୍ବ, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଜଗତସିଂହପୁର, ଜଗଣା, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା-I, ରାଉରକେଲା-II, ସମଲପୁର-I ଏବଂ ସମଲପୁର-II ।

ପ୍ରବେଶ କର

2.8 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999 ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ହେଉଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ³⁹ ଭିତରେ ଉପଭୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ପ୍ରବେଶ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କର ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କଲାବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କେତେକ ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରିନଥିଲେ:

2.8.1 ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 3(1) ଅନୁସାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପଭୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଅଧିନିୟମ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀରେ ବିହିତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ, ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀ, 1999 ର ନିୟମ 3 ର ଉପନିୟମ 4 ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କଞ୍ଚାମାଲ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ତାହା ରିହାତି ଦରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରର 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9C(5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଯେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-I ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 73 ଅନୁସାରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଭଦ୍ରକ ମଞ୍ଚଳରେ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2015) ଯେ ଏକ କୀଟନାଶକ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 କର ଅବଧିରେ 237.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା 154.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ‘ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀ କୀଟନାଶକ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ’ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ‘ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀ କୀଟନାଶକ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ’ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ଏବଂ ତାହା କୀଟନାଶକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କଞ୍ଚାମାଲ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ 173.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଣ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ କରମୁକ୍ତ କାରବାରର ପରିମାଣ ଦର୍ଶାଇ ମୋଟ କ୍ରୟ କାରବାର 237.53 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ତାହା ବାଦ୍ ଦେଇ କର ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର 63.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅତିରିକ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ ଯେଉଁ 173.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ବାଦ୍ ପାଇଁ ମଞ୍ଚୁର ହୋଇଥିଲା, ସେଥିରେ ‘ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀ କୀଟନାଶକ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ’ ର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ 154.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହା କର ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ସୁତରାଂ, ଏହାକୁ ଅଣ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ରୂପେ ଗଣ୍ୟ କରି 154.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ରୟ କାରବାର ଅନିୟମିତ ଭାବେ ବିୟୋଗ କରିବା ଫଳରେ 0.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ସଂସ୍କାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 1.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

³⁹ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ଅର୍ଥ- ପ୍ରଚଳିତ ଯେ କୌଣସି ବଳବତ୍ତର ଆଇନ ଅଧିନରେ ଗଠିତ କୌଣସି ପୌରପାଳିକା, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 4 ଅଧିନରେ ଗଠିତ ଯେ କୌଣସି ଶିବ୍ ସହରାଞ୍ଚଳ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଅତିରିକ୍ତ ମାମଲାଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା (ମଇ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2016) ଯେ ଭଦ୍ରକ ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ମଇ 2016) କରିଥିଲେ ଏବଂ 77.17 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଏବଂ 1.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରିଥିଲେ ।

2.8.2 ଅଧିକ ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁରି ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବେଶ କରର ସ୍ୱଚ୍ଛାରୋପଣ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପଭୋଗ, ଉପଯୋଗ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ, ଯେ କି ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ, ସେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କଲାବେଳେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁସାରେ କ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଦେୟ କରର ସମାନ ପରିମାଣ ପ୍ରବେଶ କର ଭାବେ ଆଦାୟ କରିବେ । କିନ୍ତୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ପରନ୍ତୁକ ସହ ପଠିତ ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀ, 1999 ର ନିୟମ 19(5) ଅନୁସାରେ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ମାନେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ତିଆରିରେ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା କଞ୍ଚାମାଲର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଯେଠି କରିଥିବା ପ୍ରବେଶ କର ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ଦେୟ ପ୍ରବେଶ କରରୁ ପ୍ରତିବଦଳ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9C(5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳ⁴⁰ ର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2015 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟର କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର କାରବାରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) ଏବଂ 44.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କଞ୍ଚାମାଲ ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରବେଶ କର ପାଇଁ ଗ୍ରାହ୍ୟ ପ୍ରତିବଦଳ ପରିମାଣ 12.42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 15.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, 3.15 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 6.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2015 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016) ଯେ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

ଅତିରିକ୍ତ ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ବାଣିଜ୍ୟକର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2016 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା; ଉଭୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି ।

2.8.3 ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 3(1) ଅନୁସାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ⁴¹ ରେ ଉପଭୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଆଦାୟ ହେବ । କେଉଁ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ତାହା ଅଧିନିୟମ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀରେ ବିହିତ କରାଯାଇଛି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁସାରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ୍ କଲାବେଳେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଉକ୍ତ କର ଯେଠି

⁴⁰ ଅନୁଗୁଳ ଏବଂ ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳ ।
⁴¹ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ଅର୍ଥ- ପ୍ରକଳିତ ଯେ କୌଣସି ବଳବତ୍ତର ଆଇନ ଅଧିନରେ ଗଠିତ କୌଣସି ପୌରପାଳିକା, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 4 ଅଧିନରେ ଗଠିତ ଯେ କୌଣସି ଶିବ୍ ସହରାଞ୍ଚଳ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

କରିବେ । ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-I ର ଦରଜ ସଂଖ୍ୟା-59 ଅନୁସାରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1957 ର ଧାରା 3(a) ଅନୁସାରେ ଖଣିଜ ତୈଳ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖଣିଜ ‘ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ’ ଶବ୍ଦର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଓଡ଼ିଶା ଲଘୁ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 2004 ଅନୁସାରେ ସାଧାରଣ ମାଟି, ବାଲି, ମୋରମ୍⁴² ଏବଂ ଚିପ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ, ଧାରା 9C(5) ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

କୋରାପୁଟ ରେଞ୍ଜ ର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2016) ଯେ ଏକ ବ୍ୟବସାୟୀ⁴³ ଅପ୍ରେଲ 2010 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 29.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପଥର ଚିପ୍ସ ଓ ବାଲି ଅଣ-ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଆଣି ବିଭିନ୍ନ ଠିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ କ୍ରୟ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 29.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୈଠ କରି ନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଡ୍ରାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଏକ ଅଣସ୍ୱଚ୍ଛିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରି ତାହା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ଆରୋପଣ କରିନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 29.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହାରରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରର ସମାନ ଦୁଇ ଗୁଣ 59.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାମଲାଟିର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ଜୁନ୍ 2016) କରିଥିଲେ ଏବଂ 29.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କ୍ରୟରେ ଗୋପନୀୟତା ନଥିବାରୁ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅନୁସୂଚୀର ଦରଜ ସଂଖ୍ୟାରେ ସଜ୍ଜତା ନ ଥିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଉପରୋକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠ କରିନଥିଲେ ।

⁴² ମୋରମ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ।
⁴³ ମେସର୍ସ ଜିଭିଆର୍ ଇନ୍ଫ୍ରା ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଟିଆଇଏନ୍ 21516600180 ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ

ଅଧ୍ୟାୟ III

ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ

3.1 ଜର ପରିଚାଳନା

ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ । ବିଭାଗଟି ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ (ଇସି) କ୍ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ଏହି ବିଭାଗଟି ତିନି ଗୋଟି ଡିଭିଜନ¹ ଯଥା- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ, ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅବକାରୀ ଉପାୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ 69 ଜଣ ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ, 211 ଜଣ ଅବକାରୀ ଉପନିରୀକ୍ଷକ ଓ 137 ଜଣ ସହାୟକ ଅବକାରୀ ଉପନିରୀକ୍ଷକ 31 ଜଣ ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକଙ୍କ ଅଧିନରେ ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆରୋପଣ / ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆରୋପଣାଦି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତତ୍ପରାଧାନ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ।

3.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ଅବକାରୀ ବିଭାଗରେ ସରକାରଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିୟମିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା, ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ସଠିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଆଦାୟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଖାତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ପୈଠ କରିବା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଗଠିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ଜୁନ୍ 2010 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଆସୁଅଛି । 2015-16 ରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ ଯୋଜନାଭୁକ୍ତ 14 ଟି ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 8 ଟିର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପିଉଟର କାରଣ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବର ଉଚ୍ଚତାକୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିଶ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2011-12 ରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 101.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 401 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସମ୍ବଳିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାସିତ ଥିଲା ।

3.3 ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

2015-16 ରେ 16 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର 320 ଟି ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ (ଏସ୍‌ଇଡି), ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ଇତ୍ୟାଦି ସମନ୍ୱୟ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 656.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ/ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି / ସୁଧ / ଜୋରିମାନାର ଅଣ/ ସଙ୍କ୍ଷ ଅସୁଲି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ 3.1 ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଣ୍ଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	“ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା	1	596.04
2.	ସରକାରୀ ଖାତାରେ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ଅନାଦାୟ/ ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	67	26.56
3.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	252	33.61
ମୋଟ		320	656.21

¹ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଡିଭିଜନ (ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, କଟକ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ ଏବଂ ପୁରୀ), ଉତ୍ତର ଡିଭିଜନ (ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ, ବଲାଙ୍ଗିର, ଦେବଗଡ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ) ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଡିଭିଜନ (ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବୌଦ୍ଧ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି, କନ୍ଧମାଳ, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୂଆପଡ଼ା ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା) ।

2015-16 ବର୍ଷ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ 46 ଟି ମାମଲାରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 24.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ସାକାର କରିଥିଲା । 2015-16 ରେ ବିଭାଗ 225 ଟି ମାମଲାରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 1.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସ୍ୱଳ୍ପ କରିଥିଲା ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

2015-16 ରେ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା 36 ଟି ମାମଲାରେ 7.62 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ/ ରୋକଡ଼ ପରିଚାଳନାରେ ତ୍ରୁଟି ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନ **ସାରଣୀ 3.2** ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 3.2

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)
1	କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପାଣ୍ଟି ଅବରୋଧ	17	--
2	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	19	7.62
ମୋଟ		36	7.62

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ 2015-16 ରେ 35 ଟି ମାମଲାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ସାକାର କରିଥିଲା ।

3.4 “ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ ନିର୍ଗମନ” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ମୁଖ୍ୟାଂଶ:

ବିଦେଶୀ ମଦର ଅଧିକ ଉଠାଣ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକମୂଳ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଏହିପରି ଏକ ଉଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ସରକାର 111.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.6.1)

ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥିରାକୃତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଲଟେରୀ ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇ ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.1)

ସରକାରୀ ଭୂମି ଉପରେ ଚାଲୁଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିକଳ୍ପର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପରି ଏକ ବିଚାରହୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ 52.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.5)

ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ଆୟକର ଦେୟକୁ ମଦର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଦ୍ୱାରା 95.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବୋର୍ଡ ଖାଉଟି ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.9)

ମଦ ବିଆରି କାରଖାନା ଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ଗୋଦାମଘର (ଡିପୋ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିବହନ କରିବା ମଧ୍ୟରେ 32.94 କୋଟି ମୂଲ୍ୟର 2,57,653 ପେଟି ମଦ କ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା / ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାର ଦର୍ଶାଇବା ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ ମଦ କାରବାରର ସାମ୍ବାବ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.8.1)

ପରମିଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ମଦ ଯୋଗାଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ 293.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.8.3)

ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଧିର ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ଏକ ପାତନଶାଳାରେ ମହଜୁଦ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ନିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 2.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି / ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.9.2)

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଯାନବାହାନର ସମ୍ପତ୍ତା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନପାରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଗତିବିଧି ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10.1 ଏବଂ 3.4.10.2)

3.4.1 ଉପକ୍ରମ

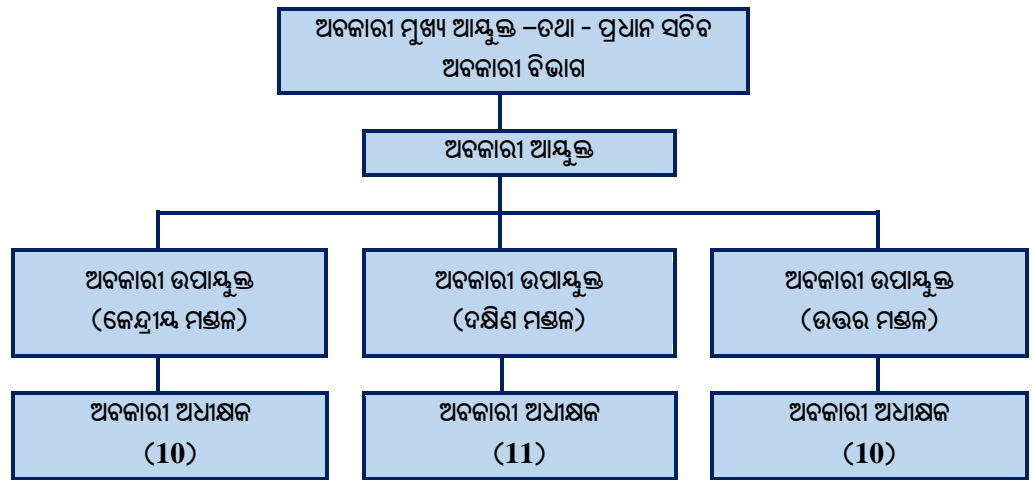
1 ଡିସେମ୍ବର 1999 ଠାରୁ ପୂର୍ବତନ ରାଜସ୍ୱ ଓ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଠାରୁ ବିଭାଜିତ କରାଯାଇ ଅବକାରୀ ବିଭାଗକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ଭାବେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ମଦର ଉତ୍ପାଦନ, ଭଣ୍ଡାରଣ, ପରିବହନ ଏବଂ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଫିସ୍ ଲାଗୁ ଏବଂ ଅସୁଲ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦର ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଏକ ସରକାରୀ କଂପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ (ଓଏସ୍‌ସିସି) ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ଓଏସ୍‌ସିସି ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ (ଏସ୍‌ଇଡି) ଅଗ୍ରିମ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରି ମଦ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ ଆଣି ଏହାକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ଗଢ଼ିତ ରଖି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋକାନ ଜରିଆରେ ଖାଉଟିଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଣ କରନ୍ତି । ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉପଭୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିବା, ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫି ଲାଗୁ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ବେଆଇନ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି (ଏଇପି) ର ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଅବକାରୀ ନିୟମ, ନୀତି ଏବଂ ବିନିୟମ ଅଧିନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ, ଭଣ୍ଡାରଣ, ବିକ୍ରୟ, ରଥାନି ଏବଂ ଆମଦାନି ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ୍ ଜାରି କରିଥାଆନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଖାଉଟିମାନଙ୍କର ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁ ପ୍ରକାରର ମଦ ଯଥା:- ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍), ବିଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍), ଦେଶୀ ମଦ (ସିଏସ୍) ଏବଂ ପୋଟ/ମହୁଲି (ଓଏସ୍) ମଦ² ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥାଏ ।

2015-16 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟରେ 2 ଟି ପାତନଶାଳା, 14 ଟି ବଟଲିଙ୍ଗ୍ କାରଖାନା, 5 ଟି ମଦ ଭାଟି, 966 ଟି ଠିପି ବନ୍ଦ³ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଏଫ୍‌ଏଲ୍) ଦୋକାନ, 586 ଟି ଠିପି ଖୋଲା⁴ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, 170 ଟି ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, 503 ଟି ପୋଟା ମଦ ଦୋକାନ ଚାଲୁଥିଲା । ରାଜ୍ୟର 9 ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା⁵ ରେ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଓ 20 ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା⁶ ରେ ମହୁଲି / ପୋଟା ମଦ ଦୋକାନ ଚାଲୁଥିଲା । କନ୍ଧମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ମହୁଲି / ପୋଟା ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ 2012-13 ବର୍ଷଠାରୁ ନବୀକରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

3.4.2 ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଅବକାରୀ ଆଇନ୍‌ର ପରିଚାଳନା ଓ ତଦୁପରି ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତି ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ସଚିବ ଅଟନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, 3 ଜଣ ଅବକାରୀ ଉପାୟୁକ୍ତ (ଇଡିସି) 31 ଜଣ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ (ଏସ୍‌ଇ) ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକାରୀ ଯଥା:- ଅବକାରୀ ଉପ-ଅଧୀକ୍ଷକ, (ଡିଏସ୍‌ଇ) ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ (ଆଇଇ) ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ (ଏସ୍‌ଆଇଇ), ସହକାରୀ ଉପ ନିରୀକ୍ଷକ (ଏଏସ୍‌ଆଇଇ) ଏବଂ ଅବକାରୀ କନେକ୍ଟିଭ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଅବକାରୀ ନୀତିର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଥାନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବକାରୀ ପ୍ରଶାସନର ମୁଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ (ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ରୂପେ ପରିଚିତ) ମାନେ ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ତରଫରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ବିଭାଗର ସାଙ୍ଗଠନିକ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା:-

2 ଦେଶୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମହୁଆ ପୁଲ, ଚାଉଳ, ବାଜରା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଶସ୍ୟରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅମ୍ଳକରଣ ମଦ ।
 3 ବିକ୍ରେତାର ପରିସର ବାହାରେ ଉପଭୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରୟ ।
 4 ବିକ୍ରେତାର ପରିସର ଭିତରେ ଉପଭୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରୟ ।
 5 ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, କଟକ, ଜଗତସିଂହପୁର ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ନୟାଗଡ଼, ଏବଂ ପୁରୀ ।
 6 ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଦେବଗଡ଼, ଗଜପତି, ଗଂଜାମ, ଝରସୁଗୁଡ଼ା, ଜନାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୂଆପଡ଼ା, ରାୟଗଡ଼ା, ସମଲପୁର, ସୋନପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

3.4.3 ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା (ପିଏ) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ଥିଲା ଯେ:

- ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଲାଇସେନ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଗମନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତା, ସଜ୍ଜତା ଓ ଅମନମୁଖତା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ;
- ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅବୈଧ ପରିବହନ ଏବଂ ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ନକଲି ମଦର ସେବନ କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପରମିଟ୍ ଓ ପାସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଗମ ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ହେଉଥିଲା କି ନାହିଁ;
- ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅସୁଲି ପଛତ ବୃଦ୍ଧି ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିଲା କି ନାହିଁ; ଏବଂ
- ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଆରେ ବିଭାଗ ରାଜସ୍ୱ ନିସ୍ତାରଣ ଏବଂ ଅବକାରୀ ଅପରାଧ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିବାରଣ କରି ପାରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା କି ନାହିଁ ।

3.4.4 ସମୀକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି

ସ୍ତର ବିନ୍ୟାସ ଯାଦୃଚ୍ଛିକ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ପଦ୍ଧତିରେ ବଛାଯାଇଥିବା 8 ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା⁷ ର ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଇଓ) ଏବଂ 3 ଗୋଟି ଓସ୍ତଦିସି ଡିପୋ⁸ ର 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧିରେ ଲାଇସେନ୍ସ, ପାସ୍ ଏବଂ ପରମିଟ୍ ନିର୍ଗମନ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଜୁଲାଇ 2016 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ସଂଚାଳନ କରାଯାଇଥିଲା। ଅତିରୁ ମଧ୍ୟ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ, ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଓସ୍ତଦିସି ର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା।

ଶୁରୁରା ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ପରିସରରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମାବଳୀ ଅଧିନରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଏବଂ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ଏହା ନିରୂପଣ କରିବା ଠିକି ବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ, ଠିକି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ମହୁଲି / ପୋଟା ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସତ୍ୟାପନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ 5 ଅପ୍ରେଲ 2016 ତାରିଖରେ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସହିତ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। 29 ନଭେମ୍ବର 2016 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ବିଭାଗର ଜବାବ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କାରାଯାଇଛି।

⁷ ବରଗଡ଼, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଟକ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

⁸ ଓସ୍ତଦିସି ଡିପୋ: ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ (ନିର୍ଗୁଣ୍ଡି) ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା, ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଅତିର୍ତ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବାରେ ବିଭାଗର ସହାୟତାକୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ସାକାର କରୁଛି ।

3.4.5 ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ ଏବଂ ନୀତି ଗୁଡ଼ିକ ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡର ଆଧାର ଥିଲା ।

- ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ , 1915;
- ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965;
- ବୋର୍ଡ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965;
- ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର) ବିଦେଶୀ ମଦ ନିୟମାବଳୀ, 1989;
- ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ (ମହୁଲ ଫୁଲ) ନିୟମାବଳୀ, 1976;
- ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ, ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦ ଏବଂ ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର / ଅଧିକୃତନା ଏବଂ ଅନୁଦେଶ; ଏବଂ
- ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.4.6 ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ଅପୂର୍ଣ୍ଣତା

3.4.6.1 ଅତ୍ୟଧିକ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ଉଠାଣ ସ୍ଥଳେ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦୟ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 20 ସହ ପଠିତ ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଅନୁଦେଶର କ୍ର. ସଂ. 11 ଅନୁସାରେ ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଅର୍ଦ୍ଧମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାରାତ୍ମକ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ପାଇକାରୀ / ଖୁରୁରା ବିକ୍ରିୟର ବିଶେଷାଧିକାର କାରଣରୁ ବିକ୍ରୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି (ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ) ଆରୋପଣ କରାଯାଏ । ଏହି ଫି ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ନିଲମା ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ମଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସ୍ଥିରାକୃତ ଫି ଅତିରିକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଅନୁସାରେ ଏକ ଗ୍ୟାଲେନେଜ୍ ଫି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଳ୍କ କର ବ୍ୟତୀତ ବିଦେଶୀ ମଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳକ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟର 15 ରୁ 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ବିଅର୍ ଉପରେ 25 ପ୍ରତିଶତ ଭାବେ ଖୁରୁରା ମଦ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଲାଭାଂଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ ଅବଧାରଣା ନିମନ୍ତେ ଗୃହୀତ ମୂଳ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଖୁରୁରା, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଉପାଦାନ ରୂପେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦେୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ, ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ଉଠାଣ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟର ଔଚିତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରୁଛି । କିନ୍ତୁ, ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, ଯଦି ଜଣେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ସ୍ଥିରାକୃତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦେଶୀମଦ ଏବଂ ବିଅର୍ ଉଠାଣ କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

ସାତ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ⁹ ରେ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ଉଠାଣ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 1,075 ଗୋଟି ଠିପି ବନ୍ଦ / ଠିପି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ସ୍ଥିରୀକୃତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ 1.07 କୋଟି ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍¹⁰ ର ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ 2.79 କୋଟି ବିଏଲ୍¹¹ ର ବିଅର୍ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 600 ଜଣ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ଦୁଇଗୁଣା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଅର୍ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 270 ଜଣ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ଦୁଇଗୁଣା ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ସମୟରେ ଏଭଳି ଅତ୍ୟଧିକ ଉଠାଣର ସେବାକ ହାର ବିଅର୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ 5,418 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତାହା ବିଦେଶୀ ମଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ 2,217 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ପାଇଁ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ତାହା ପୈଠ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ, 111.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ନିଷ୍ପାରିଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଉଚ୍ଚ ବିଷୟଟିକୁ ପୁନଃ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

କିନ୍ତୁ, ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ବିପୁଳ କ୍ଷତିକୁ ବିଚାର କରି ସରକାର ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

3.4.6.2 ରାଜ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧ ମଦର ବେଆଇନ ଉତ୍ପାଦନ, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟର ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତି ର ଅଭାବ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓଓ) ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଏକ ଅବକାରୀ ନୀତି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପାୟମାନ ସୁପାରିଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସତରଞ୍ଜ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ୍‌ର ସଂସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2000) । ଟାସ୍କଫୋର୍ସ୍‌ର ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସୁପାରିଶ ଥିଲା ଯେ ଶୁଳ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଦ ବୋତଲ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସୂଚକ ଅବକାରୀ ଋପା ଲେବୁଲ୍ (ଇଏଏଲ୍) ସହିତ ଏକ ହୋଲୋଗ୍ରାମ୍ ଲଗାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଦ୍ୱାରା କି ସେଗୁଡ଼ିକ ଶୁଳ୍କରହିତ ମଦ ବୋତଲ ଠାରୁ ଅଲଗା ବୋଲି ଜଣାଯିବ । ତଦନୁଯାୟୀ, 2001-02 ର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଅବକାରୀ ଋପା ଲେବୁଲ୍‌କୁ 1 ଅପ୍ରେଲ 2001 ଠାରୁ ଲାଗୁ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ବିହିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତିନି ଗୋଟି ଓଏସ୍‌ବିସି ଡିପୋ¹² ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ଡିପୋ ଦ୍ୱାରା ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ବିତରଣ ଚାଲାଣ-ତଥା-ବହନପତ୍ର ଫର୍ମରେ ବ୍ୟାଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ସମ୍ପ ନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଖୁରୁରା ମଦ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିବା ମଦର ବ୍ୟାଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ସତ୍ୟାପିତ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ମଦ ଓ ଅଣ-ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ମଦ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ରାଜଧାନୀ କ୍ଷେତ୍ର, ଦିଲ୍ଲୀରେ ଗୃହୀତ ବାର୍‌କୋଡ୍ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

ମଦର ଉତ୍ପାଦନ, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ର ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧ ମଦର ବିକ୍ରୟ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ ବାର୍‌କୋଡ୍ ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

⁹ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଟକ, ବେଙ୍ଗାଳ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

¹⁰ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ : ଲଣ୍ଡନ ପୁଫ୍ ଲିଟର ।

¹¹ ବିଏଲ୍ : ବଲ୍‌କ ଲିଟର ।

¹² ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ (ନିର୍ଗୁଣ୍ଡି) ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।

3.4.6.3 ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 2008 ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ

ରାଜ୍ୟରେ ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନିୟମ ରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2008 ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ ନାମରେ ଏକ ପୃଥକ ଆଇନର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2013 ରେ ତାହା ଭାରତର ସମ୍ମାନନୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର ସମ୍ମତି ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରଣୟନ ନହେବା ହେତୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଦ୍ୟାବଧି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ବଳବତ୍ତର ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ସଂପର୍କିତ ପତ୍ର ବିନିମୟ ନଥିବାରୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ଚିଠା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ ନିମନ୍ତେ ସଂସ୍ଥାପିତ (ମଇ 2011) କମିଟି ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରେ ଚିଠା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ । ପରିଶୀଳନା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ଅଧିନିୟମଟି ଅଧିକୃତିତ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଆଇନ, 2008 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ବିଷୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ଅନୁପାଳନ ଗତ ତ୍ରୁଟି

3.4.7 ଲାଭସେନ୍ଦୁ ନିର୍ଗମନ

3.4.7.1 ନବୀକରଣ ଭିତ୍ତିରେ ଖୁଚୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ କରିବା

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ବିଓଇ) ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-22 ଅନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବିପାରେବେ, କୌଣସି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀ ମଦ କିମ୍ବା ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ, ପାଇକାରୀ ଯୋଗାଣ, ପାଇକାରୀ କିମ୍ବା ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର (ଇପି) ମଞ୍ଜୁର କରିପାରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ଧାରା 22 ଅଧିନରେ ଇପି କୁ ବିଚାର କୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାର (କ) ନିଲମ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଅଥବା ଚେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରି କିମ୍ବା ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯାହା ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ, ଏବଂ (ଖ) ଆଦେଶରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାଧିକାର ବଳରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଧନରାଶିର ପୈଠକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 29 (2) ଅଧିନରେ ଅର୍ପିତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅପ୍ରେଲ 2005 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଶେଷତମ ଆଦେଶାବଳୀ¹³ ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଠିପି ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିରାକୃତ ମାସିକ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ କରି ଏବଂ ଲଟେରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କ୍ରିୟାବିଧିରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଭସେନ୍ଦୁ ନିର୍ଗମନ ରେକର୍ଡ୍‌ସର ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ନଥିବାରୁ ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ଠିପି ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଓ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସ୍ଥିରାକୃତ ମାସିକ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଲଟେରୀ ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମରେ କରିବାକୁ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 2005-06 ବର୍ଷ ପରଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଏହି ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଚଳିତ ଲାଭସେନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ନବୀକରଣ କରିଆରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଉପଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଅନୁସରଣ କରି 2005-06 ବର୍ଷ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ଠିପି ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟକୁ 10 ରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ନବୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ

¹³ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 2941 ଚା- 28 ଅପ୍ରେଲ 2005 ବିଦେଶୀ ମଦ (ଠିପି ବନ୍ଦ) ଦୋକାନ ପାଇଁ ଏବଂ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 2920 ଚା- 28 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଚ୍ଚ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଅପ୍ରେଲ 1999 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 415 ଜଣ ଦୋକାନୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଉଚ୍ଚ ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଭିଆର କରି ରଖିଥିଲେ । ଏହାର ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାଝୁରୀ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚ ବିଷୟକୁ ସାକାର କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଇ-ନିଲାମ ପଦ୍ଧତିର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଇ-ନିଲାମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ନବୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯିବ ।

3.4.7.2 ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ବିନା ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକର ଅନିୟମିତ ନିର୍ଗମନ ଏବଂ ନବୀକରଣ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର) ବିଦେଶୀ ମଦ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 6-A(3) ଅନୁସାରେ, ଯେକୌଣସି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋକାନୀ କୌଣସି ମାସରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଠାରୁ କମ୍ ପରିମାଣର ମଦ ଉଠାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣର ମଦ ଉଠାଣରେ ବିଫଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିରୁ ଅସୁଲ କରାଯିବ । ଠିକି ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, ଠିକି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଂପର୍କିତ ବୈଧାନିକ ନିୟମାବଳୀ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶାବଳୀ¹⁴ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା:- (i) ପରିଶୋଧ କ୍ଷମତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (ii) ବିକ୍ରିକର ନିକାସୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, (iii) ଆୟକର ନିକାସୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, (iv) ଆୟକର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାନ କାର୍ଡ, (v) ଅବକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେୟଶୂନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, (vi) କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନପରାଧୀକ ସତ୍ୟପାଠ, (vii) ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, (viii) ଜମିର ଲିଜ୍ / ମାଲିକାନା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ରୁକ୍ଷପତ୍ର, (ix) ପରିଚୟ ପତ୍ରର ନକଲ, (x) ଘରର ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନା / ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ଲିଜ୍ ରୁକ୍ଷ ପତ୍ର (ଠିକି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ) (xi) ଖାଦ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ (ଠିକି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ) ଇତ୍ୟାଦି ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରୀ/ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯିବ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି ପାଇଁ 1,497 ଟି ଆବେଦନ ପତ୍ର ଏବଂ ଏହାର ସମର୍ପିତ ଦସ୍ତାବିଜର ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଏସବୁ ମାମଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି / ନବୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ନଥିଲେ । ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଜିଲ୍ଲାଝୁରୀ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଦେଖାଗଲା ଯେ, ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଠାରୁ କମ୍ ଉଠାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 1,121 ଟି ମାମଲାରେ ଏହା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ହାସଲ କରାଯାଇନଥିଲା । 262 ଟି ମାମଲାରେ ପରିଶୋଧ କ୍ଷମତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହାସଲ କରାଯାଇନଥିଲା । ସେହିପରି, ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଖାଦ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଏକ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 336 ଟି ଠିକି ଖୋଲା ଦୋକାନ ମଧ୍ୟରୁ 119 ଟି ଦୋକାନ ବାବଦରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ହାସଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତଏବ, ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା / ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏ ବିଷୟରେ ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ପରେ ତାହା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

¹⁴ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 4, ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 2941/ ଅବକାରୀ ତା- 28 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଏବଂ ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 22 ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 31 ।

3.4.7.3 ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ଅସଂଗତ ସ୍ଥିରୀକରଣ

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 29(1) ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ଆରୋପଣଯୋଗ୍ୟ ଯେକୌଣସି ଶୁଳ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ କିମ୍ବା ତାହା ଅତିରିକ୍ତ ଧାରା-22 ଅଧିନରେ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ପାଇଁ ଧନରାଶିର ପ୍ରଦାନ କୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ। ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ମଦ, ମଦ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦର ଉତ୍ପାଦନ, ସମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ମିଶ୍ରଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସ୍ଥିରୀକୃତ କରି ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ। ମଦଭାଟି, ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ଫଳକ ଓଡ଼ିଶା ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

1. ମଦ ଭାଟିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି

ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା (ଫଳକ ଶ୍ରେଣୀ ବି ଏଲ୍ ରେ ¹⁵)	ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି							ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା 2015-16 ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଫଳକ ଶ୍ରେଣୀ (ବି ଏଲ୍ ରେ)	ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି		
	2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		
	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ		ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	
12000000 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	40.00	50.00	25	60.00	20	72.00	20	12000000 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	80.00	11	
12000001 ରୁ 18000000	60.00	70.00	17	80.00	14	96.00	20	12000001 ରୁ 18000000	110.00	15	
18000001 ରୁ 40000000	90.00	100.00	11	110.00	10	132.00	20	18000001 ରୁ 30000000	145.00	10	
40000001 ଏବଂ ତତ୍ପର୍ୟନ୍ତ		120.00		130.00	8	156.00	20	30000001 ରୁ 50000000	175.00	12	
								50000001 ରୁ 80000000	200.00	28	
								80000001 ଏବଂ ତତ୍ପର୍ୟନ୍ତ	220.00	41	

2. ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି

ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା (ଫଳକ ଶ୍ରେଣୀ ଏଲ୍ ପି ଏଲ୍ ରେ ¹⁶)	ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି							ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା 2015-16 ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଫଳକ ଶ୍ରେଣୀ (ଏଲ୍ ପି ଏଲ୍) ରେ	ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି		
	2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		
	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ		ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧି ର ପ୍ରତିଶତ	
10,00,000 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	11.00	13.20	20	15.00	14	18.00	20	1000000 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	22.00	22	
10,00,001 ରୁ 30,00,000	26.00	31.20	20	33.00	6	40.00	21	1000001 to 3000000	42.00	5	
30,00,001 ରୁ 60,00,000	35.00	42.00	20	45.00	7	54.00	20	3000001 to 6000000	62.00	15	
60,00,001 ରୁ 10000000	45.00	54.00	20	57.00	6	68.00	19	6000001 to 9000000	82.00	21	
10000001 ଏବଂ ତତ୍ପର୍ୟନ୍ତ	60.00	72.00	20	75.00	4	90.00	20	9000001 to 12000000	92.00	2	
							ନୂତନ ଫଳକ	120,00,001 ଏବଂ ତତ୍ପର୍ୟନ୍ତ	100.00	11	

ଯଦ୍ୟପି, 2011-12 ବର୍ଷ ଠାରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା, ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ 2012-13 ବର୍ଷ ଏବଂ ମଦଭାଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ 2014-15 ବର୍ଷ ବ୍ୟତୀତ ବିଦେଶୀ ମଦର ସମସ୍ତ ବର୍ଗର ମଦଭାଟି, ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି ହାରରେ କୌଣସି ସମାନତା ବଜାୟ ରଖାଯାଇନଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ କେଉଁ ଆଧାରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ବୃଦ୍ଧିର ହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ନଥିପ୍ରତିରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିଲା।

ଯାହାହେଉ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ପୂର୍ବରୁ ଲାଇସେନ୍ସର ନିର୍ବାହନ ଏବଂ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ 2016-17 ର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ଜାନ୍ୟୁଆରୀ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ପାଇକାରୀ ତିପୋ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଣ ଆଧାରରେ ପାତନଶାଳା, ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ମଦଭାଟି ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସ୍ଥିରୀକୃତ କରାଯାଇ ଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା।

¹⁵ ବଲ୍ଲକ ଲିଟର ।

¹⁶ ଲକ୍ଷନ ପୁଫ୍ ଲିଟର ।

2016-17 ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ହାର

ପାଇକାରୀ ତିଯୋ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଣ ପରିମାଣ	ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ସ୍କାନିଙ୍ଗ୍	ମଦ ଭାଟି
ଏକ କୋଟି ଏଲ୍ପିଏଲ୍ / ବିଏଲ୍ କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧା	₹ 0.50 ପ୍ରତି ଏଲ୍ପିଏଲ୍	₹ 1 ପ୍ରତି ବିଏଲ୍
ଏକ କୋଟି ଏଲ୍ପିଏଲ୍/ ବିଏଲ୍ ଠାରୁ କମ୍	₹ 1.50 ପ୍ରତି ଏଲ୍ପିଏଲ୍	₹ 2.50 ପ୍ରତି ବିଏଲ୍

କିନ୍ତୁ, ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ସଂସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର 10 ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ ଉପଯୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ପାତନଶାଳା, ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ସ୍କାନିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ମଦ ଭାଟି ଗୁଡ଼ିକ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପୈଠ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଗମନ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹⁷ ଦ୍ୱାରା 2011-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 2016-17 ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ହାରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସ୍ଥିରାକୃତ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ବିଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଅର୍ ଯୋଗାଣ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ସଙ୍କ୍ରମଣରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପ୍ରଦାନର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା ଯଦିଓ କମ୍ ପରିମାଣର ଯୋଗାଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଉଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିବ୍ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା ଯେ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିକରେ 11 ଟି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥା (3 ଟି ମଦ ଭାଟି, ଗୋଟିଏ ପାତନଶାଳା ଏବଂ 7 ଟି ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ) ମଧ୍ୟରୁ 7 ଟି ଉତ୍ପାଦନ କାରୀ ସଂସ୍ଥା¹⁸ 2015-16 ଭୁଲନାରେ 2016-17 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି 1.96 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 2015-16 ବର୍ଷ ଭୁଲନାରେ 2016-17 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ପରିମାଣ 38.53 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ଅନୁଚିତ ସ୍ଥିରାକରଣ ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱରେ 1.96 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା । ଏହାର ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.3 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ କୁ ସାକାର କରି ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ ଅନ୍ୟ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଫଳକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯିବ ।

3.4.7.4 ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ମହଜୁଦ ରଖିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ଅନାଦାୟ

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-16 ସହ ପଠିତ ବୋର୍ଡ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-33(1)(c) ଅନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସର ପ୍ରାଧିକାର ଏବଂ ସର୍ଭାବଳୀ ବ୍ୟତିରେକ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ସ୍ଥାପିତ, ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଏବଂ ଚାଲୁ ରହିଥିବା କୌଣସି ପଣ୍ୟାଗାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଭଣ୍ଡାରରେ କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଜମା ଅଥବା ରକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । 2001-02 ଠାରୁ 2013-14 ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ମହଜୁଦ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ବିହୀନ କରିଥିଲେ ।

ଡେଙ୍କାନାଲ ଜିଲ୍ଲାର ଏକ ପାତନଶାଳାକୁ¹⁹ ନିଜର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ “ଏକ୍ସଟ୍ରା ନିଉଟ୍ରାଲ୍ ଆଲକୋହୋଲ୍” ଏବଂ “ରେକ୍ଟିଫାଏଡ୍ ସ୍ପିରିଟ୍” ମହଜୁଦ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ 2014-15 ବର୍ଷ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ, 2014-15 ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପାତନଶାଳାକୁ “ଏକ୍ସଟ୍ରା ନିଉଟ୍ରାଲ୍ ଆଲକୋହୋଲ୍” ଏବଂ “ରେକ୍ଟିଫାଏଡ୍ ସ୍ପିରିଟ୍” ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାକୁ ନିଜ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ମହଜୁଦ କରି ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ପାତନଶାଳା ପକ୍ଷରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଡେଙ୍କାନାଲ ଏହି ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ । ସୁତରାଂ, ପାତନଶାଳାଟି ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ ପାତନ ପରେ ସ୍ପିରିଟ୍ କୁ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ

¹⁷ ଜଗତସିଂହପୁର ଏବଂ ପୁରୀ ।
¹⁸ ଗୋଟିଏ ମଦ ଭାଟି, ଗୋଟିଏ ପାତନଶାଳା ଏବଂ 5 ଟି ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ସ୍କାନିଙ୍ଗ୍ ।
¹⁹ ମେସର୍ସ ଶକ୍ତି ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ, ଡେଙ୍କାନାଲ ।

ମହଲୁଦ ରଖିଥିଲା । ତାହା ଫଳରେ, 2001-02 ଠାରୁ 2013-14 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଭଣ୍ଡାରଣ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ବାବଦକୁ 62 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା । (1995-96 ଠାରୁ 2000-01 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଫି ସଂରଚନା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା) ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ଉକ୍ତ ପାତନକାରୀ ଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଅସୁଲ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ (ନଭେମ୍ବର 2016) ହୋଇଥିଲେ ।

3.4.7.5 ସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁଥିବା ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରିବାର ବିଚାରହୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦନା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସୂଚନାକୁ ଆଧାର କରି ସରକାର ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରେ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ, ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ସରକାରୀ ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ, ସେମାନଙ୍କର ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ, ଏଭଳି ସମସ୍ତ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ ଅନୁଦେଶମାନ²⁰ ଜାରି କରିଥିଲେ ।

ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଠାରୁ ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ସରକାରୀ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ 266 ଗୋଟି²¹ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଅନୁସାରେ ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ର ବିକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ମଧ୍ୟ ରଦ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ 8 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 6 ଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ²² ଅଧିନରେ ଥିବା 66 ଟି ଅବକାରୀ ଦୋକାନ²³ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ, 18 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ଅଣ-ଆପତ୍ତିଜନକ ନିଜସ୍ୱ ଜମିରେ ତିନିମାସର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଧାରକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ 5 ଅକ୍ଟୋବର 2015 ରେ ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ମଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନରେ ଥିବା 40 ଟି ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣ-ଆପତ୍ତି ଜନକ ଘରୋଇ ଜମିରେ ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 26 ଟି ଦୋକାନ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହିପରି, ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁଦେଶ ଜାରିକରିବା ସମୟରେ ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ପାଇଁ ବିକଳ୍ପର ସୁଯୋଗ ନଦେବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ଉପରୋକ୍ତ 66 ଟି ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ତାରିଖ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ, ସରକାରଙ୍କୁ 52.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.4 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, କମିଶନର-ତଥା-ସଚିବ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁଥିବା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ସରକାରଙ୍କର ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ କ୍ଷତି ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁଦେଶ ଜାରି ସମୟରେ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବସ୍ଥିତି ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳତାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

²⁰ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 284/ ଅବକାରୀ, ତା- 18 ଜାନୁଆରୀ 2014 ।
²¹ ଠିପି ବନ୍ଦ ଦୋକାନ: 91 ଟି, ଠିପି ଖୋଲା ଦୋକାନ: 9 ଟି, ଦେଶୀୟ ଦୋକାନ: 40 ଟି, ମହୁଲି ମଦ ମୁଖ୍ୟଦୋକାନ: 41 ଟି ଏବଂ ମହୁଲି ମଦ ଶାଖା ଦୋକାନ: 85 ଟି ।
²² ଠିପି ବନ୍ଦ ଦୋକାନ: 23 ଟି, ଠିପି ଖୋଲା ଦୋକାନ: 1, ଦେଶୀୟ ଦୋକାନ: 15 ଟି ଏବଂ ମହୁଲି ମଦ ଦୋକାନ: 27 ଟି ।
²³ ବଲାଙ୍ଗୀର, କଟକ, ଦେବନାଗ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

3.4.7.6 ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଘରୋଇ ଜମି ଉପରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁଚୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରାଯିବାରୁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-38(2) ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 31 ଅନୁସାରେ, ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ପାଇକାରୀ ଖୁଚୁରା ଦୋକାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ଅପ୍ରେଲ 1 ଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ଏଥି ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଜାନୁଆରୀ 2014) ଜାରି ଅନୁଦେଶ²⁴ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧାର କରି ଦେଖାନାମ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ 3 ଜଣ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାରଧାରୀଙ୍କର 4 ଗୋଟି ଠିପିବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ²⁵ ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରୁୟାରୀ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକର ରଦ୍ଦକରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉକ୍ତ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ବାବଦରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାବୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦକରଣ ଯୋଗୁଁ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା, ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଧାରୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପରିଶୋଧ ନହେବା ଯୋଗୁଁ, ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଧାରକ²⁶ ମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଆଠ ଗୋଟି ଠିପିବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର 2014-15 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିନଥିଲେ ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଘରୋଇ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପାଉଣା ବକେୟା ନଥିଲା । ଏଥିରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ, ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଧାରୀମାନେ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯିଏକି ସମକ୍ଷତ ପାଉଣା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ନକରି, 2014-15 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ଉକ୍ତ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଜାରି (ଜୁନ୍ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2014) କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ 2014-15 ବର୍ଷର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2015 ମଧ୍ୟରେ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ସୁତରାଂ, 2014-15 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ଧାରକ ମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ନକରିବାର ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଫଳ ସରୁପ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦୋକାନ ବନ୍ଦ ରହିଥିବା ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ବାବଦକୁ 3.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ତର୍କମା କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (ନଭେମ୍ବର 2016) ଦେଇଥିଲେ ।

3.4.7.7 ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶର ଅନନୁପାଳନ ଯୋଗୁଁ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ କ୍ଷତି ଅନୁଚିତ ଅନୁଗ୍ରହ

ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ବଲାଙ୍ଗୀର ସରକାରୀ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ 3 ଟି ମହୁଲି ମଦର ମୁଖ୍ୟ ଦୋକାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମହୁଲି ମଦର ଶାଖା ଦୋକାନକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାଜସ୍ୱ କମିଶନର, ସମଲପୁରକୁ ଅବଗତ (ନଭେମ୍ବର 2013) କରାଇ ଥିଲେ ।

ଠିପି ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶର ଉଲଙ୍ଘନ କରି ବଲାଙ୍ଗୀରର ଦୁଇଗୋଟି ଠିପିବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ²⁷ 29

²⁴ ପତ୍ରସଂଖ୍ୟା 284/ ଅବକାରୀ, ଡା- 18 ଜାନୁଆରୀ 2014 ।
²⁵ ଦେଖାନାମ ଜିଲ୍ଲାଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନସ୍ଥ ବିରାସାଲ, ନୂଆହାଟ ଏବଂ ଭୁବନ ଠିପିବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନସ୍ଥ ଚିରୁମାଳା ଠିପିବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ ।
²⁶ ମନୋଜ କୁମାର ସିହ୍ନା (ଡିନିଟି ଦୋକାନ) ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ (ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ) ଏବଂ ବିନୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ (ଚାରିଟି ଦୋକାନ) ।
²⁷ ଠିପିବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ଏବଂ ତିନି ।

ଜୁଲାଇ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗୀର ପୌରପାଳିକା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପରେ ଅଗଷ୍ଟ 2015 ରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଏହା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ଯେ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ତିନିଗୋଟି ମହୁଲି ମଦର ମୁଖ୍ୟ ଦୋକାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମହୁଲି ମଦର ଶାଖା ଦୋକାନର ସରକାରୀ ଜମିରେ ବିଦ୍ୟମାନତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କମିଶନରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ (ରିପୋର୍ଟ) ସଠିକ୍ ନଥିଲା ଏବଂ ଠିକ୍ ବନ୍ଦ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକକୁ ଅବୈଧ ଭାବେ ଜୁଲାଇ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ ।

3.4.7.8 ମଦ ଭାଟି ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍‌ର ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଖୁରୁରା ମଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 46(2) ଅନୁସାରେ, ବିଦେଶୀ ମଦର ପାଇକାରୀ ଦୋକାନ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଦେଶୀ ମଦର ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଏବଂ ଡେକାନାଲ କ୍ୱାଟର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରର ଏବଂ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ, ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦର ଗୋଟିଏ ମଦଭାଟି²⁸ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍²⁹ ର ଭାଗାଦାର ମାନଙ୍କ ନାମରେ ଖୁରୁରା ମଦ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ମଦଭାଟି ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଛଅ ଜଣ ଭାଗାଦାର ମାନଙ୍କୁ 2011-12 ଏବଂ 2015-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 29 ଟି ଖୁରୁରା ଠିକିଦର ଦୋକାନ ଏବଂ 7 ଟି ଖୁରୁରା ମହୁଲି ମଦ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.6 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିର୍ତ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ପାଟଣାଗଡ଼ର ଉପ-ଅବକାରୀ-ନିରୀକ୍ଷକ ବୈଧ ଅବକାରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ବିନା ଉପରୋକ୍ତ ଏକ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଣ କରାଯାଉଥିବା 3,600 ବୋତଲ (650 ମି.ଲି. ପ୍ରତି ବୋତଲ) ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା 300 ପେଟି ବିଅର୍ ଜବତ (ମଇ 2016) କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ମଦଭାଟି ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଭାଗାଦାର ମାନଙ୍କୁ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଲାଇସେନ୍ସ ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଖୁରୁରା ମଦ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ଏବଂ ଭାଗାଦାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବେଆଇନ ଭାବେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ / ବିଅର୍ ଯୋଗାଣର ଆଶଙ୍କା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ଥିବା ମଦ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ମାଲିକ ମାନଙ୍କୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିୟମରେ କୌଣସି କଟକଣା ନାହିଁ ।

ଯାହା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-46(2) ରେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ/ ବିଅର୍ ପାଇକାରୀ ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କୁ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ, ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନେ ପାଇକାରୀ ବିକ୍ରେତା ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା (2001 ରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଗଠିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ), ସେଥିପାଇଁ ନିୟମରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ମଦ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନେ ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ମାଲିକ ଥିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

²⁸ ମେସର୍ସ ମାଇକେଲ ବ୍ରିଡ୍ଝୋଜ ପ୍ରା;ଲି, ସମୁଦ୍ରୀ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ।
²⁹ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ ମେସର୍ସ ଶକ୍ତି ମାଲଟ୍ ଓର ଲେମୋନେଡ ପ୍ରା; ଲି, ମସିଆ, ଡେକାନାଲ ଜିଲ୍ଲା ।

3.4.7.9 ମଦର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ଆୟକର ଦେୟକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତକରଣ ଯୋଗୁଁ ମଦ ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନ୍ୟ ରୁଚି ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଯଥା: ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ସଚିବ, ସଚିବ, ବାଣିଜ୍ୟ କର କମିଶନର, ଅବକାରୀ କମିଶନର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ପ୍ରବନ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ପାଞ୍ଚ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟିର ପୁନର୍ଗଠନ (ମଇ 2004) କରିଥିଲେ । ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ରାଘ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ମଦର ଲ୍ୟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଏ ଏବଂ ତା ଉପରେ ପାଇକାରୀ ଏବଂ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ଲାଭ ସହିତ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କରକୁ ଯୋଗ କରି ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଅବଧାରଣ କରାଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 2011-12 ଠାରୁ 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଆୟକର ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ତାକୁ ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କର ନାମରେ ନାମିତ କରିଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ 5.64 କୋଟି ପେଟି ବିଅର୍ ଏବଂ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କର ବାବଦକୁ 77.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କର ଏକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କର ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆୟକର ବିଭାଗକୁ ଦେବାର ଥିଲା । ସୁତରାଂ, ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କରକୁ ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଯୋଗୁଁ, ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଲାଭରେ 17.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତକରଣ (ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ଆୟକର ଦେୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତକରଣ) ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲା, ତାହାକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରେ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ରାଶିର ଫେରସ୍ତ ନିମନ୍ତେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନେ ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଠାରୁ ରହିତାଦେଶ ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

3.4.7.10 ଠିପିବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଠିପିଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର) ବିଦେଶୀ ମଦ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 6-A(1)(b) ଅନୁସାରେ, ବିଦେଶୀମଦ (ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍‌ରେ) ଏବଂ ବିଅର୍ (ବିଏଲ୍‌ରେ) ର ସର୍ବ ନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଦେୟ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟକୁ ସମୟ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ଓ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ସାପେକ୍ଷ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିୟମ 6-A(3) ଅନୁସାରେ, କୌଣସି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାସକୁ ବିଦେଶୀ ମଦର ଉଠାଣ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣଠାରୁ କମ୍ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର “ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ” ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଉଠାଣ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ସହିତ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରେଜିଷ୍ଟରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 2011 ରୁ 2016 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଠିପିବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ବାର୍ଷିକ 12 ରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଅବଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ବିହିତ ଅନୁପାତ ଅନୁସାରେ, ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରି ଉକ୍ତ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ବର୍ଷ	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
1. ଠିକିଏ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ						
ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଠିକିଏ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିର ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିଶତ	12	20	20	20	20	20
ମାସିକ 1,000 ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆକାରରେ ଠିକିଏ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ						
ସହରାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ - (ବିଦେଶୀ ମଦ / ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍‌ରେ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	27 / 40	30 / 40	30 / 40	30 / 40	24 / 36	21 / 31
ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାଇଁ - (ବିଦେଶୀ ମଦ / ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍‌ରେ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	24 / 35	25 / 35	25 / 35	25 / 35	20 / 30	17 / 26

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ମଦ ଉଠାଣ ପରିମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସହିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ସଂଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଠିକିଏ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। 2015-16 ବର୍ଷରେ, ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ 2011-12 ବର୍ଷର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ 84 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା।

ବର୍ଷ	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
2. ଠିକି ଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ- ନବୀକରଣ ଭିତ୍ତିରେ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିର ହାର (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)						
ତିନି ଚାରକା ହୋଟେଲ ଏବଂ ଚଉକୁର୍ଚ୍ଚି	3.00	4.00	4.00	5.00	6.50	7.00
ଛଅ ଗୋଟି ବୃହତ ସହରର ହୋଟେଲ ସହିତ ଲକ୍ଷି* (ବିଦେଶୀ ମଦ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	3.50	5.00	5.00	6.00	7.20	7.50
ଅନ୍ୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ରେ ଲକ୍ଷି ସହିତ	3.00	4.00	4.00	5.00	6.00	6.50
ହୋଟେଲ ଏବଂ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଲକ୍ଷି* ବ୍ୟତୀତ	4.00	5.00	6.00	7.20	8.50	9.00
ଠିକି ଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ						
ତିନି ଚାରକା ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଟେଲ ଏବଂ ଚଉକୁର୍ଚ୍ଚି (ବିଦେଶୀ ମଦ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	75/200	75/200	75/200	75/200	75/200	କୌଣସି ସର୍ବନିମ୍ନ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର ହୋଇନାହିଁ
ଛଅ ଗୋଟି ବୃହତ ସହର* ର ହୋଟେଲ ସହିତ ଲକ୍ଷି* (ବିଦେଶୀ ମଦ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	100/300	100/300	100/300	100/300	100/300	
ଅନ୍ୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ରେ ଲକ୍ଷି ସହିତ (ବିଦେଶୀ ମଦ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	100/300	100/300	100/300	100/300	100/300	
ହୋଟେଲ ଏବଂ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଲକ୍ଷି* ବ୍ୟତୀତ (ବିଦେଶୀ ମଦ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ / ବିଅର୍ ବିଏଲ୍‌ରେ)	150/400	150/400	150/400	150/400	150/400	

* କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପୁରୀ, ସମଲପୁର ଏବଂ ରାଉରକେଲା

ଅତିବ୍ର ଦେଖିଲା ଯେ, ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିର ବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ଠିକି ଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟି ନଥିଲା। ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପ୍ରତିବର୍ଷର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରି ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ହାରାହାରି ବର୍ଷକୁ 191 ଟି ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ 2011-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ। ଠିକିଏ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ଠିକି ଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ରେ ବୃଦ୍ଧି ନକରିବା ନୀତି ପଛରେ ଥିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ନଥିବତାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିନଥିଲା। ରାଜ୍ୟରେ ଠିକିଏ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା 2010-11 ବର୍ଷରେ 1,095 ରୁ 2015-16 ରେ 966 (11.78 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା। ଏହା ତୁଳନାରେ ଠିକିଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ସଂଖ୍ୟା 2010-11 ବର୍ଷରେ 463 ରୁ 2015-16 ବର୍ଷରେ 586 (26.58 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଉଠାଣ ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରି ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲେ ଏହା ଖୁବ୍‌ରୁ ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ଉଠାଣ କ୍ଷମତାର ସଠିକ ଆକଳନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା।

ଠିକିଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମଦ୍ୟପାନ ନିମନ୍ତେ ଏକ ନିରାପଦ ଏବଂ ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଠିକି ଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ନଚେତ୍ ମଦ୍ୟ ସେବନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଦାମ୍ପା କୁ ସାମଗ୍ରୀକ ଭାବେ ବ୍ୟାଘାତ ପହଞ୍ଚିବା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ। ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଯେହେତୁ ମଦ୍ୟ ସେବନ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସରକାରଙ୍କର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ସେଥିପାଇଁ ଠିକିଖୋଲା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ଅଧିକ ବୋଧ ଯୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା।

ଯାହାହେଉ, ସରକାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିକୁ ପରିହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଠିକିଆମାନଙ୍କୁ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି ।

3.4.8 ପରମିଟ୍ ଓ ପାସ୍ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

3.4.8.1 ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟ୍ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ କ୍ଷୟ ହୋଇଥିବା / ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାର ଦର୍ଶାଇବା ଦ୍ୱାରା ମଦର ଅବୈଧ କାରବାରର ସାମ୍ବାଦ୍ୟ ଆଶଙ୍କା

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି (ଡିସେମ୍ବର 2000) କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦେଶ³⁰ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଦେଶୀ ମଦର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଅଧିକାର ଏବଂ ନିୟମାବଳୀରେ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟ୍ ଠାରୁ ପଣ୍ୟାଗାର / ତିପୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ କୌଣସି କ୍ଷତିର ବ୍ୟତୀତ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି 2013-14 ର ଖଣ୍ଡ 13.1.11 ଏବଂ 13.1.12 ରେ ବିହିତ ଅଛି ଯେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ ତଥା ତିପୋରେ ନିଅଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଭଙ୍ଗାଗୁଜା ଜନିତ କୌଣସି କ୍ଷତି ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଣକାରୀ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିକିତ୍ସା (ଜିଆର୍ଏନ୍) ଡାକ୍ତରୀର ବିଶେଷଣ ସମୟରେ ଅତିରୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 4,254 ଟି ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣପତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋ ଗୁଡ଼ିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିଅଣ୍ଟ ଭାବେ 4.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 28,976 ପେଟି ବିଦେଶୀ ମଦ / ବିଅର୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ସେହିପରି 65,533 ଟି ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣପତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋଗୁଡ଼ିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଭଙ୍ଗାଗୁଜା ଭାବେ 28.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 2,28,677 ପେଟି ବିଦେଶୀ ମଦ / ବିଅର୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିରୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ, 30 ଟି ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍) ପ୍ରେରଣପତ୍ରରେ ନିଅଣ୍ଟ ର ପରିସର 102 ପେଟିରୁ 2,292 ପେଟି ମଧ୍ୟରେ ଥିଲାବେଳେ 26 ଟି ବିଅର୍ ପ୍ରେରଣପତ୍ରରେ ତାହା 102 ପେଟିରୁ 9,001 ପେଟି ଥିଲା । ତିପୋ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବହନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଦର ବିତରଣ ସମୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିଅଣ୍ଟ / ଭଙ୍ଗାଗୁଜାର କାରଣକୁ ନଥିପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ନକରି ଉକ୍ତ ପ୍ରେରିତ ମାଲ୍କୁ ଗ୍ରହଣ / ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଭଳି ନିଅଣ୍ଟ / ଭଙ୍ଗାଗୁଜାର କାରଣ ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ଓସରୁଦିଆ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ କୌଣସି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ଯଦିଓ ଏଭଳି ନିଅଣ୍ଟ / ଭଙ୍ଗାଗୁଜା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଣକାରୀ ମାନେ ଦାୟୀ ହେବା କଥା, ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା ।

କମିଶନର-ତଥା-ସଚିବ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଯେହେତୁ ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପରେ ତିପୋ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଦ ଯୋଗାଣ କରାଯାଉଥିଲା, ସେଠାରେ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା । ତଥାପି ବିଭାଗ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବାବଦରେ ଏକ କ୍ଷତି ପ୍ରତିଶତ ସ୍ଥିରାକୃତ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.8.2 ଅବକାରୀ ବଦଳି ପାସ୍ ର ଅନିୟମିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଅବକାରୀ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ନହେବା

28 ଅକ୍ଟୋବର 2005 ରେ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ³¹ ଅନୁସାରେ 200 ପେଟିରୁ କମ୍ ବିଦେଶୀ ମଦର ଆକ୍ରମଣ ତିପୋ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପରମିଟ୍ ଜାରି ହେବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ଅବକାରୀ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇନଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଳ୍କ, ବିକ୍ରିକର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାଉଣା ଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

³⁰ ଅଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 7848/ ଅବକାରୀ ଚା- 29 ଡିସେମ୍ବର 2000 ।

³¹ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 7687/ ଅବକାରୀ ଚା- 28 ଅକ୍ଟୋବର 2005 ।

2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଜିଆରଏନ୍ ଡାଟାବେସର ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ପାସ୍ ପ୍ରତି 200 ପେଟିରୁ କମ୍ ବିଦେଶୀ ମଦର ଆନ୍ତଃ ତିପୋ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ 2,759 ଟି ଅଦଳା ବଦଳି ପାସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଉପରୋକ୍ତ ଆନ୍ତଃ ତିପୋ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିର ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ପାରିନଥିଲେ। ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣର ମଦ ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଉକ୍ତ ବିଷୟର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରାଯିବ।

3.4.8.3 ପରମିଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ମଦ ଯୋଗାଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 12 ଅନୁସାରେ, ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନାରେ ସାଧାରଣ ଭାବେ କିମ୍ବା କୌଣସି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବିହିତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀ, ରପ୍ତାନୀ ଏବଂ ପରିବହନ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାସ୍ ବିନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ। ଏଭଳି ପାସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ବିଶେଷ ଭାବେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଘଟଣା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାଲ୍ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ହୋଇପାରେ। ଡବ୍ଲୁସାରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 29 ଡିସେମ୍ବର 2000 ତାରିଖ ରେ ଜାରି ଅଧିସୂଚନାରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରେ ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲେ। ପୁନଶ୍ଚ, ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମଙ୍କର ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି, 2015-16 ର ଖଣ୍ଡ 6.1 ଏବଂ 6.3 ଦ୍ୱାରା ବିହିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆମଦାନୀ ପରମିଟ୍ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋକୁ ମଦ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇ ପାରିବ।

ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ତିପୋକୁ ମଦର ଆମଦାନୀ କିମ୍ବା ପରିବହନ ପୂର୍ବରୁ, ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଅଗ୍ରାମ ଭାବେ ଆମଦାନୀ ଫି ଏବଂ/ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଫିଠି କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା କ୍ଷ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥାଏ। ଏହାପରେ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମଦର ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ଏହାକୁ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରାଯାଏ। ତିପୋରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ, ଯୋଗାଣକାରୀ କ୍ଷ ଫାଟକ ପ୍ରବେଶ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ପରମିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରବେଶ ସମୟ ଏବଂ ଗାଡ଼ିର ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା ନଥିତ୍ୱକୁ କରି ଦରଜ କରାଯାଏ। ଏହାପରେ, ତିପୋର ଶାଖା ପ୍ରବନ୍ଧକ ପରମିଟ୍ ର ପ୍ରଚଳିତ ଅବଧି ସହିତ ଅନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜର ସତ୍ୟାପନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଗାଡ଼ିରୁ ମାଲ୍ ଉତ୍ତାରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ତା ପରେ ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିଠିଟି ହାତ ଲେଖା ଦ୍ୱାରା ତଥା କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିଠିଟି (ଜିଆରଏନ୍) ର ଡାଟାବେସର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ 2011-16 ମଧ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଭିବହନ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମକୁ ମଦ ଯୋଗାଣରେ ନାନାବିଧି ଅନିୟମିତତା ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଥିଲା ଯାହା ବିଶଦ ଭାବେ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା।

- ଏକକ ଅବକାରୀ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋରେ ପୃଥକ ପୃଥକ ପ୍ରେରଣରେ ମଦ ଗ୍ରହଣ

ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଭିବହନ / ଆମଦାନୀ ପରମିଟ୍ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିଠିଟି ଡାଟାବେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏକକ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ 2,840 ପେଟି ମଦ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ତିପୋକୁ

ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଥିଲା । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଭିନ୍ନ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଫଳରେ, 293.71 କୋଟି ଟଙ୍କା³² ର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

• ପରିବହନ ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋକୁ ଯୋଗାଣ ନ ହେବା

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ 2011-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18,37,934 ପେଟି ମଦ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମକୁ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ 2,414 ଟି ପରିବହନ / ଆମଦାନୀ ପରମିଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ପରମିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଜିଆର୍ଏନ୍ ଡାଟାବେସ୍ରେ ଦରଜ କରାଯାଇନଥିଲା ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ହିସାବ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ), ଉଚ୍ଚ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ ମଦ ବିତରଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋର ଫାଟକ ପ୍ରବେଶ ରେଜିଷ୍ଟରର ତଥ୍ୟ ସହିତ ଜିଆର୍ଏନ୍ ଡାଟାବେସ୍ରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟର ପ୍ରତି ସତ୍ୟାପନ ପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କର ପୈଠ କରିବା ପରେ ମଦର ବିକ୍ରୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭିବହନ ପାସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫାଟକ ପ୍ରବେଶ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ତିପୋର ଜିଆର୍ଏନ୍ ସହିତ ପ୍ରତି ସତ୍ୟାପନ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟରେ ମଦର ପାଇକାରୀ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଏକମାତ୍ର ଏଜେଣ୍ଟ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ଦୃଷ୍ଟି ସାମା ବାହାରେ ମଦ ବିକ୍ରୟର ସମ୍ଭାବନା କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ଦିଆଯାଇ ନପାରେ ।

ଡାଟାବେସ୍ରେ ରହିଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ସାକାର କରି ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଉଚିତ ଅଭିବହନ ପରମିଟ୍ ଆଧାର କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମକୁ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାର, ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ପରମିଟ୍ ବଳରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମର ତିପୋରେ ମଦ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲା, ଏହାକୁ ନକଲି ବୋଲି ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ, ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରକ୍ଷିତ ଡାଟାବେସ୍ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅଭିବହନ ପରମିଟ୍ ଅନୁସାରେ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଯଦିଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ତିପୋକୁ ମଦ ଯୋଗାଣ କରାଯାଉଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ପରମିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତି ସତ୍ୟାପନ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

3.4.8.4 ମହୁଆ ମଦ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହୁଆ ଫୁଲ ର ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଣ-ଉପସ୍ଥାପିତ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ମହୁଆ ଫୁଲ) ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ-13 ଏବଂ 14 ଅନୁସାରେ, ମହୁଆ ଫୁଲ (ଏମ୍ଏଫ୍) ର ମହଜୁଦକରଣ, ପରିଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କୌଣସି ସଂସ୍ଥା, ବ୍ୟକ୍ତି, ସମବାୟ ସମିତି ଅଥବା ସରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମହୁଆ ଫୁଲର ମହଜୁଦକରଣ, ବିକ୍ରୟ, ଆମଦାନୀ, ରଞ୍ଜନୀ ଅଥବା ପରିବହନର ସଠିକ ଏବଂ ଅଦ୍ୟତନ ହିସାବ ଫର୍ମ-V ରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବେ ଏବଂ ଏହାର ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟରେ ଫର୍ମ-VI ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମାସର ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 10 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଉଚ୍ଚ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାପ୍ତି ସାକାର ପରେ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଏହାର ଏକ ଏକତ୍ରୀକୃତ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିମାସର 20 ତାରିଖ କିମ୍ବା ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।

ଡିନିଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ³³ କି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ମହୁଆ ଫୁଲର ମହଜୁଦ ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ପରିବହନ ପାସ୍ ନିର୍ଗମନ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ମହୁଆ ଫୁଲର ମହଜୁଦକରଣ, ପାତନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ 804 ଟି ମହଜୁଦ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ, ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ

³² ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ 288.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର 4.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ।
³³ ବରଗଡ଼, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଏବଂ ସମଲପୁର ।

ଅଧିକାରୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଦେଶନେଶ ଏବଂ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୋଗର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ଏହାର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

3.4.9 ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫି ର ବସାଣ ଏବଂ ଅସୁଲି

3.4.9.1 ବିଅର୍ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ଭୁଲ ସଂପର୍କିତ ଯୋଗୁଁ 2015-16 ରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ର ସ୍ୱଚ୍ଛାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର) ବିଦେଶୀ ମଦ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ-6-A ଅନୁସାରେ, ଠିକ୍ ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଫଳ ନିଲାମ ତକାଳୀ, ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରାକୃତ ବିଦେଶୀ ମଦର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣ କରିବାକୁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେବେ । ସର୍ବନିମ୍ନ ପରିମାଣ ଉଠାଣରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର କ୍ଷତି ଭରଣା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯାହାକି ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିରୁ ଅସୁଲ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ ନିଅଣ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଉକ୍ତ ପରିମାଣର ଶୁଳ୍କ ସହିତ ତା ଉପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

2015-16 ରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଅର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ/ ଯୋଗାଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରେଲ ଓ ମଇ 2015 ମାସ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଅର୍ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇ ନପାରିବାରୁ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରେତାମାନେ ମାସିକ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଉପାୟ ଭାବେ, ବିଅର୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେତିକି ପରିମାଣର ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ (ମଇ 2015) କରିଥିଲେ ଯେପରି କି ବିଅର୍ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ସଙ୍କ୍ଷ ଉଠାଣ ଉପରେ ଦେୟ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ସେମାନେ ପୈଠ କରିପାରିବେ । 2015-16 ର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ବିଅର୍ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ 30 ଟଙ୍କା + ବିଅର୍ର ଲ୍ୟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟର 40 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, 2015-16 ବର୍ଷ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଲ୍ୟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟ 42.22 ଟଙ୍କାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇ, ବିଅର୍ର ବିଏଲ୍ ପ୍ରତି ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ 47 ଟଙ୍କା ଦେୟ ଥିଲା ।

ଋଗିଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ³⁴ ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣର ବିବରଣୀ, ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 2015-16 ବର୍ଷରେ 45 ଟି ଠିକିଦା/ ଠିକିଗୋଲା ମଦ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରେତାମାନେ ବିଅର୍ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣ କରି ପାରିନଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ବିଅର୍ର ସଙ୍କ୍ଷ ଉଠାଣ ପରିମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସଂପର୍କିତ ସୂତ୍ରାନୁସାରେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ କରିବାକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ବିଅର୍ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ର ସଙ୍କ୍ଷ ଉଠାଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦର ସଂପର୍କିତ ପରିମାଣର ହିସାବ କରିବା ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ବିଏଲ୍ ପ୍ରତି 47 ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ 30 ଟଙ୍କା ଭାବେ ଅବଧାରଣା କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ, 1,07,433 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦର ସଙ୍କ୍ଷ ଉଠାଣ ଯୋଗୁଁ 2.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ସ୍ୱଚ୍ଛାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.7 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ପରେ ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

³⁴ ବଲାଙ୍ଗୀର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ବେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।

3.4.9.2 ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଧି ସମାପ୍ତି ପରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-13(1)(f) ଅନୁସାରେ, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ତାଜି ବ୍ୟତିତ ଯେ କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବିନା ପ୍ରାଧିକାରରେ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବିନା କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ, ମଦ ରନ୍ଧାପାତ୍ର, ବାସନକୁସନ, ସରଞ୍ଜାମ ଏବଂ ଉପକରଣ ନିଜ ଅଧିକାରରେ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା-47(a) ଏବଂ (f) ଅଧିନରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ । ବୋର୍ଡ଼ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-19 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ, ମିଆଦ ସମାପ୍ତ ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ରଦ୍ଧକରଣ ଅଥବା ନିଲମନ କାରଣରୁ ଲାଇସେନ୍ସର ଅବସାନ ଘଟିଲେ, ଅବକାରୀ କମିଶନର ପାତନଶାଳାର ଅବଶେଷ ମଦର ଭାର ନିଜ ଅଧିନକୁ ନେଇପାରିବେ ଅଥବା ପାତନକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପାତନଶାଳାର ଅବଶେଷ ମଦକୁ ଚୁକ୍ତି ଦର ଠାରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ରେ ନେବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ ଅଥବା ପାତନକାରୀଙ୍କୁ ପାତନଶାଳାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ମଦକୁ ଲାଇସେନ୍ସର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଦ୍ଧ ପୈଠ କରି ହଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ଯଦି ଶେଷୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ପାତନକାରୀ ମଦ ହଟାଇବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା କମିଶନରଙ୍କ ବିବେକାନୁସାରେ ଜବତ୍ କରାଯିବ ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଗମନ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପତ୍ରବିନିମୟ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲାଯେ, ଦୁଇଟି ପାତନଶାଳା³⁵ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍³⁶ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଗଲା ।

- ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପାତନଶାଳା³⁷ 4 ଜୁଲାଇ 2013 ଠାରୁ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ 2014-15 ବର୍ଷ ଏବଂ ତା ପରଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିନଥିଲା । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନିରୀକ୍ଷଣକାରୀ ଦଳ 11 ଜୁଲାଇ 2014 ଅର୍ଥାତ୍ ପାତନଶାଳା ବନ୍ଦ ହେବାର ବର୍ଷେ ପରେ, ଏହାର ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ କରି ପାତନଶାଳା ଭିତରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, 7,545 ବିଏଲ୍ ବିଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ଏଚ୍.ବି.ଏସ୍ (HBS³⁸), 263.25 ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ସେଲିବ୍ରେସନ୍ ରମ୍ ଏବଂ 8,39,000 ଟି ହୋଲୋଗ୍ରାଫ୍ ଅକ୍ତିମ ଅବଶେଷ ଭାବେ ମହଜୁଦ୍ ଥିଲା, ଯାହାକି ହିସାବ ଖାତାରେ ଥିବା ଅବଶେଷ ସହିତ ମେଲ ଖାଇଥିଲା । ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏକ ମାସର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଅକ୍ତିମ ଅବଶେଷର ଫାଇସଲା କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, 18 ମଇ 2016 ତାରିଖରେ ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଗଲା ଯେ, 5,948 ବିଏଲ୍ ହାଇ ବକେଟ୍ ସ୍ପିରିଟ୍ ଏବଂ 263.25 ଏଲ୍.ପି.ଏଲ୍ ସେଲିବ୍ରେସନ୍ ରମ୍ ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଅତଏବ, ଅକ୍ତିମ ମହଜୁଦ୍ ଅବଶେଷର ଫାଇସଲା ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱରେ 60.21 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । 1,597 ବିଏଲ୍ ହାଇ ବକେଟ୍ ସ୍ପିରିଟ୍ ଅବଶେଷ ଅଦ୍ୟାବଧି (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଅଣାଫାଇସଲା ହୋଇ ରହିଥିଲା ।
- ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ପାତନଶାଳା³⁹ 2014-15 ବର୍ଷ ଏବଂ ତା ପରଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ୍ଦ କରି

³⁵ ଉତ୍କଳ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀଜ୍ ଲିଡ଼, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀଜ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
³⁶ ପାଇନ୍ କ୍ୟାସ୍‌ସ୍ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାଃ ଲିଡ଼, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।
³⁷ ଉତ୍କଳ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀଜ୍ ଲିଡ଼, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।
³⁸ HBS: ହାଇ ବକେଟ୍ ସ୍ପିରିଟ୍ ।
³⁹ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀଜ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ଦେଇଥିଲେ । ବନ୍ଦ ସମୟରେ, ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ 53,528.53 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ଏକ୍ସ୍‌ଟ୍ରା ନ୍ୟୁଟ୍ରାଲ ଆଲକୋହଲ୍ (ଇଏନ୍ଏ) ମହଜୁଦ ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ମହଜୁଦ ଇଏନ୍ଏ କୁ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଧି ସମାପ୍ତର ଏକ ମାସ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଦ୍ଧ ପୈଠ କରି ହଟାଇଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଧାରା-47 ଅଧିନରେ ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-19 ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ ଇଏନ୍ଏ ର ଖଲାସ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ପ୍ରତି 276 ଟଙ୍କା ଦରରେ 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

- ଏକ ବଚଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍⁴⁰ 2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 2013-14 ବର୍ଷ ଠାରୁ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ଦେଶାନ୍ତରାଳୀୟ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ 16,666.515 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ବିଦେଶୀ ମଦ ମଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଖଲାସ ନହୋଇ ପାତନଶାଳାରେ ପଡି ରହିଥିଲା । ଯେହେତୁ, ଉକ୍ତ ମହଜୁଦ ପରିମାଣର ସମାପ୍ତ ତାରିଖ ଅତୀତ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ବାବଦକୁ 28.33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୈଠ କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ମାଲିକଙ୍କୁ ଦାବୀପତ୍ର ଜାରି (ମଇ 2014) କରିଥିଲେ । ଅତିବ୍ରତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ମାଲିକ ଜଣକ ଉକ୍ତ ଦେୟକୁ ପୈଠ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଉପରୋକ୍ତ ମହଜୁଦ ବିଦେଶୀ ମଦର ଖଲାସ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରି ନଥିଲେ । ସୁତରାଂ, ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ 28.33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ପରେ ଏହାର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

3.4.10 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ଳିୟା

3.4.10.1 ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜନ ସଂସାଧନ ଏବଂ ଭିତ୍ତି ସରଂଚନାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରଭାବିତ

ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର ଏକ ରାଜସ୍ୱ ଆୟକାରୀ ବିଭାଗ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅବକାରୀ ଆଇନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥାଏ । କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା (i) ମଦର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ବିତରଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଅପ୍ରକୃତ ମଦର ବିକ୍ରୟକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା, (ii) ସରକାରଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ସଂଚାଳନ କରିବା, (iii) ନିଷିଦ୍ଧ ପାତନ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧରହିତ ମଦର ଅବୈଧ କାରବାର ସମକ୍ଷରେ ଅବକାରୀ ଗୁପ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିବାରଣ କରିବା ।

ଅଧିକାରୀ ନାନାବିଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ, ବିଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାନବ ସମ୍ପଦ ଏବଂ ଭିତ୍ତି ସଂରଚନାର ଆବଶ୍ୟକତା କରୁଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅତିବ୍ରତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାନବ ସମ୍ପଦ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଉତ୍ତର ଅଭାବ ରହିଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ।

• ମାନବ ସମ୍ପଦ

ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଅତିବ୍ରତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ସଂବର୍ଗର ମୋଟ 1,899 ଟି ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ମଧ୍ୟରୁ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା 199 ଟି ପଦବୀ ଖାଲି ପଡିଥିଲା । ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା, ପଦବୀ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଖାଲି ପଡିଥିବା ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟାର ସଂବର୍ଗଭିତ୍ତି ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

⁴⁰ ପାଇନ୍, କ୍ୟାସ୍‌ସ୍ ବଚଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାଃ ଲିଃ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପଦବୀର ନାମ	ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟା	ପଦବୀ ସ୍ଥିତି	ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ପଦବୀ	ନିଅଣ୍ଟ ର ପ୍ରତିଶତ
1	ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ	31	15	16	52
2	ଅବକାରୀ ଉପ-ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ	34	32	2	6
3	ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ	95	89	6	6
4	ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ	240	216	24	10
5	ସହକାରୀ ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ	301	263	38	13
6	ଅବକାରୀ କନେକ୍ଟର	1,198	1,085	113	9
ମୋଟ		1,899	1,744	199	

ସୁତରାଂ, ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ସଂବର୍ଗର ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟାର 52 ପ୍ରତିଶତ ଖାଲି ଥିବାବେଳେ ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ସହାୟକ ଅବକାରୀ ଉପନିରୀକ୍ଷକ ପଦବୀରେ ଯଥାକ୍ରମେ 10 ଏବଂ 13 ପ୍ରତିଶତ ଖାଲି ରହିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ନମୁନାଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରିଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ⁴¹ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନାରୁ ଅତିବ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ 100 କି.ମି. ଦୂରତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳରେ, ଖୁରୁରା ଠିକିଦା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଠିକିଶୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ / ଦେଶୀ ମହୁଲି ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ପାରୁନଥିଲା ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାରେ ନିଷିଦ୍ଧ ମଦର ପ୍ରସ୍ତୁତି / ବିକ୍ରୟ ଉପରେ କଟକଣାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରୁନଥିଲା ।

ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ପଦବୀରେ 52 ପ୍ରତିଶତ ଖାଲି ପଡ଼ିବା ଯୋଗୁଁ ଅବକାରୀ ଆଇନ ପ୍ରଶାସନ ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10.2 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

• **ବାହନ ସ୍ଥିତି**

31 ଟି ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଚାରି ଗୋଟି ଅବକାରୀ ସୂଚନା ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟୁରୋ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା 227 ଟି ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 62 ଟି ଗାଡ଼ି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା 165 ଟି ଗାଡ଼ି (73 ପ୍ରତିଶତ) ର ଅଭାବ ରହିଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.9 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସୁତରାଂ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗାଡ଼ିର ଅଭାବ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।

ସରକାର ଉକ୍ତ ଅତିବ୍ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ (ନଭେମ୍ବର 2016) କରିଥିଲେ ।

3.4.10.2 ଖୁରୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ/ ପାଟନଶାଳା/ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଅନାନ୍ୱରଣ୍ୟତା

ବୋର୍ଡ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-119 ରୁ 128 ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ପରିସର ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନୟନିତ କରିଥାନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-46 ରୁ 48-A ଦ୍ୱାରା ପାଟିତ ସିରିଟ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ମଦର ଖୁରୁରା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ ଉପରେ କଟକଣାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଅଛି । ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ, ଅବକାରୀ କମିଶନର ତାଙ୍କର 4 ଡିସେମ୍ବର 1998 ତାରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେ ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକମାନେ ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍, ଅଦଳା ବଦଳି କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ମାସକୁ ଥରେ ତନଖି କରିବେ ଏବଂ ରୋଞ୍ଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ରଜ୍ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଇଲାକାରେ ଥିବା ଖୁରୁରା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ତନଖି ଅତି କମ୍ରେ ମାସକୁ ଦୁଇ ଥର କରିବେ । ଅବକାରୀ କମିଶନର ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ଠିକି ବନ୍ଦ ଏବଂ ଠିକି ଶୋଲା ଖୁରୁରା ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏଭଳି ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ କେତେକ ଯାଞ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

⁴¹ କଟକ, ଭେଙ୍କାନାଳ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଅବକାରୀ ଆଇନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଞ୍ଚାଳନା କରାଯାଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ସମକ୍ଷାୟ କୌଣସି ନଥିପତ୍ରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କରାଯାଉନଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ଥିବା ଆଠଗୋଟି ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା ଖୁରୁରା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 33 ଟି ଖୁରୁରା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନରେ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଠିପି ଖୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲଙ୍ଘନ କରି ମନ୍ଦିର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲ ପମ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 500 ମିଟର ଦୂରତ୍ୱର ନିଷିଦ୍ଧାଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅବକାରୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ଶିଥିଳତା ଥିବା ସୂଚିତ ହେଉଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଏହାର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

3.4.10.3 ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅବକାରୀ ସମନ୍ୱୟ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ବୈଠକ ପରିଚାଳନା ନହେବା

ଅପ୍ରେଲ 2012 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ, ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଶାଖା ମଧ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଗୁପ୍ତ ସୂଚନାକୁ ସହଭାଗ କରି ଅବକାରୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂଯୁକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଗଠିତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅବକାରୀ ସମନ୍ୱୟ କମିଟି ପ୍ରତି ତ୍ରେମାସିକରେ ଥରେ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ବାର ବୈଠକ ସଂଗଳନ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି କମିଟି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ସୁରାସାର ଯୁକ୍ତ ଔଷଧି ସୁସ୍ତୁତି ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ସୁରାସାର ଉପରେ ପ୍ରଭାବୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମକ୍ଷାୟ ଉପଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବକାରୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅବକାରୀ ସମନ୍ୱୟ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ସଞ୍ଚାଳିତ ବୈଠକ ସଂପର୍କିତ କୌଣସି ନଥିପତ୍ରର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା । ଅପ୍ରେଲ 2012 ଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଦୁଇଥର ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାରେ ଥରେ ବୈଠକ ଆହୁତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଯଦିଓ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକ ସଞ୍ଚାଳନ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ବୈଠକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ଅତିର୍ଦ୍ଧକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ପାରି ନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଏହାର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

3.4.10.4 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଠିପିଖୋଲା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ପରି ଚାଲିବା

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ-46(3) ଅନୁସାରେ ପରିସର ଭିତରେ ଉପଭୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ପରିସର ବାହାରେ ଉପଭୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏହାର ବିପରୀତ କ୍ରମରେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଠିପିଖୋଲା ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଫର୍ମ ଏଫ୍.ଏଲ୍-8 ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ସଭ୍ ଅଛି ଯେ ଠିପି ଖୋଲା ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୀ ସମସ୍ତ ମଦ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଉପଭୋଗ କରାଯିବ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଖୁରୁରା ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ ଏକ ପୃଥକ ଲାଇସେନ୍ସ

ହରିପୁର ଅନ୍ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଦୋକାନ, ଢେଙ୍କାନାଳରେ ଠିପି ବନ୍ଦ ମଦ ବିକ୍ରି

ପ୍ରାୟ ନକରି ପରିସର ବାହାରେ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି ମଦ ବିକ୍ରୟ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର 5 ଟି ଠିପିବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ, 3 ଟି ଠିପିଖୋଲା ବିଦେଶୀମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ସଂଯୁକ୍ତ ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଦୁଇଟି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଦୋକାନ⁴² କୁ ଠିପିଖୋଲା ଦୋକାନ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଥିଲେହେଁ ସେମାନଙ୍କର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ନଥିଲା । ଉକ୍ତ ଠିପିଖୋଲା ଦୋକାନ ଲାଇସେନ୍ସପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରେତା ମାନେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରାକୃତ ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ଦୋକାନ ପରିସର ବାହାରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କୁ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲାଯେ, ଉକ୍ତ ଠିପିଖୋଲା ଦୋକାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ⁴³ 2011-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ

ଚୂପି ବାର୍ ଏଣ୍ଡ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ଭୁବନରେ ଠିପି ବନ୍ଦ ମଦ ବିକ୍ର

ଭୁବନ ମହୁଲି ମଦ ଦୋକାନ

ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ୦ାରୁ 815 ରୁ 2,209 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ବିଅର୍ ଏବଂ 432 ରୁ 1,418 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲାଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିକ୍ରୀ ମଦର ଖୋଳ ଉପରେ ଅଧିକତମ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ, ବ୍ୟାଚ୍ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖ ଛାପା ଯାଇନଥିଲା, ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବିଫଳତାକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ଦିଆଯିବ ।

3.4.10.5 ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଣପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ସୁରାସାର ମିଶ୍ରିତ ଔଷଧିୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଅବୈଧ ଉତ୍ପାଦନର ସମ୍ଭାବନା ନହେବା

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-47 ଅନୁସାରେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା କୌଣସି ନିୟମ, ଅଧିସୂଚନା କିମ୍ବା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଥବା ପରମିଟ୍ ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀ, ରଥାନୀ, ପରିବହନ, ଉତ୍ପାଦନ, ସଂଗ୍ରହ, ଦଖଲ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି, ସେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(12-a) ଅଧିନରେ ଥିବା ସଂଜ୍ଞାନୁସାରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟରେ କୌଣସି ମଦ କିମ୍ବା ମାଦକୀୟ ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ମହୁଆ ଫୁଲ ଓ ଗୁଡ଼ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ଫେବୃୟାରୀ, 2012 ରେ କଟକ ଓ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାରେ ସୁରାସାର ମିଶ୍ରିତ ବିଷାକ୍ତ ଔଷଧିୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ଉପଭୋଗ କରି 41 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟଣାର ତଦନ୍ତ କରିଥିବା ସମ୍ଭାବନା ବିଚାରପତି ଏ ଏସ ନାଇଡୁ ତଦନ୍ତ କମିଶନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ସଂପର୍କିତ ନଥିବାରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, 6 ଅପ୍ରେଲ 2013 ତାରିଖରେ କମିଶନ ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ଅବକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ସୁରାସାର ମିଶ୍ରିତ ଔଷଧିୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଅବୈଧ ଭାବେ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା⁴⁴ ର ସମ୍ଭାବନା କରିବାକୁ ଉଚିତ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିବାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । କମିଶନ, ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ, କେତେକ ଉପାୟ ଯଥା: ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁରାସାର ମିଶ୍ରିତ ଔଷଧିୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକ

⁴² (1) ହରିପୁର ଅନ୍ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଦୋକାନ ଏବଂ (2) ଭଦଲିଆପୋଷି ଅନ୍ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଦୋକାନ ।
⁴³ ଚୂପି ବାର୍ ଏଣ୍ଡ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ଭୁବନ ।
⁴⁴ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ ଫାର୍ମାସୁଟିକାଲ ଲାବୋରେଟୋରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଥାନାରେ ଅବକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର୍ବତ୍ତ୍ୱିଜନରେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ଅବକାରୀ ଉପ-ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ଅବକାରୀ କନେକ୍ଟରଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ। ଜିନ୍ତୁ, 5 ଜୁନ୍ 2014 ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ରିପୋର୍ଟରୁ ଦେଖାଗଲାଯେ, ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଓମିଟି ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଖିଦୃଶିଆ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା। ଅତିବ୍ ତାରିଖ (ଅପ୍ରେଲ 2016) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭାଗ ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇପାରି ନଥିଲା। ଏହା ସୁଚୀତ କରୁଥିଲା ଯେ, ବିଭାଗ ଏହାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବୀ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏଭଳି ଦୁଃଖଦ ଘଟଣାର ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଏଡାଇବା ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା।

ସରକାର କହିଥିଲେ, (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଳୟ ଗୁଡିକରୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ଏହାର ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇଦିଆଯିବ।

3.4.11 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ

3.4.11.1 ବର୍ଦ୍ଧିତ ହାରରେ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟର ସାକୃତି ଯୋଗୁଁ ଅଧିକତମ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟରେ ମଦ ବିକ୍ରି ପ୍ରଭାବିତ

ବିହାର ଏବଂ ଓଡିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା-90(2) ଅନୁସାରେ ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଶକ୍ତି, ମୂଲ୍ୟ ଓ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବେ। ଯାହାଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କିମ୍ବା ନିମ୍ନରେ କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଯୋଗାଣ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ରାଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟ, ମଦର ଲ୍ୟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମୂଲ୍ୟ, ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ପାଇକାରୀ ଏବଂ ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଲାଭାଂଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରକୁ ଆଧାର କରି ଅଧିକତମ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟ ଅବଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି। ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି ଅନୁସାରେ, ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ମଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଡାଲିକାଢୁଛ କରିଥାନ୍ତି।

2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ମଦର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଅତିବ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବ୍ରାଣ୍ଡର ମଦ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସାବିତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟର ପରେ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ସେହି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆହୁପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ଅଧିକ (12 ରୁ 160 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ) ଥିଲା। ଦେଖାଗଲା ଯେ, 2011-12 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ, ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ରାଣ୍ଡର ମଦର ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟ 2014-15 ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାନ ବ୍ରାଣ୍ଡ ମଦର ଆହୁପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ 18 ରୁ 69 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ରହିଥିଲା।

2014-15 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଆହୁପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ରାଣ୍ଡର ମଦର ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-3.4.11 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ଏହିପରି, ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟର ସତ୍ୟାପନ ନକରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ବର୍ଦ୍ଧିତ ହାରରେ ସେହି ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସାବିତ ମୂଲ୍ୟର ସାକୃତି ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ମଦର ଅଧିକତମ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା। ଫଳରେ, ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ପହଞ୍ଚାଇଥିବା ସହିତ ଏହା 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ମଦ ବିକ୍ରିର ଧାରାକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା।

ଏହା ଦେଖାଗଲାଯେ, 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ପରିମାଣ 15 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା। ସେହିପରି, 2011-12 ଠାରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆହୁପ୍ରଦେଶ ତୁଳନାରେ ଅଧିକତମ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ମଦ ବିକ୍ରି 16 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା।

ପୁନଶ୍ଚ, ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଅଧିକତମ ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମଦ ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣର ହ୍ରାସ ସହିତ ରାଜ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧ ମଦର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ତଥା ରାଜ୍ୟରେ ଚାହିଦା ଏବଂ ଯୋଗାଣର ଫାଙ୍କକୁ ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାହାର

ରାଜ୍ୟରୁ ମଦର ଅବୈଧ ଚାଲାଣର ଆଶଙ୍କା ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । 2011-16 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଅବୈଧ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଜବତ ପରିମାଣରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥିଲା ।

2011-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜବତ ଅବୈଧ ମଦ

ବର୍ଷ	ଦେଶୀ ମଦ (ଲିଟର)	ରକ୍ଷା ମଦ / ମହୁଲି ମଦ (ଲିଟର)	ଦେଶୀ ସିରିଙ୍ଗ୍ (ଏଲ୍.ସି.ଏଲ୍.)	ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ (ଏଲ୍.ସି.ଏଲ୍.)	ବିଅର୍ (ବି.ଏଲ୍.)	ସିରିଙ୍ଗ୍ (ଲିଟର)	ଗୁଡ଼ ପ୍ରକ୍ଷାଳନ (ଲିଟର)	ପ୍ରକ୍ଷାଳନ (ଲିଟର)
2011-12	2,10,738	1,2552	3,998	7,469	7,633	3,108	3,32,405	18,71,605
2012-13	2,32,436	11,96,400	5,162	6,417	6,464	2,159	1,08,922	22,52,456
2013-14	1,56,829	14,878	7,705	14,904	13,249	1,155	1,38,165	15,98,610
2014-15	1,52,818	20,242	21,537	8,893	12,521	2,2715	86,930	15,11,463
2015-16	2,39,963	35,255	12,696	13,239	16,361	306	2825	15,89,031
ମୋଟ	9,92,784	12,79,327	51,098	50,922	56,228	29,443	6,69,247	88,23,165

ଉତ୍ସ: ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ, ଯେହେତୁ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ, ତେଣୁ ସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର ଘଟିଥାଏ (ଯଦିଓ ଏହା ନିମ୍ନଗାମୀ) ଏବଂ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆହୁ ପ୍ରଦେଶର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ମୂଲ୍ୟକୁ ତୁଳନା କରିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ସରକାର ଉକ୍ତ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ, ଆହୁ ପ୍ରଦେଶ ଠାରୁ ଅଧିକ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟର ସାକ୍ଷିତ ଯୋଗୁଁ ମଦର ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଫଳରେ, 2011-12 ତୁଳନାରେ 2015-16 ରେ ମଦ ବିକ୍ରୀ 15 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

3.4.12 ଉପସଂହାର

ଏହି ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଲାଇସେନ୍ସ ପରମିଟ୍ ଏବଂ ପାସ୍ ପ୍ରଦାନରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ତ୍ରୁଟି ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି । ଠିକ୍ ବନ୍ଦ ଦୋକାନରେ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନରେ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ନବୀକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନିୟମିତ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ ସଜ୍ଜତା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତୀକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିନଥିବା ବେଳେ ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇ ମଦଭାଟି ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ସୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଖୁରୁରା ଦୋକାନ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ତିପୋକୁ ମଦ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଦର ଅଭିବହନ ସମୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ୍ଷତି/ ଭଙ୍ଗାଗୁଜାର ସନ୍ଧାନ ନହୋଇପାରିବା ଫଳରେ ଅବୈଧ ମଦ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା । ବୈଧ ପରମିଟ୍ ସମକ୍ଷରେ ମଦ ଯୋଗାଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ଅବିଧିମାନ/ ନକଲି/ ଜାଲ୍ ପରମିଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ମଦର ଯୋଗାଣ ହେତୁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଖୁରୁରା ଦୋକାନ, ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ସୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସାମୟିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇନଥିଲା । ବାରକୋଡ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଶୁଳ୍କ-ପ୍ରଦତ୍ତ ମଦ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ-ରହିତ ମଦକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଅବୈଧ ମଦ ବ୍ୟବସାୟକୁ ନିବାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ ପଦ୍ଧତିର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସହମତ (ନଭେମ୍ବର 2016) ହୋଇଥିଲେ ।

3.4.13 ସୁପାରିଶ

ସରକାର ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି ଯେ: -

- ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଜ୍ଜତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚଳିତ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ସ୍ଥିରାକୃତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଲଟେରା ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଠିକ୍ ବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଏକ ସଂକ୍ଳିଷ୍ଟ ବିକାଶ କରିବା ଦରକାର;

- ରାଜସ୍ୱର ବୃଦ୍ଧିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଉଠାଣକୁ ଆଧାର କରି ଠିକ୍‌ପଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଣ କରିବାକୁ ଥିବା ମଦର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣକୁ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ଉଠାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଭସେନ୍ଦୁ ଫି ର ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପଦ୍ଧତି ବିକଶିତ କରିବା ଦରକାର;
- କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ପୈଠି କରାଯାଇ ମଦ ବିକ୍ରୀକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପରମିଟ୍ ସହିତ ଫାଟକ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମରେ ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଚିତ୍ରଣୀର ପ୍ରତିଯାତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତିର ବିକାଶ କରିବା ଦରକାର;
- ଅଧିନିୟମ, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବୀ ଅନୁପାଳନ ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଶାଖାକୁ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବା ଦରକାର; ଏବଂ
- ରାଜ୍ୟରେ ଅବୈଧ ମଦ ବିକ୍ରୀର ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବାରକୋଡ୍ ପଦ୍ଧତିର ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଦରକାର।

ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସରକାର ସହମତ ହୋଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2016) ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ।

3.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅତିର୍ ଡିଲ୍ଲୀ ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଇଓ) ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ତଦ୍ୱୟମାୟ ଫି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ବିବିଧ ମାମଲାରେ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ, ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି (ଏଇପି) ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ପାଳନ ନହେବା ହେତୁ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ଅନାରୋପଣ/ ସଙ୍କାରୋପଣ, ଅନାଦାୟ/ ସଙ୍କାଦାୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା, ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷାତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ (ଏସ୍‌ଇ) ମାନଙ୍କ ଏହିଭଳି ତ୍ରୁଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା କେବଳ ଲାଗି ରହିନଥିଲା, ବରଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅତିର୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ତ୍ରୁଟି ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଏଡାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷାକୁ ଜୋରଦାର କରିବା ସହିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଦରକାର ।

3.6 ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ/ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନହେବା

ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ଏବଂ ସରକାର ତଥା ରାଜସ୍ୱ ବୋର୍ଡ୍ କ୍ୱାନ୍ତା ପ୍ରଣୀତ ତଦ୍ୱୟନ ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ଅବକାରୀ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା, ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅଧିକାରନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ଫି ସମୂହ ଯଥା ଉପଯୋଗ ଫି, ଆମଦାନୀ ଫି, ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଫି, ପରିବହନ ଫି, ଅବକାରୀ ଛାପା ଲେବୁଲ ଫି ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାଲୁ ରହିବା ଜନିତ ଦେୟ ଇତ୍ୟାଦି ବିହିତ ହାରରେ ଆରୋପଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଥାଏ ।

ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକମାନେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କଲାବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ / ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ଅନାରୋପଣ/ ସଙ୍କାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

3.6.1 ଠିପିବନ୍ଦ ଲାଇସେନ୍ସ ଥିବା ଦୋକାନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଏବଂ ବିଅର୍ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଉଠାଣର କମ୍ପତି ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ (ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର) ବିଦେଶୀ ମଦ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 6-A ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଠିପିବନ୍ଦ ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଫଳ ନିଲାମ ଡକାଳୀ, ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରାକୃତ ବିଦେଶୀ ମଦର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ (ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ) ଉଠାଣ କରିବାକୁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେବେ ।

କୌଣସି ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍⁴⁵ ଓ ବିଅର୍ କୌଣସି ମାସରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାସିକ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉଠାଣକୁ କମ୍ ଉଠାଇବେ ନାହିଁ । ଅବକାରୀ କମିଶନର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଭବ କଲେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ଉଠାଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ମାସର ସଙ୍କ ଉଠାଣକୁ ସେହି ମାସର ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସ ବା ମାସ ମାନଙ୍କରେ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତି । ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କର କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଲିଖିତ ଅନୁମତି ବିନା ଉଠାଣ ନଥିବା ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଫେବୃୟାରୀ ମାସର ଶେଷ ଦିନ ପରେ ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ଶେଷ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠାଇବାକୁ ଦିଆଯିବନାହିଁ । ଏଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିବା ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଡିଲ୍ଲୀପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିରୁ ଭରଣା କରାଯିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ ବାକି ରହିଲେ ଶତକଡା 10 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ସହିତ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଭଳି ଓଡ଼ିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ଡିମାଣ୍ଡ୍ ରିଜର୍ଭ୍ (ଓପିଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1962

⁴⁵ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍: ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ।

ଅନୁସାରେ ଆଦାୟ କରାଯିବ। ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2014-15 ଅନୁସାରେ ନ୍ୟୁନତମ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍⁴⁶ ପ୍ରତି 204 ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଅର୍ ବିଏଲ୍ ପ୍ରତି 30 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, କଟକଙ୍କ 2014-15 ର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଷ୍ଟେଟ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ ଓ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ଚାର୍ଜ ଅଫିସର ନଥିବ ଯାଞ୍ଚକୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2015) ଯେ, 7 ଟି ଠିକିଦା ବିଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନୀ⁴⁷ ମାନେ 47,420.09 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍‌ର ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଏବଂ 1,54,342.37 ବିଏଲ୍‌ର ବିଅର୍ 2014-15 ବର୍ଷରେ ସହ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା, ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ଉପରୋକ୍ତ ଦୋକାନୀମାନଙ୍କଠାରୁ 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଓ ବିଅର୍‌ର ସହ ଉଠାଣ ବାବଦରେ ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ । 2014-15 ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରଖାଯାଇନଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ଏହି ଶୁଳ୍କକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଦୋକାନୀମାନେ 2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ କରି ନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ 0.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାପରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2015) ଯେ ଘଟଣାର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ଅଗଷ୍ଟ 2016 ରେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଓପିଡିଆର୍ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତହସିଲଦାରମାନଙ୍କୁ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ଅତିବ୍ ଘଟଣାଟିକୁ ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶା, କଟକ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

3.6.2 ଗୁଡ଼ର ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଉଠାଣରେ କମ୍‌ତି ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଏକାଡ୍ର ବିଶେଷାଧିକାର ନିୟମାବଳୀ, 1970 ର ନିୟମ 6-D ଅନୁସାରେ ସ୍ୱିରିଟ୍ ଡିଆରି କରିବା ପାଇଁ ପାତନଶାଳା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁଡ଼ର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ର ଉଠାଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉଠାଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥିରାକୃତ କରାଯାଇଥାଏ । ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗୁଡ଼ର ସମୁଦାୟ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ପରିମାଣକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟକୁ ସମୟ ସ୍ଥିରାକୃତ ଉପଯୋଗ ଫି ପୈଠ କରି ଉଠାଇବେ ଏବଂ ଉପଯୋଗ କରିବେ । ସମୁଦାୟ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉଠାଣରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଗୁଡ଼ର ସହ ଉଠାଣ ପରିମାଣ ଉପରେ ଉପଯୋଗ ଫି ଏବଂ ତାର ଶତକଡ଼ା 15 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ ପୈଠ କରିବେ । ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2014-15 ଅନୁସାରେ ସରକାର ଗୁଡ଼ର ଉପଯୋଗ ଫି ଟନ୍ ପ୍ରତି 156 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ଗଞ୍ଜାମଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଚିନି କାରଖାନା⁴⁸ ର ବାର୍ଷିକ ଷ୍ଟକ୍ ଟେକିଙ୍ଗ୍ ରିପୋର୍ଟର ଯାଞ୍ଚକୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ, 2014-15 ବର୍ଷପାଇଁ 11,361.6 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଗୁଡ଼ର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉଠାଣ ସ୍ଥିର କରି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଉକ୍ତ ଚିନି କାରଖାନାକୁ ପାତନଶାଳା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ (ଅପ୍ରେଲ 2014) କରିଥିଲେ । ଏହି ବର୍ଷ ଭିତରେ 12,178.148 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଗୁଡ଼ ଉକ୍ତ ପାତନଶାଳାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ଟି ଏହାର ପାତନ ଶାଳାରେ ସ୍ୱିରିଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ କୌଣସି ପରିମାଣକୁ ଉପଯୋଗ କରି ନଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲାଯେ, ଯଦିଓ ଏହି ପାତନଶାଳା 2014-15 ବର୍ଷପାଇଁ ସ୍ଥିରାକୃତ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉପରେ 17.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ଫି ବାବଦରେ ପୈଠ କରିବାର ଥିଲା, ହେଲେ ଯୁନିଟ୍ଟି ତାହା ପୈଠ କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଅବକାରୀ

⁴⁶ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ : ଲକ୍ଷନ ପୁଫ୍ ଲିଟର ।
⁴⁷ ରୁହିନାଟୋକ ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, ଚିନି କୋଣିଆ ବଗିଚ ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, ମଙ୍ଗଳାବାଗ ନଂ. 1 ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, କେନାଲ ରୋଡ ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, ଲିଙ୍କ୍ ରୋଡ ନଂ. 4 ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, ଗଞ୍ଜରପୁର ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ ଏବଂ ନରେନ୍ଦ୍ରପୁର ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ ।
⁴⁸ ମେସର୍ସ ଆସ୍କା ସମବାୟ ଚିନିକଳ ଲିମିଟେଡ୍ ।

ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ, ଗଞ୍ଜାମ ଉପଯୋଗ ଫି ବାବଦରେ 17.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ 2.66 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ, ଗଞ୍ଜାମ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଡିସେମ୍ବର 2015 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

3.6.3 ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାଲୁ ରହିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନାଦାୟ

ବୋର୍ଡ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 20 ଅନୁଯାୟୀ ପାତନଶାଳା, ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ମଦ ଭାଟ୍, ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ, ସେଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନା ସମସ୍ତ ରବିବାର, ଅନ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ଛୁଟି ଦିନ ଏବଂ ଘୋଷିତ ଛୁଟି ଦିନ ମାନଙ୍କରେ ବନ୍ଦ ରହିବ । ତେବେ ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କର ଆଗୁଆ ଅନୁମତି ନେଇ ଉପାଦାନ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ / ଓୟାର୍ ହାଉସ୍ ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଚାଲୁ ରହିଥିଲେ ଯୁନିଟ୍ ଟି ଅତିରିକ୍ତ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 1,000 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ରାଜସ୍ୱ ସରକାରଙ୍କୁ ପୈଠ କରିବେ ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ନିମିତ୍ତ ଦେୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ, 2014-15 ରେ ଗୋଟିଏ ଚିନି କାରଖାନା⁴⁹ ର ବଟଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଠାରୁ 1,910 ଘଣ୍ଟା ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ନିୟମାନୁସାରେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ 19.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବାବଦରେ ପୈଠ କରିବା କଥା । ପରନ୍ତୁ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଏହା ପୈଠ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ, ଗଞ୍ଜାମ ଏହାର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରି ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାଲୁ ବାବଦରେ 19.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଅବକାରୀ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷକ, ଗଞ୍ଜାମ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2015) ଯେ, ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ଖର୍ଚ୍ଚର ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଘଟଣାଟିକୁ ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଡିସେମ୍ବର 2015 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

3.6.4 ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ

ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 38(2) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ, 1965 ର ନିୟମ 31 ଅନୁସାରେ ଅବକାରୀ ପଦାର୍ଥର ପାଇକାରୀ ଏବଂ ଖୁରୁରା ଦୋକାନୀମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଅପ୍ରେଲ ପହିଲାରୁ ଆସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷିକ ପାଇଁ ଦିଆଯିବ । କୌଣସି କାରଣରୁ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ପାଇକାରୀ ଏବଂ ଖୁରୁରା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଚାଠାରୁ କମ ଅବଧି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29(2) ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ବଳରେ, ସରକାର କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ଠିପି ବନ୍ଦ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଦୋକାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରି ଏବଂ ଲଟେରୀ ଉଠାଣ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବା ପାଇଁ ଆଦେଶାବଳୀ⁵⁰ ଜାରି (ଅପ୍ରେଲ 2005) କରିଥିଲେ । ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2013-14 ଏବଂ 2014-15 ର ଧାରା 31 ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ହୋଇ ନପାରିଲେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ନହେବାର କାରଣ ଉଲ୍ଲିଖିତ କରି ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାରଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବେ ।

⁴⁹ ମେସର୍ସ ଆସ୍କା ସମବାୟ ଚିନିକଳ ଲିମିଟେଡ୍ ।

⁵⁰ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 2914, ଚା-28 ଅପ୍ରେଲ 2005 ।

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାର ଅବକାରୀ ଅଧୀକାରୀଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ଜୁନ୍ 2015) ଯେ, ସରକାର ସମସ୍ତ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ସମୟସୀମା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନୁମତି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ, ଅବକାରୀ ଅଧୀକାର, ଗଜପତିଙ୍କର ଅଧିକରେ ଥିବା 19 ଟି ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନରୁ 18 ଟି ର ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ଜଣେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ନଭେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସର ନବୀକରଣ କରି ପାରିନଥିଲେ । ଯଦିଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅବକାରୀ କମିଶନର ଏବଂ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଦୋକାନଟିକୁ ଲଟେରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍କାରଣ ମଗାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013), ତାହା ଅତିର୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଜୁନ୍ 2015) ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଫଳରେ, ଦୋକାନଟି ନଭେମ୍ବର 2013 ଠାରୁ ଅଣ-ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ ଭାବରେ ରହିଥିଲା । ଦୋକାନଟିର ଅଣ-ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ହେତୁ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫି ବାବଦରେ ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଅବକାରୀ ଅଧୀକାର କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2015) ଯେ, ଦୋକାନଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅବକାରୀ କମିଶନର ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସଂସ୍କାରଣ ମଗାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଦୋକାନଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ ଘଟଣାଟିକୁ ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

3.6.5 ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ରାଜସ୍ୱର ଅନାଦାୟ

ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ର ଧାରା 20 ଅନୁସାରେ କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତୁତି କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ମହଜୁଦକରଣ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ବିନା ପ୍ରାଧିକାରରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସର ସର୍ଭାବଳୀ ପୁରଣ କରୁନଥିଲେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁସାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିବା କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (12-a) ଅନୁସାରେ ଗୁଡ଼ ଏକ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟେ । ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2014-15 ଅନୁସାରେ ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ପରିମାଣ 3.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆବେଦନ ଫି 24,000 ଟଙ୍କା ଆୟର୍ଯ୍ୟ କରା ଯାଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମରେ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ, ମହଜୁଦକରଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କେବଳ ଲାଇସେନ୍ସର ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ହେବାର ଥିଲା ବେଳେ 2014-15 ର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଚିନି କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ଯଦିଓ ସେମାନେ ରାଜ୍ୟରେ ଗୁଡ଼ର ଉତ୍ପାଦନ, ମହଜୁଦକରଣ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ । ଅବକାରୀ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ (ମଇ 2015) ଏବଂ ଅବକାରୀ ଅଧୀକାର, ଢେଙ୍କାନାଳଙ୍କର ନଥିପତ୍ରର ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, 2014-15 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅବକାରୀ କମିଶନର ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟି ଚିନି କାରଖାନା⁵¹ ରୁ ଗୁଡ଼ କିଣିବା ପାଇଁ ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କୁ ଅନାପତ୍ତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ ଯଦିଓ ସେହି ଚିନି କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକର ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ନଥିଲା । ଏହିପରି, ଅବକାରୀ କମିଶନର ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ସେହି ଚିନିକାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକୁ ବିହାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲଙ୍ଘନ କରି ଗୁଡ଼ ମହଜୁଦକରଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ, 19.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି (18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଆବେଦନ ଫି (1.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ବାବଦ ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଅବକାରୀ କମିଶନର କହିଥିଲେ (ମଇ 2016) ଯେ, ଅତିର୍ ମତ୍ରବ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି 2015-16 ର ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଚିନି କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁଡ଼ କାରବାର ପାଇଁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲାଇସେନ୍ସ

⁵¹ (i) ଆସା ସମବାୟ ଚିନି କଳ, ଗଞ୍ଜାମ, (ii) ବିଜୟନନ୍ଦ ସମବାୟ ଚିନି କଳ ଲିଃ, ବଲାଙ୍ଗିର, (iii) ବରଗଡ଼ ସମବାୟ ଚିନି କଳ ଲିଃ, ବରଗଡ଼, (iv) ନୟାଗଡ଼ ଚିନି କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ନୟାଗଡ଼ ଏବଂ (v) ଶକ୍ତି ସୁଗାର୍ସ, ଲିଃ, ଢେଙ୍କାନାଳ ।

ଫି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଅଛି । ସେ ପୁନଶ୍ଚ କହିଥିଲେ ଯେ 2014-15 ର ଅବକାରୀ ନୀତିରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଲାଭସେନ୍ଦୁ ଫି ଆଦାୟ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ରେ ଜଣାଇଥିଲା; ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

ଅଧ୍ୟାୟ IV

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ଶୁଦ୍ଧ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି

ଅଧ୍ୟାୟ IV

ଝାମ୍ପୁ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି

4.1 କର ପରିଚ୍ଛଳନା

ଝାମ୍ପୁ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ରୁ ପ୍ରାପ୍ତି ଭାରତୀୟ ଝାମ୍ପୁ ଅଧିନିୟମ, 1899 (ଆଇଏସ୍ ଅଧିନିୟମ), ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908 ଓ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ ଏବଂ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଏହା ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା (ଆର୍ଏଣ୍ଡ୍‌ଏମ୍) ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପରିଚ୍ଛଳିତ ହୁଏ । ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରୀକ୍ଷକ (ଆଇଜିଆର୍) ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ହିସାବରେ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧୀକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଯୁଗ୍ମ ମହାନିରୀକ୍ଷକ (ଜେଆଇଜି), ତିନି ଜଣ ଉପ ମହାନିରୀକ୍ଷକ (ଡିଆଇଜି) ଓ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ 30 ଜଣ ଜିଲ୍ଲା ନିବନ୍ଧକ, 30 ଜଣ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ (ଡିଏସ୍‌ଆର୍) ଏବଂ ଯୁନିଟ୍ ସ୍ତରରେ 151 ଜଣ ଉପନିବନ୍ଧକ (ଏସ୍‌ଆର୍) ସହଯୋଗ କରିଥାନ୍ତି ।

4.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ଆର୍ଏଣ୍ଡ୍‌ଏମ୍ ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) 1969 ରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । 2015-16 ବର୍ଷରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ହୋଇଥିବା 31 ଟି ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗର ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ ସମସ୍ତ 31 ଟି ଯୁନିଟ୍ ସମୀକ୍ଷିତ କରିଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ 3,670.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 9,694 ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଫର୍ମସଲା ହୋଇନଥିଲା ।

4.3 ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

2015-16 ବର୍ଷରେ ଆର୍ଏଣ୍ଡ୍‌ଏମ୍ ବିଭାଗର 68 ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 13,859 ଟି ମାମଲାରେ 3.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଝାମ୍ପୁ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ର ଅନାରୋପଣ / ସଞ୍ଚାରୋପଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 4.1 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ :

ସାରଣୀ 4.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା.	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ସମ୍ପର୍କିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ଭୁମାବୃକ୍ତି ନିଧାରଣ ଏବଂ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ରକ୍ଷା ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଅବ୍ୟାହତ	20	0.45
2.	ଝାମ୍ପୁ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ର ଅନାରୋପଣ / ସଞ୍ଚାରୋପଣ	137	2.83
3.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	13,702	0.08
ମୋଟ		13,859	3.36

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ 2015-16 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 10,977 ଟି ମାମଲାରେ 1.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟିମାନ ସାକାର କରିଥିଲା ଏବଂ 2003-04 ରୁ 2015-16 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 202 ଟି ମାମଲାରେ 47.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲା ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

ସେହିପରି, ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 147 ଟି ମାମଲାରେ 0.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ **ସାରଣୀ 4.2** ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସାରଣୀ 4.2

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା.	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ରୋକଡ଼ ବହି ଓ ରୋକଡ଼ ପରିଚାଳନା	67	0
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବିଧ ବ୍ୟୟ	80	0.73
ମୋଟ		147	0.73

ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ 0.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 125 ଟି ମାମଲାକୁ ସାକାର କରିଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ 0.17 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅସ୍ତର କରିଥିଲା ।

4.4 ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅତିର୍ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିବତ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷିତ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରଢ଼କରଣ ଉପରେ ରାଜସ୍ୱ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଧାରରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଷିତ ।

4.5 ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନହେବା

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ (ଆଇଏସ୍) ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908 ରେ ବିହିତ ଅଛି ଯେ, ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରଢ଼କରଣ, ସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ପତ୍ର ଏବଂ ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଇତ୍ୟାଦି ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ¹ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଶିଳ୍ପନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର) ର ବିହିତ ଦରକୁ ନଜରରେ ରଖି ଏଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଓ ସଠିକ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଥିବା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ବିହିତ ହାରରେ ଆଦାୟ ହୋଇ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସହ ଭେଦାତ୍ମକ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ ପାଇଁ ପରିବନ୍ଧ କରାଯିବ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନ (ଏଏ) କ୍ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଦଲିଲର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ଏବଂ ଏଥି ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

4.5.1 ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ପତ୍ର ବିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ରଢ଼କରଣ ଦଲିଲର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ସମ୍ଭାରୋପଣ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ (ଆଇଏସ୍) ଅଧିନିୟମ, 1899 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଧାରା 27 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ,ଯଦି ଥାଏ, ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ ଦସ୍ତାବିଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ଅନ୍ତର୍ଗତ 2003 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ 17 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କୌଣସି ବିଲେଖ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ନିଷାଦିତ ହୋଇଥିବା ବିଲେଖକୁ ରଢ଼ କରାଯାଏ, ଯଦି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଇ ଅନୁପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଏ, ତେବେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ 150 ଟଙ୍କା ଲାଗୁ ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 64 ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ବିଲେଖ ସଂପାଦନ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥାଏ କିମ୍ବା ସେହି ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ଅବହେଳା କରେ କିମ୍ବା ଛାଡ଼ିଯାଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଏ, ତେବେ ସେ 5,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ସହ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ ।

ଆଇଏସ୍ ଅଧିନିୟମ, 1899 ର ଧାରା 2(10) ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲେଖ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ତ୍ରୀବର କିମ୍ବା ଆସ୍ତ୍ରୀବର ସଂପତ୍ତି ଜାବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ହୁଏ ଏବଂ ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ରେ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନାହିଁ, ତାହା ହସ୍ତାକ୍ରମଣ ଶବ୍ଦର ସଂଜ୍ଞା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

¹ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ: ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚଳନା ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଜମିଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସମୟକୁ ସମୟ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ ଯାହାକୁ କୌଣସି ଜମିର ପ୍ରଚଳିତ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ତର କରିବାବେଳେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ।

ଦୁଇଟି ଡିଏସ୍ଆର୍ ଏବଂ 17 ଟି ଏସ୍ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ମଇ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ 51 ଟି^୨ ରଢକରଣ ଦଲିଲର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦ 150 ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ବାବଦ 200 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ରଢ କରିବାର କାରଣ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ, ମୂଳ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପାଦନ ପରେ ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ ପାଇନଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ ମୂଳ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଦେଖିଥିଲା ଯେ ବିକ୍ରେତା ମାନେ ଏହି ମୂଳ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସଂପତ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକାର ଏବଂ ସାର୍ଥ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଯଦି ମୂଳ ବିକ୍ରେତା ମୂଳ ଦଲିଲର ରଢକରଣ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ସଂପତ୍ତିର ପୁନଃ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ତାହା ସାନି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଦଲିଲ ସଂପାଦନ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବା ଦରରେ ଆଦାୟ ହେବାର ଥିଲା । ଏହିପରି, ଉପରୋକ୍ତ ବିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଏସ୍ଆର୍ / ଏସ୍ଆର୍ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଢକରଣ ଦଲିଲ ବଦଳରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ଭାବେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 14.95 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ବାବଦରେ 5.92 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 1.45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ନଅ ଜଣ^୩ ଡିଏସ୍ଆର୍/ ଏସ୍ଆର୍ କହିଥିଲେ (ମଇ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ । ଅନ୍ୟ ଦଶ ଜଣ^୪ ଡିଏସ୍ଆର୍/ ଏସ୍ଆର୍ କହିଥିଲେ (ମଇ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ବିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇଏସ୍ ଅଧିନିୟମ ର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଷେପ 17 ଅନୁଯାୟୀ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦକୁ 150 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଆଦାୟ ହେବାର ବିହିତ ଅଛି । ଏସ୍ଆର୍, ଆଠଗଡ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ଯେ ନିବନ୍ଧନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଇ 2011 ରେ ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିହିତ ଅଧିକାର ବଳରେ ରଢକରଣ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଯେ ରଢକରଣ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଦଲିଲ ଭାବେ ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମରେ କୌଣସି ବିଧିବଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ନିବନ୍ଧନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ ତଥା ଆଇଏସ୍ ଅଧିନିୟମରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିହିତ ଅଧିକାର ବଳରେ ରଢକରଣ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରେତାମାନେ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପାଦନ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜରସମନ ମୂଲ୍ୟ ପାଇ ସାରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ନିହିତ ଅଧିକାର ଏବଂ ସାର୍ଥ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ସାରିଥିଲେ । ମାତ୍ରାସ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମେସର୍ସ ଲିଡିଫ ଇଷ୍ଟେର୍ ଲାଇନ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମେସର୍ସ ହାଡିଜା ଅମଲ (2009 ର WA No. 592) ମାମଲାରେ 11 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁସାରେ ଥରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପରେ ଉଭୟଙ୍କ ସହମତି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ରଢକରଣ ଦଲିଲ ଜରିଆରେ ଆଉ ଥରେ ବିକ୍ରେତା ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ, କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଣପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ମୂଳ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନଃ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଥିଲା । ଅତଏବ, ଯଦି ମୂଳ ବିକ୍ରେତା ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଫେରି ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ

² ଡିଏସ୍ଆର୍: ଅନୁଗୁଳ (4 ଟି ମାମଲା) ଏବଂ ମାଲକାନଗିରି (2 ଟି ମାମଲା), ଏସ୍ଆର୍: ଆଠଗଡ (6 ଟି ମାମଲା), ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହର (1 ଟି ମାମଲା), ଭଞ୍ଜନଗର (5 ଟି ମାମଲା), ଧର୍ମଶାଳା (1 ଟି ମାମଲା), ହେମଗିରି (2 ଟି ମାମଲା), ହିଞ୍ଜିଳିକାଗୁ (2 ଟି ମାମଲା), ଜଳେଶ୍ୱର (2 ଟି ମାମଲା), ପାଇକମାଳ (2 ଟି ମାମଲା), ପାଟଣାଗଡ (5 ଟି ମାମଲା), ପିପିଲି (1 ଟି ମାମଲା), ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର (3 ଟି ମାମଲା), ସାଲେପୁର (3 ଟି ମାମଲା), ସୋହେଲ (4 ଟି ମାମଲା), ଟାଙ୍ଗି (1 ଟି ମାମଲା), ତିହିଡି (3 ଟି ମାମଲା), ଚିଟିଲାଗଡ (3 ଟି ମାମଲା) ଏବଂ ତୁଷୁରା (1 ଟି ମାମଲା) ।
³ ଡିଏସ୍ଆର୍: ମାଲକାନଗିରି, ଏସ୍ଆର୍: ଭଞ୍ଜନଗର, ହିଞ୍ଜିଳିକାଗୁ, ପାଇକମାଳ, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର, ସୋହେଲ, ଟାଙ୍ଗି, ତିହିଡି ଏବଂ ଚିଟିଲାଗଡ ।
⁴ ଡିଏସ୍ଆର୍: ଅନୁଗୁଳ, ଏସ୍ଆର୍: ଆଠଗଡ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହର, ଧର୍ମଶାଳା, ହେମଗିରି, ଜଳେଶ୍ୱର, ପାଟଣାଗଡ, ପିପିଲି, ସାଲେପୁର ଏବଂ ତୁଷୁରା ।

ଥିଲେ, ତେବେ ତାହା ମୂଳ ଦଲିଲର ରଦ୍ଦକରଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନୂଆ କରି ହସ୍ତାନ୍ତରଣପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ ପୂର୍ବକ ପୁନଃ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଥିଲା ।

4.5.2 ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ସମ୍ପାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ର ଅନୁସୂଚୀ I-A ଅନ୍ତର୍ଗତ 2003 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ 18(b) ଅନୁଯାୟୀ, ସାର୍ବଜନିକ ନିଲାମ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର ଖରିଦଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଏକ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ବୋଲି ଧରାଯିବ ଏବଂ ଖରିଦ୍ ମୂଲ୍ୟ ସହ ସମାନ ଜରସମିନ୍ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ର ଧାରା 2(14) ରେ ବିଲେଖର ସମ୍ମାନୁସାରେ ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା ତାହାର ତାପ୍ତର୍ଯ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି, ହସ୍ତାନ୍ତର, ସାମିତ, ବିସ୍ତାରିତ, ସମାପ୍ତ କିମ୍ବା ଅଭିଲିଖିତ ହୁଏ । ଏଣୁ ରଣକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାବର ସଂପତ୍ତିର ନିଲାମ କରି SARFAESI⁵ ଅଧିନିୟମ, 2002 ର ଧାରା 13 ସହ ପଠିତ ପ୍ରତିଭୂ ସାର୍ଥ (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ) ନିୟମ, 2002 ର ନିୟମ 9(6) ଅନୁସାରେ ଖରିଦଦାରଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଉଥିବା ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଏକ ବିଲେଖ ଯେହେତୁ ଏଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅଧିକାର ଖରିଦଦାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ଅଭିଲିଖିତ ହୋଇ ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 60 ଅନୁସାରେ ନିବନ୍ଧନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଆର୍ଏ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ତାହା ପୂଷ୍ଟାଙ୍କିତ ହୋଇ ‘ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକୃତ’ ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ ହୁଏ । ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଧାରା 17 ର ଉପଧାରା (1) ଅଧିନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା ର ଉପଧାରା (2)(xii) ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନିକ ନିଲାମ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର ଖରିଦଦାରଙ୍କୁ ବେସାମରିକ କିମ୍ବା ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟପତ୍ର ର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ।

ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ⁶ (ଡିଏସ୍‌ଆର୍) ଏବଂ ଦୁଇଟି ଉପନିବନ୍ଧକ⁷ କ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ବିକ୍ରୟପତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା (ଜୁନ୍ 2014 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ 1.86 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ନିଲାମ ହୋଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ ନଅଟି ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଡିସେମ୍ବର 2010 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏସ୍‌ଆର୍ / ଏସ୍‌ଆର୍ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ହୋଇ ‘ପଞ୍ଜାକୃତ’ ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ SARFAESI ଅଧିନିୟମ, 2002 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ରଣଦାତା ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କର ଅଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକୃତ ଅଧିକାରୀମାନେ ବେସାମରିକ କିମ୍ବା ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀ ନୁହନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଧାରା 17 ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଡିଏସ୍‌ଆର୍ / ଏସ୍‌ଆର୍ ମାନେ ହସ୍ତାନ୍ତରପତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଗ୍ରହଣ କରି ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ ନଅ ଟି ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ରୁ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 9.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 3.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡିଏସ୍‌ଆର୍ / ଏସ୍‌ଆର୍ ମାନେ ମାତ୍ର 0.17 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ 0.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 9.13 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ବାବଦରେ 3.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମ୍ପାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

⁵ ପ୍ରତିଭୂତି କରଣ ଏବଂ ବିଭାୟ ପରିସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନଃନିର୍ମାଣ ତଥା ପ୍ରତିଭୂ ସାର୍ଥ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିନିୟମ, 2002 ।

⁶ ଡିଏସ୍‌ଆର୍: ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ପୁରୀ ।

⁷ ଏସ୍‌ଆର୍: ବସ୍ତା ଏବଂ ସିମ୍ଲିଆ ।

ଅତିରିକ୍ତ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା (ମଇ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) ଯେ ଏସ୍ଆର୍, ବସ୍ତା ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ବାବଦରେ 4.07 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ V

ମୋଟରଯାନ କର

ଅଧ୍ୟାୟ V

ମୋଟରଯାନ କର

5.1 କର ପରିଚାଳନା

ମୋଟର ଯାନ କରର ପ୍ରାପ୍ତି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ (ସିଏମ୍‌ଭି) ଅଧିନିୟମ ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗର କମିଶନର ତଥା ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ତତ୍ପରଧୀନରେ ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି) ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ (ଆରଟିଓ) ମାନେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ (ଏଏ) ତଥା କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀ (ଟିଆରଓ) ଅଟନ୍ତି ।

5.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅର୍ଥ 2007-08 ବର୍ଷ ପରଠାରୁ କୌଣସି ସମୀକ୍ଷା କରିନାହାନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ରୂପେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି । ଯାହା ହେଉ, ପରିବହନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ଦଳ 2011 ମସିହା ଠାରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା କରିଆସୁଅଛି । 2015-16 ବର୍ଷରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅର୍ଥ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଜନାଭୁକ୍ତ 22 ଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 9 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

5.3 ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

2015-16 ବର୍ଷରେ 31 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ମୋଟରଯାନ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର, ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫି, ପରମିଟ୍ ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ 3,34,011 ଗୋଟି ମାମଲା ବାବଦରେ 135.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 5.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 5.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଣ୍ଣାବଳୀ	ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି
1.	ମୋଟରଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର ଓ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ/ ଅନାଦାୟ	54,884	131.97
2.	ରଫା ଯୋଗ୍ୟ ଫି, ପରମିଟ୍ ଫି ଓ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଫି ଇତ୍ୟାଦିର ଅନାଦାୟ / ସହାଦାୟ	2,76,506	2.87
3.	ମୋଟରଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ସହାୟତା/ ସହାଦାୟ	9	0.01
4.	ବିଳମ୍ବରେ କର ପୈଠ ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ / ସହାଦାୟ	15	0.03
5.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	2,597	0.20
ମୋଟ		3,34,011	135.08

2015-16 ବର୍ଷରେ, ବିଭାଗ ଅତିରିକ୍ତ ଦ୍ୱାରା 2015-16 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 45,881 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 110.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ବାରୋପଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ସାକାର କରିଥିଲା । ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 11 ଟି ମାମଲାରେ 0.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଖ) ବ୍ୟୟ

2015-16 ରେ 37 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ବ୍ୟୟ/ ରୋକଡ଼ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କିତ 84 ଟି ମାମଲାରେ 0.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବର୍ଗୀକରଣ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 5.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 5.2

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା.	ବର୍ଗୀକରଣ	ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା	ରାଶିର ପରିମାଣ
1.	ରୋକଡ଼ ବହି ଓ ରୋକଡ଼ ପରିଚାଳନା	39	0.02
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	45	ନାହିଁ
ମୋଟ		84	0.02

5.4 ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି) ତଥା ଟ୍ରେନ୍ସପୋର୍ଟାସନ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ) ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ (ଆର୍‌ଟିଓ) ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ମୋଟରଯାନ କର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ତଥା ଆଦାୟ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ବିବିଧ ମାମଲାରେ ଅଧିକାରୀ/ ନିୟମାବଳୀର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାଳନ ହୋଇନଥିବା ତଥା ଅନୁପାଳନ ମାମଲା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୂଳକ ଏବଂ ଅତିରୁ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତିକରଣ ତଥା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅତିରୁ ସମ୍ପର୍କିତତା ପାଇଁ ସରକାର ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଯଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକାର ତ୍ରୁଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି, ସଂଶୋଧନ କରି ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିବ ।

5.5 ଅଧିକାରୀ / ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପାଳନ ନହେବା

ମୋଟର ଯାନ (ଏମ୍‌ଭି) ଅଧିକାରୀ, 1988, ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ (ଓଏମ୍‌ଭିଟି) ଅଧିକାରୀ, 1975 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀରେ କର ଆରୋପଣ ଓ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

- (i) ଗାଡ଼ିମାଲିକ, ମୋଟରଯାନ କର / ଅତିରିକ୍ତ କର ଅଗ୍ରାମ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ହାରରେ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ; ଏବଂ
- (ii) 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ କର ପୈଠ ହୋଇ ନଥିଲେ କରର ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହେବ ।

ଅଧିକାରୀ / ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିବା କେତେକ ମାମଲାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

5.5.1 ମାଲବାହୀ ଯାନ, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଯାନ ଏବଂ ଟ୍ରେଲର୍ ସଂଲଗ୍ନ ଟ୍ରାକ୍ଟର୍ ଉପରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3, 3A, 4 (1) ଏବଂ 10 ଅନୁଯାୟୀ, ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟର ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଦେୟ ମୋଟରଯାନ କର/ ଅତିରିକ୍ତ କର, ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମା¹ ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ କୌଣସି ସମୟ ପାଇଁ କର ଛାଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ଅଧିନିୟମର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ -I ରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଯାନ ନିମନ୍ତେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ କର ଅଗ୍ରାମ ରୂପେ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (1) ସହ ପଠିତ ଓଏମ୍‌ଭିଟି ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁସାରେ, ଯଦି ସେହି ଯାନ ନିମନ୍ତେ ଯଥୋଚିତ କର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟର 15 ଦିନ ପରଠାରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥାଏ ତେବେ ଗାଡ଼ିର ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଗାଡ଼ିଟିକୁ ହେପାଜତରେ ଅଥବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ସହିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

କର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କିତ *ଟାହନ*² ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଆରଟିଓ ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କେତେକ ନଥିପତ୍ର ଯଥା ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜୀକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର (ଜିଆରଆର) ଏବଂ ଚଳାଚଳ ରହିତ ରେଜିଷ୍ଟର (ଓଆରଆର) ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ମଇ 2015 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016) ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର 36,244 ଟି ଯାନ (ମାଲ ବାହୀ ଯାନ: 16,441 ଠିକା ଯାନ: 8,961 ଏବଂ ଟ୍ରେଲର୍ ସଂଲଗ୍ନ ଟ୍ରାକ୍ଟର୍: 10,842) ର ଚଳାଚଳ ସହିତ ଘୋଷଣା ନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ପାଇଁ ମୋଟରଯାନ କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ଦେଇ ନଥିଲେ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକଙ୍କୁ ଦାବି ନୋଟିସ ଜାରି କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କର ତଥା ଜୋରିମାନା ଆରୋପ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ 38.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ 76.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା:

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ଆରଟିଓ ସଂଖ୍ୟା	ଯାନର ପ୍ରକାର	ଯାନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନାଦାୟ କରର ପରିମାଣ	ଆଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ଜୋରିମାନା	ମୋଟ
1	27 ³	ମାଲବାହୀ ଯାନ	16,441	26.11	52.22	78.33
2	29 ⁴	ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଯାନ	8,961	8.02	16.04	24.06
3	26 ⁵	ଟ୍ରେଲର୍ ସଂଲଗ୍ନ ଟ୍ରାକ୍ଟର୍	10,842	3.91	7.82	11.73
		ମୋଟ	36,244	38.04	76.08	114.12

ଉତ୍ସ: ବାହନ ଟାହନବେସ୍

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସହି ମାମଲାଟି ଜଣାଇଲା (ଜୁନ୍ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) ଯେ 20 ଟି ଆରଟିଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 23,960 ଟି ମାମଲାଯୁକ୍ତ ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟରୁ କର ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 761 ଟି⁶ ଯାନ ଠାରୁ

1 ମୋଟର ଯାନ ମାଲିକ ଏକ ଘୋଷଣା ନାମା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ସମୟ ନିମନ୍ତେ ଯାନ ଚଳାଚଳକୁ ବନ୍ଦ ରଖିବା ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମୟ ନିମନ୍ତେ କର ପ୍ରଦାନ ନ କରିବାକୁ ଟାଙ୍କିଠାରୁ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାସଲ କରିବେ ।
 2 *ଟାହନ* ଏକ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଯାହା ପରିବହନ ବିଭାଗର ଯାନ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତଥା କର ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ରଖେ ।
 3 ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗିର, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଗୋଲ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୟାଗଡ଼, ନୂଆପଡ଼ା, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
 4 ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗିର, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଗୋଲ, ଦେବଗଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୟାଗଡ଼, ନୂଆପଡ଼ା, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
 5 ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗିର, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଗୋଲ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୟାଗଡ଼, ନୂଆପଡ଼ା, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

2.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଅଛି । ସରକାର ଆଉ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଅନ୍ୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଅଛି (12,061 ଗାଡ଼ିକୁ) ଏବଂ କର ଆଦାୟ କ୍ରିୟାବିଧି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି (11,899 ଗାଡ଼ିକୁ) । ଅବଶିଷ୍ଟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ।

5.5.2 ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ/ ସମ୍ଭାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ (ଓଏମଭିଟି) ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3, 3A, 4(1) ଏବଂ 10 ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟରଯାନ ଠାରୁ ଦେୟ ମୋଟରଯାନ କର/ ଅତିରିକ୍ତ କର ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ କୌଣସି ସମୟ ପାଇଁ କର ଛାଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ଅଧିନିୟମର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ- I ରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଯାନ ନିମନ୍ତେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ କର ଅଗ୍ରୀମ ରୂପେ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମୋଟର ଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନୁସୂଚୀ- I ର ଦଫ୍ତା 4(A) ରେ ବିହିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟର ଯାନ ଉପରେ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର (ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍/ ଅର୍ଡ଼ିନାରୀ) ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଦୂରତା ଏବଂ ପରମିଟ୍ଟର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ଆରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ସହ ପଠିତ ଓଏମଭିଟି ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁସାରେ, ଯଦି କୌଣସି ଯାନ ନିମନ୍ତେ ଯଥୋଚିତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଉପରାନ୍ତ 15 ଦିନ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ପରଠାରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାନଯାଏ, ତେବେ ଗାଡ଼ିର ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଗାଡ଼ିଟିକୁ ହେପାଜତରେ ଅଥବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ସହିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

କର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କିତ *ନାହନ* ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ 16 ଟି ଆରଟିଓ⁷ ର କେତେକ ନଥିପତ୍ର ଯଥା ଜିଆରଆର୍, ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର, ଓଆରଆର ଇତ୍ୟାଦିର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2015 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଯଦିଓ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 41 ଟି ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ବିଧିବଦ୍ଧ ପରମିଟ୍ ଥାଇ ଓ ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣା ନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକମାନେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ମୋଟରଯାନ କର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ କର ଦେଇ ନଥିଲେ ଅଥବା କମ୍ ଦେଇଥିଲେ । ଆରଟିଓ ମାନେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକଙ୍କୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା କର ଆଦାୟ ତଥା ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଫଳରେ, 19.04 ଲକ୍ଷ⁸ ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ/ ସମ୍ଭାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 38.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରଟିଓ ମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ 2015 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ମଇ 2016 ରେ ଚିସି ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ଏସ୍ଟିଏ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

⁶ 132 ଟି ମାଲବାହୀ ଯାନ (0.78 କୋଟି ଟଙ୍କା), 218 ଟି ଠିକା ଯାନ (0.78 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 411 ଟି ଟ୍ରେଲର୍ ସଂଲଗ୍ନ ଟ୍ରାକ୍ଟର (0.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।
⁷ ବରଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗିର, ଭଦ୍ରକ, ବେଞ୍ଚାନାଳ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁଲବାଣୀ, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
⁸ 34 ଟି ମାମଲାରେ 18.41 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଏବଂ ୭ ଟି ମାମଲାରେ 0.62 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମ୍ଭାଦାୟ ।

5.5.3 ଘରୋଇ ସେବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଅନାଦାୟ / ସଞ୍ଚାଦାୟ

ଓଏମ୍‌ଭିଟି ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3, 4(1) ଏବଂ 10 ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟରଯାନ ଠାରୁ ଦେୟ ମୋଟରଯାନ କର, ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ କୌଣସି ସମୟ ପାଇଁ କର ଛାଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ, ଅଧିନିୟମର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ-I ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ କରାଯିବ । ଘରୋଇ ସେବା ଯାନ (ପିଏସ୍‌ଭି) ଠାରୁ ଋଳକଙ୍କ ବସିବା ଆସନକୁ ଛାଡ଼ି ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ବସିବା ଆସନ ଅନୁସାରେ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ- I ର ଦିଆ 5-A ରେ ବିହିତ କର ପ୍ରତି ଆସନ ପିଛା ବର୍ଷକୁ 800 ଟଙ୍କା ହାରରେ 14 ମଇ 2010 ଠାରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଏମ୍‌ଭିଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ସହ ପଠିତ ଓଏମ୍‌ଭିଟି ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି କର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସୀମା 15 ଦିନ ସମାପ୍ତିର ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରା ନଯାଏ, ତାହେଲେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ/ ଅଧିକାରୀ କର ସହିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

କର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କିତ ନିୟମାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ସହ 20 ଟି ଆର୍କିଭ୍‌ରେ କର ଆରୋପଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2015 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଅପ୍ରେଲ 2012 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା 128 ଟି ଘରୋଇ ସେବା ଯାନ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ବାବଦରେ 20.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା 18 ଟି ଆର୍କିଭ୍ ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖିଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ 18 ଟି ଆର୍କିଭ୍‌ରୁ ଋରୋଟି¹⁰ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି¹¹ ଆର୍କିଭ୍ ବିହିତ କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ନ କରି ନିମ୍ନ କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ 1.44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ ସଞ୍ଚାଦାୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, 21.99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଅନାଦାୟ/ ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ସବୁ ମାମଲାରେ ବିଳମ୍ବର ଅବଧି ଦୁଇ ମାସରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଉପରେ 43.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏ ବିଷୟରେ ଜଣାଇଲା (ମଇ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) ଯେ ଆର୍କିଭ୍, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ 1.88 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ 71 ଟି ମାମଲାରେ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ/ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2016) ।

⁹ ବଲାଙ୍ଗିର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଚଣ୍ଡିଖୋଲ, ଦେଙ୍କାନାଳ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଜଳାହାଣ୍ଡି, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୂଆପଡ଼ା, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
¹⁰ ଚଣ୍ଡିଖୋଲ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଜଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ କେଉଁଝର ।
¹¹ ଗଜପତି ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ।

ଅଧ୍ୟାୟ VI

ଶଶିଜ ପ୍ରାପ୍ତି

ଅଧ୍ୟାୟ VI

ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି

6.1 ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ ପରିଚାଳନା

ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ସଂଗ୍ରହ, ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1957, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିହାତି (ଏମ୍‌ସି) ନିୟମାବଳୀ, 1960, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ (ଏମ୍‌ସିଡି) ନିୟମାବଳୀ, 1988 ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ଚୋରା, ଚୋରା ଗୁଲ୍‌ମା ଓ ବେଆଇନ ଖଣି କାରବାର ନିବାରଣ ଏବଂ ଦଖଲ, ମହଜୁଦ୍, ବ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିବହନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଓଏମ୍) ନିୟମାବଳୀ, 2007 ଅଧୀନରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ସରକାରଙ୍କ ଖଣି ଓ ଲସ୍ତାବ୍ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ତାଙ୍କୁ ସର୍କାର ସ୍ତରରେ ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଡିଏମ୍) ଓ ଖଣି ଅଧିକାରୀ ମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଆନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କି ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ତୋଳନ ଏବଂ ଅପସାରଣ ଉପରେ ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି ଯଥା ରାଜଭାଗ, ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଖଜଣା, ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏଏ) ଅଟନ୍ତି ।

6.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ଖଣି ଓ ଲସ୍ତାବ୍ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ସର୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ 10 ଟି ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ମାତ୍ର ଦୁଇ ଜଣ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାହେଉ, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଦଳ 2013-14 ରେ 10 ଟି ଏବଂ 2014-15 ରେ ତିନୋଟି ସର୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ 2015-16 ରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନଥିଲେ ।

6.3 ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

2015-16 ବର୍ଷରେ, ଖଣି ଓ ଲସ୍ତାବ୍ ବିଭାଗର 24 ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ରୁ 309 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 1,012.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ଅଣପ୍ରାପ୍ତି / ସଙ୍କ୍ରମ ପ୍ରାପ୍ତି ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ 6.1 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 6.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ସରକାରୀ ହିସାବ ଖାତା ଅଧିନରେ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ଅଣପ୍ରାପ୍ତି/ ସଙ୍କ୍ରମ ପ୍ରାପ୍ତି	185	979.27
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	124	33.52
ମୋଟ		309	1,012.79

2015-16 ବର୍ଷରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 110 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 4.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ସଙ୍କ୍ରମିତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ବିଭାଗ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲା । ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 80 ଟି ମାମଲାରେ 27.68 କୋଟି ଟଙ୍କା 2015-16 ରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

2015-16 ରେ, ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ବ୍ୟୟ ଓ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନାରେ 1,247.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 41 ଟି ମାମଲାରେ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ 6.2 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 6.2

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ	0	0
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	41	1,247.83
ମୋଟ		41	1,247.83

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ ଉପରୋକ୍ତ 41 ଟି ମାମଲାରେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ କୌଣସି ଅର୍ଥରାଶି ଆଦାୟ କରି ନଥିଲା ।

6.4 ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଡ଼ିଶା, ଉପ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଡିଏମ୍) ଏବଂ ଖଣି ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁରକ୍ଷିତ ନଥିବାର ସମୀକ୍ଷାରୁ ରାଜଭାଗ ସମ୍ମାରୋପଣ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଭଲ୍ଲିଖିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଓ ସମୀକ୍ଷାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

6.5 ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ/ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ ନହେବା

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1957, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ ନିୟମାବଳୀ, 1988 ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଓ ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରରେ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପରେ 150.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସମ୍ମାରୋପଣ ହୋଇଥିବାର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

6.5.1 ସାଇଜ୍ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ସମ୍ମାରୋପଣ

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1957 ର ଧାରା 9 ଅନୁସାରେ ଜଣେ ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳକୁ କୌଣସି ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅପସାରଣ କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ କରୁଥିଲେ ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ଉକ୍ତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାବଦକୁ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର 10 ମଇ 2012 ର ଅଧିସୂଚନା¹ ଅନୁସାରେ କୋଇଲାର ବହନପତ୍ରରେ ଭଲ୍ଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ କର, ଲେଭି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟକୁ ଛାଡି 14 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ରାଜଭାଗ ଅଣଯୋଡା କୋଇଲା ଉପରେ ବସାଣ ଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ, କୋଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ସିଆଇଏଲ୍) ର ଅକ୍ଟୋବର 2009 ର ଅଧିସୂଚନା ଯାହା 16 ଡିସେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2013 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିସୂଚନା² ଯାହା 17 ଡିସେମ୍ବର 2013 ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ଯଦି କୋଇଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସାଇଜ୍³ ହସ୍ତଗତ ପଡ଼ି ବା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ 100 ମି.ମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମିତ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍⁴ (ଆର୍‌ଓଏମ୍) (ROM) କୋଇଲା ଉପରେ ପ୍ରୟୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସାଇଜିଙ୍ଗ୍ ଦେୟ ବାବଦରେ ଟନ୍ ପିଛା ଯଥାକ୍ରମେ 61 ଟଙ୍କା ଓ 79 ଟଙ୍କା ମିଶାଯିବ । ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ ନିୟମାବଳୀ, 1988 ସହ ସଂଲଗ୍ନ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ପିର୍ ମାଉଥ୍ ମୂଲ୍ୟ⁵ ଖଣି ମୁହଁ⁶ ଠାରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ବୁଝାଇ ଥାଏ । ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ, 1960 ର ନିୟମ 64 (B) (1) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍‌ଓଏମ୍ ଖଣିଜର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ରାଜଭାଗ ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅପସାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ।

ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେର ଓ ସମଲପୁର କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ, ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପ୍ରେରଣର ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିତ ଦେଖିଲା (ଅପ୍ରେଲ ଓ ମଇ 2015) ଯେ ଜଣେ ପକ୍ଷାଧାରୀ⁷ ତାଙ୍କର 11 ଟି ଓପନ୍ କାଷ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ (ଓସିପି) ର ଖଣି ମୁହଁରୁ ଅପ୍ରେଲ 2013 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ

¹ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା- CIL/ S&M/ GM (F)/ 261, ତାରିଖ - 10 ମଇ 2012 ।
² ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା - CIL/ S&M/ GM (F)-Pricing-2784, ତାରିଖ - 16 ଡିସେମ୍ବର 2013 ।
³ ଏକ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାଇଜ୍ ଯାହାଠାରୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ହସ୍ତଗତ କିମ୍ବା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ ସାଇଜିଙ୍ଗ୍ କରିବା ସମୟରେ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥାଏ ।
⁴ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ (ଆର୍‌ଓଏମ୍) କୋଇଲା ଯାହା ଖଣିରୁ ସିଧା ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ଅଣପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥାଏ ।
⁵ ପିର୍ ମାଉଥ୍ ମୂଲ୍ୟ ଖଣି ମୁହଁ ଠାରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ବୁଝାଇ ଥାଏ ।
⁶ ଖଣିର ପ୍ରବେଶ ପଥ ଏବଂ ତାର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଖଣି ମୁହଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।
⁷ ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲଡ୍‌ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍‌ସିଏଲ୍) ।

373.43 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ଏବଂ ଜାନୁୟାରୀ 2014 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ 982.12 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ 100 ମି.ମି ରୁ କମ୍ ସାଇଜ୍ କୋଇଲା ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ କୋଇଲାର ରାଜଭାଗ ସହିତ ସାଇଜିଙ୍ଗ୍ ଦେୟ 16 ଡିସେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟନ୍ ପିଛା 61 ଟଙ୍କା ଓ 17 ଡିସେମ୍ବର 2014 ଠାରୁ ଟନ୍ ପିଛା 79 ଟଙ୍କା ମିଶାଇ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଆରଓଏମ୍ କୋଇଲାର ଖଣି ମୁହଁ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ କୋଇଲା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସାଇଜିଙ୍ଗ୍ ଦେୟ ମିଶାଇ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଫଳରେ, 16 ଡିସେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ରାଜଭାଗ ଟନ୍ ପିଛା 8.54 ଟଙ୍କା⁸ ଓ ତା ପରେ ଟନ୍ ପିଛା 11.06 ଟଙ୍କା⁹ ହିସାବରେ ମୋଟ 141.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2016) ଯେ ତାଳଚେର ଏବଂ ସମଲପୁରର ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଟିକ୍ସଣା ଅନୁସାରେ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପଟ୍ଟାଧାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଦାବୀର ପ୍ରତିବାଦରେ କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରେ ଆବେଦନ କରି ସୁଗିତାଦେଶ ହାସଲ କରି ଅଛନ୍ତି ।

6.5.2 ସ୍କୁଲ ତାପଜନକ ମୂଲ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗର ସାମ୍ବାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ

ଜାନୁୟାରୀ 2012 ପୂର୍ବରୁ ଅଣ-ପୋଡା କୋଇଲା ସାତ ଟି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରେଡ୍ ଯଥା A ରୁ G ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା । ଯାହାକି ସହାୟକ ତାପ ମୂଲ୍ୟ ପଦ୍ଧତି (ୟୁଏଚ୍‌ଭି) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେଉଥିଲା । କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍‌ଓସି) ର 1 ଅଗଷ୍ଟ 2007 ଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରେଡ୍‌ର କୋଇଲା ତଥା ଅଣ-ପୋଡା କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍କୁରାକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଆରଓଏମ୍ କୋଇଲାର ଖଣି ମୁହଁ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ହାରର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଥିଲା । ତଦନୁଯାୟୀ, E-ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଟନ୍ ପିଛା 70 ଟଙ୍କା ସହିତ ଆରଓଏମ୍ କୋଇଲାର ଖଣି ମୁହଁ ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ଥିଲା । E-ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲାର ସ୍କୁଲ ତାପଜନକ ମୂଲ୍ୟ (ଜିସିଭି) 4,324 ଠାରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 5,089 ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅଣ-ପୋଡା କୋଇଲା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓସି 1 ଜାନୁୟାରୀ 2012 ଠାରୁ ଜିସିଭି ଭିତ୍ତିରେ ଏକ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତିର ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ଅଣ-ପୋଡା କୋଇଲାକୁ 17 ଟି ବିଭିନ୍ନ ଜିସିଭି ବ୍ୟାଣ୍ଡରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ବ୍ୟାଣ୍ଡର ଜିସିଭି 2,200 ରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏମ୍‌ଓସି ମଧ୍ୟ କୋଇଲା ଉପରେ ଫ୍ଲୁଟ୍ 14 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଯାହା 10 ମଇ 2012 ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଓଡିଶା ଖଣିଜ (ଗୋରି, ତମ୍ବରା ଏବଂ ବେଆଇନ ଖଣିଜ ଉତ୍ତୋଳନ ଇତ୍ୟାଦିର ନିବାରଣ) ନିୟମାବଳୀ, 2007 ର ନିୟମ 10 ର ଉପ-ନିୟମ (6) ଅନୁସାରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅପସାରଣ ନିମନ୍ତେ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖଣି ଅଧିକାରୀ / ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବରିଷ୍ଠ ଖଣି ନିରୀକ୍ଷକ ଆବେଦନର ସାତ ଦିନ ଭିତରେ ରାସାୟନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଉରକେଲାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା (ଜାନୁୟାରୀ ଓ ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ପୂର୍ବରୁ ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ୍‌ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍‌ସିଏଲ୍) ଦ୍ୱାରା ତାର କୁଲ୍‌ଦା ଓପନ୍ କାଷ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରୁ ରେଲ ଯୋଗେ ପ୍ରେରଣା କରୁଥିବା E-ଗ୍ରେଡ୍ ଆରଓଏମ୍ କୋଇଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଖଣି ମୁହଁ ମୂଲ୍ୟ ଟନ୍ ପ୍ରତି 730 ଟଙ୍କା ଉପରେ ଟନ୍ ପିଛା 106.50 ଟଙ୍କା¹⁰ ରାଜଭାଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, କୋଇଲା ପାଇଁ ଜିସିଭି ଭିତ୍ତିକ ନୂତନ

⁸ 61 ଟଙ୍କାର 14 ପ୍ରତିଶତ = 8.54 ଟଙ୍କା ।
⁹ 79 ଟଙ୍କାର 14 ପ୍ରତିଶତ = 11.06 ଟଙ୍କା ।
¹⁰ ସ୍କୁରାକୃତ ମୂଲ୍ୟ 70 ଟଙ୍କା + 36.50 ଟଙ୍କା (ଖଣି ମୁହଁ ମୂଲ୍ୟ 730 ଟଙ୍କାର 5 ପ୍ରତିଶତ) = 106.50 ଟଙ୍କା ।

ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତିର ପ୍ରଚଳନ ପରେ ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ତାର ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଉପରୋକ୍ତ କୋଇଲାର ଜିସିଭି ବ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ଯୁଏର୍‌ଭି ପକ୍ଷର F-ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲା ସମକକ୍ଷ 4,001-4,300 ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ସେହି ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଟନ୍ ପିଛା 640 ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ) ଏବଂ 870 ଟଙ୍କା (ଅଣ-ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ) ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଦେଇଥିଲା ଯଦିଓ ରାଜଭାଗ 4,301-4,600 ଜିସିଭି ବ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 780 ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ) ଓ 1,050 ଟଙ୍କା (ଅଣ-ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ) ଉପରେ ଦେବାର ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ ପଞ୍ଚାଧାରୀ ଯିଏକି ଯୁଏର୍‌ଭି ପକ୍ଷର E-ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲା ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ପୈଠ କରୁଥିଲେ, ହଠାତ୍ 1 ଜାନୁୟାରୀ 2012 ଠାରୁ କୋଇଲା ର ଜିସିଭି ରେଞ୍ଜ 4,001-4,300 ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ, ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜିସିଭିର ଯଥାର୍ଥତା ପରୀକ୍ଷା ନକରି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନିମ୍ନମାନର କୋଇଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଜିସିଭିର ଯଥାର୍ଥତା ସତ୍ୟାପନ ନିମନ୍ତେ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ କୋଇଲାର ଜିସିଭି ରେଞ୍ଜ ର ପ୍ରମାଣନ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଅଡିଟ୍ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏହିପରି, ନିମ୍ନମାନର କୋଇଲା ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ରାଜଭାଗ ନିରୂପଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଜାନୁୟାରୀ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଅପସାରିତ 42,53,597 ଟନ୍ କୋଇଲା ((ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର:- 38,54,958 ଟନ୍ ଓ ଅଣ-ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚ ସେକ୍ଟର:- 3,98,639 ଟନ୍) ପାଇଁ 8.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ହୋଇଥିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ମାମଲାଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା (ଜୁଲାଇ 2016) ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଯେ ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଉରକେଲା E-ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ ବାବଦରେ 8.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି (ଜୁଲାଇ 2015) ଏବଂ ସୁଗିତାଦେଶ ହାସଲ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଅଧ୍ୟାୟ VII

ପୂର୍ବରତ୍ନ ଅତି ଚ ସୁପାରିଶ

ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ

ଅଧ୍ୟାୟ VII

ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅତିବ୍ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ

7.1 “ମୋଟର ଯାନ ବିଭାଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ” ର ଅନୁସରଣ ସମୀକ୍ଷା

7.1.1 ଉପକ୍ରମ

ଚାହନ ଓ ସାରଥୀ ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଆଧାରିତ “ମୋଟର ଯାନ ବିଭାଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ” ଶୀର୍ଷକ ଏକ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷର ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁଲେଖ 3.2 (ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି) ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁପାରିଶମାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପରିଚ୍ଛଳନା ପଦ୍ଧତି ବାସ୍ତବ ସମୟ ସଂଯୋଗୀକରଣ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଉ;
2. ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରାଯାଉ;
3. ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅଧିପ୍ରମାଣ ନିମନ୍ତେ ସିଷ୍ଟମ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିବେଶ ଏବଂ ବିଧିମାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାପନା ହେଉ; ଏବଂ
4. ରିଆଡିଆରାଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଉ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ 31 ଟି ଅତିବ୍ ମନ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାକାର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

7.1.2 ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର

“ମୋଟର ଯାନ ବିଭାଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା” ଉପରେ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ଦଳରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଛି କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟ 2016 ମଧ୍ୟରେ ତିନିଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଆର୍ଟିଓ)¹ ରେ 2011-15 ଅବଧି ପାଇଁ ଏକ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ଥିଲା । ଏହାଛଡା, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଅଭିଲେଖକୁ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିବ୍ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା/ ଉତ୍ତର ସଂଗ୍ରହ କରି ସମୀକ୍ଷା କରିବା ସହିତ ସେହି ସୂଚନାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟର ପରୀକ୍ଷା ଚାହନ ଓ ସାରଥୀ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଆରେ କରିଥିଲା ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲା । ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ସମନ୍ବିତ ସୂଚନାର ସଚ୍ଚୋଟତା, ପ୍ରାମାଣିକତା ଏବଂ ଭରସା ଯୋଗ୍ୟତା SQL² ଏବଂ IDEA³ ବ୍ୟବହାର କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

7.1.3 ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ କରାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣକୁ ନିମ୍ନମତେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା:

7.1.3.1 ପ୍ରଥମ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ବାସ୍ତବ ସମୟ ଭିତ୍ତିରେ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପରିଚ୍ଛଳନା ପଦ୍ଧତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯିବାର ଥିଲା । ବିଭାଗ ଏହାର ଉତ୍ତରରେ କହିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଯେ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ରାଜ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗୀକରଣ

¹ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର -I ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମ ।

² ସ୍ତ୍ରକ୍ତର୍ତ୍ତ କୋମାରୀ ଲାଙ୍ଗୁଏଜ୍ (Structured Query Language) ।

³ ଇଣ୍ଟରଆକ୍ଟିଭ୍ ଡାଟା ଏକ୍ସଟ୍ରାକ୍ସନ୍ ଏଣ୍ଡ ଆନାଲିସିସ୍ (Interactive Data Extraction and Analysis) ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଯଦିଓ 38 ଟି ରୁ 26 ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ/ ଅତିରିକ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପରିଚ୍ଛେଦନା ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସାରିଥିଲା, ତଥାପି ବାସ୍ତବ ସମୟ ଭିତ୍ତିରେ ଅନୁଲୋକନ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପରିଚ୍ଛେଦନା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଆର୍ଟିଓ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସଂଯୋଗୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରାଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରାଳୟଙ୍କ 8 ଅପ୍ରେଲ 2015 ର ପ୍ରତ୍ନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତୃତ କ୍ଷେତ୍ର ନେଟୱାର୍କ (State Wide Area Network) ସହିତ ସମସ୍ତରାୟ ସଂଯୋଗୀକରଣ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ ତାର ସଦୁପଯୋଗ କରିପାରି ନଥିଲା । ଫଳରେ, ବିଭାଗ ଏବେ ବି (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଏହାର ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ *ସାରଥୀ 4.0* ଓ *ରାହନ 4.0* ର ଡେଭ୍-ସକ୍ସମ ସଂସ୍କରଣ ସହିତ ଏକାକୃତ କରିପାରି ନାହିଁ, ଅନ୍ୟଥା ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ଥିବା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବିଧିମାନ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ମିଳିତ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ପୁନଶ୍ଚ, ବିବିଧ ନାଗରିକ କୈନ୍ଦ୍ରୀକ, ସର୍କର ଓ କୁଶଳ ଇ-ସେବାର ପ୍ରଭାବୀ ଜଙ୍ଗରେ ଗଢ଼ି କରିବା ପାଇଁ ତଥା ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାରବାରରେ ସଜ୍ଜତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ *ଇ-ଡିଜିଟାଲ* ସହିତ ଗ୍ରେଜେରୀ ପେମେଣ୍ଟ୍ ଗେଟୱେ⁴ କୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟାପନ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, କେବଳ ଇ-ଗଭର୍ନାନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଟିଓ ମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗୀକରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରୁଛି । ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଇ-ଗଭର୍ନାନ୍ସ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଲୋକନ କର ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 7.1.1** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

7.1.3.2 ଦ୍ୱିତୀୟ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଫାକ୍ଟା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବାର ଥିଲା । *ରାହନ* ତଥ୍ୟାବଳୀରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ ବ୍ୟବସାୟିକ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସର୍ବୋପଯୋଗୀ ଯାନ, ଘରୋଇ ସେବା ଯାନ ଏବଂ କେତେକ ବିଶେଷ ଧରଣର ମାଲପରିବାହୀ ଯାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଅଧିକ କର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା 6,000 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ଅନୁଲୋକନ ଓଜନ ଥିବା ଯାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁଧାର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆର୍ଟିଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 1,875 ଟି ମାମଲାକୁ ଛଅଟି ରେ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମୟରେ ହସ୍ତଲିଖିତ ପ୍ରବିଷ୍ଟି କରିଆରେ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ କର ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

7.1.3.3 ତୃତୀୟ ସୁପାରିଶରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରାମାଣିକତା ପାଇଁ ପଦ୍ଧତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିବେଶ ଓ ବିଧିମାନ୍ୟତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସ୍ଥାପନା କରାଯିବାକୁ କୁହାଯାଇ ଥିଲା । ବିଭାଗ କହିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2016) ଯେ ବାହନରେ ପୁରୁଣା ତଥ୍ୟାବଳୀର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଏବଂ କର ପ୍ରଦାନ ବିବରଣୀର ପ୍ରବିଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରହିଛି । 2011-16 ଅବଧି ପାଇଁ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ନିବେଶ ଏବଂ ବିଧିମାନ୍ୟତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସ୍ଥାପନା ହୋଇପାରିନାହିଁ:

- ଆର୍ଟିଓ, କଟକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 39,403 ଟି ନମୁନାରୁ 609 ଟିରେ ଦୁଇ ଚକିଆ ଯାନରେ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଇ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବହନ ଯାନ ଚଳାଇବା ଲାଗି ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା;
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ଆର୍ଟିଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 11.20 ଲକ୍ଷ ମାମଲାକୁ 3.11 ଲକ୍ଷ ମାମଲାରେ ଚିହ୍ନଟ ଦାଗ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପୂରଣ ନକରି ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା;

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆର୍ଟିଓ ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସାରଥୀ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 11.20 ଲକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବହନ ବର୍ଗର ଲାଇସେନ୍ସ ମଧ୍ୟରେ 160 ଟିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶ୍ରେଣୀ ତଳକୁ ଥିଲା ଯଦିଓ ନିୟମାବଳୀରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିହିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଧିମାନ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତ ଯୋଗୁଁ, ପଦ୍ଧତି ଟି ଏପ୍ରକାର ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ହଟାଇ ଦେଇ ପାରି ନଥିଲା ।

⁴ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ 7.4.2010 ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ବିବିଧ ଅନୁଲୋକନ ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଇ-ବିଶା ବୋଲି ନାମିତ କରାଯାଇଛି ।
⁵ ଗ୍ରେଜେରୀ ପେମେଣ୍ଟ୍ ଗେଟୱେ ସହ ଏକାକୃତ କରି ଅନୁଲୋକନ ପୈଠର କଷ୍ଟମାଲକେସନ୍ ।

- 64,772 ଟି ମାମଲାରେ ପରିବହନ ଯାନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିଲା; ଏବଂ
- ଅତିବ୍ରତ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା 1.2 ଲକ୍ଷ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 104 ଟି ମାମଲାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯାନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଏକାଧିକ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

7.1.3.4 ଚତୁର୍ଥ ସୁପାରିଶ ଥିଲା ଯେ ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିରୀକ୍ଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ଅତିବ୍ରତ ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ ପରମିଟ୍ ଏବଂ ଅସ୍ତାୟା ପଞ୍ଜୀକରଣ ନିମନ୍ତେ *ସାରଥୀ* ରେ ଥିବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ମଡ୍ୟୁଲ୍ କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇ ଥିଲା, ତଥାପି ବିଭାଗ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବିକଳ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଉପରେ ଆଶ୍ରିତ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ବିଭାଗ ବନ୍ଧକ ରଢ଼କରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂଆ ସ୍ୱାର୍ଚ୍ଚ କାର୍ତ୍ତ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଐତିହାସିକ ଦମ୍ପ ଅକ୍ଟର୍ଭୁକ୍ତ କରି ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ଅନୁପୂରକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରି ନଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଅତିବ୍ରତ ଚିନ୍ତଣ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କର ହିସାବ ଏବଂ ଆଦାୟ ହସ୍ତଚାଳିତ ପ୍ରବିଷ୍ଟି ମାଧ୍ୟମରେ ଗଠିତ ରହିଥିଲା । ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ହସ୍ତଚାଳିତ ପ୍ରବିଷ୍ଟି ର ଉପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଆର୍ଟିଓ, ବରଗଡ଼ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 2013-14 ରେ ଏକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରବଞ୍ଚନାତ୍ମକ ମାମଲା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ର ଚିନ୍ତଣ ଅନୁସାରେ ସେହି ମାମଲାରେ ଅପ୍ରାଧିକୃତ ଭାବରେ ମଡ୍ୟୁଲ୍ରେ ବୁକଲଗ୍‌ଟ୍ୟାକୁମୋଡ୍.ଇଏକ୍ସଇ ନାମକ ପ୍ରେଗ୍ରାମ ସାହାଯ୍ୟରେ କର ନିକାସାର ପ୍ରବିଷ୍ଟି କରାଇ ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅବଧିର କର ପ୍ରଦାନର ବିବରଣୀରେ କାରସାଦି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଯଥା ଇସ୍ତିତ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଗମନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ସ୍ୱାର୍ଚ୍ଚକାର୍ତ୍ତ ଭିତ୍ତିକ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଇଭିଙ୍ଗ୍ ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଗମନରେ ବିଳମ୍ବ, ସହାୟକ ପ୍ରେଗ୍ରାମର ମାନଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି, ଯାନ ଗଠନା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଦେବା ସମୟରେ ପ୍ରତିଭୂତି କାଗଜର ବ୍ୟବହାର, ବିନା ଆକ୍ରିଡେସନ୍ରେ ସ୍ୱାର୍ଚ୍ଚକାର୍ତ୍ତ ଭିତ୍ତିକ ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଏବଂ ଡ୍ରାଇଭିଙ୍ଗ୍ ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଗମନ, ନଥିଭୁକ୍ତକରଣର ଅଭାବ ଏବଂ ଏକ ଦୃଢ଼ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ନୀତି ର ପ୍ରଚଳନ ଆଦି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତା-

(ଦେବିକା ନାୟର)
ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର
(ଆର୍ଥିକ ଓ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା) ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ୱାକ୍ଷରିତ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ
ତା-

(ଶଶିକାନ୍ତ ଶର୍ମା)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ 2.4.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.2.2 ପୃଷ୍ଠା 16 ଦୃଷ୍ଟକ୍ରମ)

ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିବା ରେଞ୍ଜିମାନଙ୍କରେ ଅପିଲ୍ ମାମଲା ପ୍ରତିକର ଫାଏଲାର ଧାରା

(କୋଟି ଲୋଟି ଆକାରରେ)

ରେଞ୍ଜି	2012-13											
	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି		ମୋଟ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫାଏଲ		ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ		ଫାଏଲାର ହାର	
	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ		
ଅନୁଗୃହିତ	86	19.48	28	6.86	114	26.34	66	20.35	48	5.99	57.89	
କଟକ-II	363	21.63	87	21.5	450	43.13	304	10.02	146	33.11	67.56	
ବାଲେଶ୍ଵର	1941	9.71	160	20.34	2101	30.06	203	14.31	1898	15.75	9.66	
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	651	37.30	235	77.91	886	115.21	204	26.04	682	89.17	23.02	
ମୋଟ	3041	88.12	510	126.61	3551	214.74	777	70.72	2774	144.02	21.88	
ରେଞ୍ଜି	2013-14											
	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି		ମୋଟ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫାଏଲ		ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ		ଫାଏଲାର ହାର	
	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ		
ଅନୁଗୃହିତ	48	5.99	69	13.75	117	19.74	61	8.75	56	10.99	52.14	
କଟକ-II	146	33.11	359	27.8	505	60.91	344	16.62	161	44.29	68.12	
ବାଲେଶ୍ଵର	1898	15.75	111	6.89	2009	22.64	480	10.91	1529	11.73	23.89	
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	682	89.17	196	15.97	878	105.14	97	10.32	781	94.82	11.05	
ମୋଟ	2774	144.02	735	64.41	3509	208.43	982	46.6	2527	161.83	27.99	
ରେଞ୍ଜି	2014-15											
	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତି		ମୋଟ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫାଏଲ		ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ		ଫାଏଲାର ହାର	
	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ		
ଅନୁଗୃହିତ	56	10.99	36	2.4	92	13.39	41	10.72	51	2.67	44.57	
କଟକ-II	161	44.29	66	90.42	227	134.71	171	19.03	56	115.68	75.33	
ବାଲେଶ୍ଵର	1529	11.73	91	17.21	1620	28.94	402	11.09	1218	17.85	24.81	
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	781	94.82	125	21.93	906	116.75	190	13.1	716	103.65	20.97	
ମୋଟ	2527	161.83	318	131.96	2845	293.79	804	53.94	2041	239.85	28.26	

ପରିଷ୍ଟ 3.4.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7.1 ପୃଷ୍ଠା 52 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ଅନୁପାୟୀ 1999-2000 ରୁ 2015-16 ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଲାଇସେନ୍ସ ସଂଖ୍ୟା	ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ
1	ବରଗଡ଼	13	2003-04 ରୁ 2010-11
2	ବଲାଙ୍ଗୀର	18	1999-00 ରୁ 2011-12
3	କଟକ	143	2001-02 ରୁ 2011-12
4	ଡେଙ୍କାନାଳ	36	1999-00 ରୁ 2011-12
5	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	85	1999-00 ରୁ 2011-12
6	ସମଲପୁର	29	2001-02 ରୁ 2010-11
7	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	39	1999-00 ରୁ 2011-12
8	ବ୍ରହ୍ମପୁର	52	2011-12
	ମୋଟ	415	

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.2

(ଅନୁଲେଖ 3.4.7.2 ପୃଷ୍ଠା 53 ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ)

ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜର ବିନା ସମର୍ଥନରେ 2011-12 ରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ ଛୋଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ	ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନାମ	ଦୋକାନ ସୂଚିକର ପ୍ରକାର					ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ନ ଦେବା											
		ଅଫ୍	ଅନ୍	ଟିପି	ଓଏସ୍	ସିଏସ୍	ମୋଟ	ପରିଚୋଧ କ୍ଷମତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର	ଭାଗ ନିକାସୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର	ଆୟକର ନିକାସୀ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର	ପାନ କାର୍ଡର ନକଲ	ଭୋରେ ପରିଷ୍ଟ ପତ୍ରର ନକଲ	ଆର୍ଡିଭିର ପ୍ରମାଣପତ୍ର	ଲିଡ୍ ଟୁକ୍ଟି ଦଲିଲ	ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ବ୍ୟାରେନ୍ସି	ଦେୟ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର	ପ୍ରତିପକ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟ	ଠିକି ଖୋଲା ଦୋକାନ ପାଇଁ ଖାସ୍ତା ଲାଇସେନ୍ସ
1	ବରଗଡ଼	4	6	14	0	0	24	3	0	0	4	4	0	23	4	4	4	6
2	ବ୍ରହ୍ମପୁର	14	14	5	4	0	37	4	3	3	0	0	9	0	0	0	0	14
3	ବାଲେଶ୍ଵର	72	40	25	33	0	170	11	3	61	6	18	28	170	0	0	0	3
4	କଟକ	24	26	2	0	20	72	12	51	6	0	0	0	0	5	0	0	5
5	କୋଣାର୍କ	236	11	12	79	0	338	37	30	285	27	66	186	338	0	0	0	7
6	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	228	159	25	0	50	462	88	46	168	38	63	173	242	0	0	0	40
7	ସମ୍ବଲପୁର	16	10	0	0	0	26	9	5	0	0	0	2	0	0	0	0	8
8	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	241	70	8	49	0	368	98	60	315	75	270	336	367	0	0	0	36
	ମୋଟ	835	336	91	165	70	1497	262	198	838	150	421	757	1121	4	4	4	119

ପରିଷ୍ଟିକ 3.4.3

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.7.3 ପୃଷ୍ଠା 54 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି, 2016-17 ର ସଂଶୋଧନ ଅନୁସାରେ 2016-17 ପାଇଁ 2015-16 ରେ ପାତନ ଶାଳା/ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ସ୍ଥାନିତ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚୀ

କ୍ର. ସଂ	ପାତନ ଶାଳା/ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲଟ୍ ନାମ	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ବର୍ଷ	ସଂସ୍ଥାପନ କ୍ଷମତା ଏଲ.ପି.ଏଲ./ ବି.ଏଲ.	2015-16 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଫଳକ ଆଧାରିତ ହାରରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି	ଜାନୁଆରୀ ଠାରୁ ନଭେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟର ଯୋଗାଣ ପରିମାଣ	ଜାନୁଆରୀ ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ପରିମାଣ	2016-17 ପାଇଁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା କମ୍ (-) ଅଧିକ (+) ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ର ପରିମାଣ
1	ମେସର୍ସ କୁଲିଟି ବଟଲିଙ୍ଗ୍ (ପ୍ରା) ଲିଃ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	2015-16	1622073	4200000	405591	608387	3591613
2	ମେସର୍ସ ଓଡ଼ିଶାଲ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ (ପ୍ରା) ଲିଃ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	2015-16	6950512	8200000	5318857	7978286	221714
3	ମେସର୍ସ ତ୍ରିନାଥ ସ୍ପାର୍ଟ୍ସ ପ୍ୟାକ୍ (ପ୍ରା) ଲିଃ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	2015-16	2544696	4200000	1535953	2303930	1896070
4	ମେସର୍ସ ଫରଗୁନ୍ ସିରିଟ୍ ଲିଃ, ଗୋପାଳପୁର	ଗଞ୍ଜାମ	2015-16	6000000 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	6200000	2772802	4159203	2040797
5	ମେସର୍ସ ସୁନାଲଚେଡ଼ ସିରିଟ୍ ଲିଃ, ଗୋପାଳପୁର	ଗଞ୍ଜାମ	2015-16	12000001 ଏବଂ ତତ୍ପର	10000000	13617381	6808690	3191310
6	ମେସର୍ସ ଶକ୍ତି ଡିସ୍ଟିଲାରୀ (ପ୍ରା) ଲିଃ	କେନ୍ଦ୍ରାପଳ	2015-16	12000001 ଏବଂ ତତ୍ପର	10000000	11386248	5693124	4306876
7	ମେସର୍ସ ମଇକାଲ ଟ୍ରିପ୍ଲେଟ୍ (ପ୍ରା) ଲିଃ	ବଲାଙ୍ଗୀର	2015-16	10800000	8000000	1469052	3672630	4327370
	ମୋଟ							19575750

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.4

(ଅନୁଲେଖ 3.4.7.5 ପୃଷ୍ଠା 56 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁ ଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଅବକାରୀ ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ରଦ୍ଦକରଣ ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଠିକିର ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା	ମହୁଲି ମଦ ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା	ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ଦୋକାନ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
1	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	1	0	0	1	0.99
2	ଡେଙ୍କାନାଳ	4	3	0	7	3.21
3	କଟକ	19	0	15	34	38.37
4	ବଲାଙ୍ଗୀର	0	8	0	8	0.99
5	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	0	4	0	4	0.93
6	ସମଲପୁର	0	12	0	12	7.81
	ମୋଟ	24	27	15	66	52.31

ପରିଷ୍ଟ 3.4.5

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.7.6 ପୃଷ୍ଠା 57 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଦେସରକାରୀ ଜମିରେ ଚାଲୁଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଖୁଦୁରା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ଚନ୍ଦ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଅବକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ସମୀର ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଯୋଜନା ନାମ	ଯୋଜନାର ବର୍ଷ	ରଦ ତାରିଖ	ନବୀକରଣ ତାରିଖ	ମାସିକ ଲାଭସୂଚୀ	ମାସିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏମିଟିକ୍ୟୁ		ମୋଟ ଏମିଟିକ୍ୟୁ		ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ପ୍ରତି ଏଲପିଏଲ୍ ପ୍ରତି 204 କୋଟି ହିସାବରେ	ଟିଅର ପ୍ରତି ଟିଏଲ୍ ପ୍ରତି 30 କୋଟି ହିସାବରେ	ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ସମୀର (କୋଟିରେ)
							ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ (<ଏଲପିଏଲ୍)	ଟିଅର (ଟିଏଲ୍)	ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ (<ଏଲପିଏଲ୍)	ଟିଅର (ଟିଏଲ୍)			
1	କୋଙ୍କାମାଳ	ବଳଦିଆବନ୍ଦୀ	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-12-2014	42507	1063	1488	9564	13390	1951071	401691	0.27
2		ରାଜମାଟି	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-12-2014	58546	1464	2049	13173	18442	2687261	553260	0.38
3		କୋଙ୍କାମାଳ ନଂ. 3	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-12-2014	220966	6629	8839	59661	79548	12170807	2386433	1.65
		ମୋଟ (3 ଟି ଯୋଜନା)											2.30
4	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	କାଳିଙ୍ଗନଗର ମାଜେଟ୍	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-08-2014	64399	2318	3091	11590	15455	2364360	463650	0.32
5		ସିଲୋ	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-08-2014	64399	1932	2705	9660	13525	1970640	405750	0.27
6		ମାଳିପଡ଼ା	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-08-2014	64399	1932	2705	9660	13525	1970640	405750	0.27
7		ଭୂଷଣପୁର	ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍	01-04-2014	31-08-2014	85866	2576	3606	12880	18030	2627520	540900	0.36
		ମୋଟ (4 ଟି ଯୋଜନା)											1.21
		ସର୍ବମୋଟ (7 ଟି ଯୋଜନା)											3.52

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.6

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.7.8 ପୃଷ୍ଠା 58 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ମଦ ଭାଟି ଏବଂ ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ସ୍କୁନିଙ୍ଗର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଖୁଚୁରା ଦୋକାନ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାର ସବିଶେଷ ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ.	ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ	ଅଂଶଦାର କୁମ୍ଭିକ ସଂଖ୍ୟା	ଠିକଣା	ଜିଲ୍ଲା	ବର୍ଷ
1	ମେସର୍ସ ମଇକାଲ ବ୍ରିଡ୍ଜେରାଲ୍ ପ୍ରା. ଲିଡ, ବଲାଙ୍ଗିର	1	ନଂ.6 ଅଶୋକ ନଗର	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	2015-16
2			ଖରିଆର ରୋଡ	ନୁଆପଡ଼ା	
3			ତୁଷୁରା	ବଲାଙ୍ଗିର	
4		2	ଘସିଆଁ	ବଲାଙ୍ଗିର	
5			ଲଖନା	ନୁଆପଡ଼ା	
6			ନଂ.2 କଣ୍ଟାବାଞ୍ଜି	ବଲାଙ୍ଗିର	
7			ନଂ.1 ପାଟଣାଗଡ଼	ବଲାଙ୍ଗିର	
8			ନଂ .3 ବଲାଙ୍ଗିର	ବଲାଙ୍ଗିର	
9	ମେସର୍ସ ଶକ୍ତି ମାଲଟାଏର ଆଣ୍ଡ ଲେମୋନେଡ୍ ପ୍ରା. ଲିଡ, ଦେଙ୍କାନାଳ	3	ଓଡ଼ପଡ଼ା	ଦେଙ୍କାନାଳ	
10			ନାକଟି ବଜାର	ଅନୁଗୁଳ	
11		4	ତେଲିଭୁଇଁ ବଜାର	ଦେଙ୍କାନାଳ	
12			ବିଟିପିଏସ୍	ଅନୁଗୁଳ	
13			ବଅଁରପାଳ	ଅନୁଗୁଳ	
14			ଆର୍ତ୍ତସାଧନତରାକାଟେଣା	ଦେଙ୍କାନାଳ	
15			କାଣ୍ଡସର	ଅନୁଗୁଳ	
16			ନଂ.1 ଚାଳଚେର	ଅନୁଗୁଳ	
17			ତେରାଛକ	ଅନୁଗୁଳ	
18			ଏଫ୍.ସି.ଆଇ ଚାଉନସିପ୍	ଅନୁଗୁଳ	
19			ନଂ.4 ହାଣ୍ଡିଧୁଆ	ଅନୁଗୁଳ	
20			ଦକ୍ଷିଣ ବଳଦା	ଅନୁଗୁଳ	
21			ଏନ୍.ଟି.ପି.ସି କଣିହା	ଅନୁଗୁଳ	
22			ନଂ.1 ଅନୁଗୁଳ	ଅନୁଗୁଳ	
23			କାମାକ୍ଷାନଗର	ଦେଙ୍କାନାଳ	
24			ରେଙ୍ଗାଲି	ଅନୁଗୁଳ	
25			ବାମୁର	ଅନୁଗୁଳ	
26			ଛେଣ୍ଡିପଦା	ଅନୁଗୁଳ	
27			ନଂ.3 ଅନୁଗୁଳ	ଅନୁଗୁଳ	
28		5	ମଙ୍ଗଳପୁର କଣ୍ଟାବଣିଆ	ଦେଙ୍କାନାଳ	
29			ଘଣ୍ଟିଲୋପୋଷା	ଦେଙ୍କାନାଳ	
			29 ଟି ଏଫ୍.ଏଲ୍. ଅଫ୍ ଦୋକାନ		
30	ମେସର୍ସ ମାଇକେଲ ବ୍ରିଡ୍ଜେରାଲ୍ ପ୍ରା.ଲିଡ ବଲାଙ୍ଗିର	6	ଲାଥୋର ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	2015-16
31			ଖପ୍ରାଖୋଲ ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
32			ଜମକି ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
33			ଧୁମଭଜ ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
34			ଘାଗୁଲି ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
35			କପାଣି ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
36			ଶିବତାଲା ଓଏସ୍ ଦୋକାନ	ବଲାଙ୍ଗିର	
01 ମଦ ଭାଟି ଏବଂ 01 ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ		06 ଜଣ ଅଂଶଦାର	07 ଟି ଓଏସ୍ ଦୋକାନ		

କ୍ର. ସଂ.	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ସେକ୍ଟର ନାମ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାସିକ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ		ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାର୍ଷିକ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ		ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ଉପମାପକ		ସ୍ୱତ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ	ଦର ପରିଚାଳନା ପରେ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 250 କୋଟି ଏବଂ ବିଏଲ ପ୍ରତି 30 କୋଟି ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ ଉତ୍ପାଦନ	ଦର ପରିଚାଳନା ପରେ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 276 କୋଟି ଏବଂ ବିଏଲ ପ୍ରତି 47 କୋଟି ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ ଉତ୍ପାଦନ	ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିବା ଯୋଗାଯୋଗ କର୍ମଚୀ	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 276 କୋଟି	ଆୟ ହୋଇଥିବା ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ	ଆୟ ହୋଇଥିବା ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ (କୋଟିରେ)
			ଆଇଏମ୍ ଏଲପିଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଏଇ (ଟିଏଲ)	ଆଇଏମ୍ ଏଲପିଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଏଇ (ଟିଏଲ)	ଆଇଏମ୍ ଏଲପିଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଏଇ (ଟିଏଲ)							
16	ପୁରୀ	ସେକ୍ଟର -5 ରାଉରକେଲା	6666	9998	79988	119982	87641	56368	63613	7634	10833	3199	882951	0	882951
17	ପୁରୀ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ନଂ.1	4760	7140	57121	85682	62559	30900	54782	6574	9329	2755	760368	294436	465932
18	ପୁରୀ	ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ନଂ.2	4949	7423	59382	89073	64623	35268	53805	6457	9162	2706	746816	307086	439730
19	ପୁରୀ	ନୟାଗଡ଼, ରାଉରକେଲା	5278	7918	63340	93010	69364	45163	49848	5982	8489	2507	691885	0	691885
20	ପୁରୀ	ସେକ୍ଟର -15, ରାଉରକେଲା	6928	10392	83134	124702	89644	71088	53614	6434	9130	2696	744156	0	744156
21	ପୁରୀ	କେଶି, ରାଉରକେଲା	4713	7069	56554	84831	60662	50622	34209	4105	5825	1720	474821	0	474821
22	ପୁରୀ	ପିଏ.ଗୋଡ଼, ରାଉରକେଲା	5750	8625	68996	103495	77395	34751	68744	8249	11706	3457	954165	0	954165
23	ପୁରୀ	ଝିରପାଣି	3711	5567	44538	66806	48599	32984	33822	4059	5760	1701	469448	0	469448
24	ପୁରୀ	ଜୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	1700	2550	20402	30603	21440	22252	8351	1002	1422	420	115907	0	115907
25	ପୁରୀ	ବାସନ୍ତିକଲାନି, ରାଉରକେଲା	4451	6677	53415	80123	59486	30068	50055	6007	8524	2517	694758	0	694758
26	ପୁରୀ	ବରସୁଆଁ	2040	3060	24482	36724	26269	22033	14690	1763	2502	739	203903	0	203903
27	ପୁରୀ	ସମରଦାରି	1700	2550	20402	30603	21201	20403	10200	1224	1737	513	141574	0	141574
28	ପୁରୀ	ବେଦନାସ, ବିସାଲକ୍ଷକ	4870	7305	58440	87659	61391	46414	41245	4949	7024	2074	572482	0	572482
29	ପୁରୀ	ହୈନିକ ବଜାର ନଂ-3	5016	7525	60197	90296	66253	39889	50408	6049	8584	2535	699658	0	699658
30	ପୁରୀ	ତୁଳିଆପାଇ	1452	2177	17418	26127	19246	11566	14562	1747	2480	732	202117	0	202117
31	ପୁରୀ	ରାଲଗା	1626	2439	19509	29263	20808	18452	10811	1297	1841	544	150059	0	150059
32	ପୁରୀ	ବେନୁସା ପଞ୍ଚଖ	1161	1742	13935	20902	15143	10852	10050	1206	1711	505	139491	0	139491
33	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଆନାପାଳିକା	8413	12619	100956	151428	88164	29010	122418	14690	20846	6156	1699157	0	1699157
34	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଫାଖ୍ୟା -2	5938	8907	71256	106884	78168	60616	46268	5552	7879	2327	642205	0	642205
35	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଖାନ୍ଦେଲକିରୀ ନଂ.1	5839	8759	70068	105108	77160	47720	57388	6887	9773	2886	796543	0	796543
36	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	କଟକ ନଂ -1	7324	10986	87888	131832	96778	64388	67444	8093	11485	3392	936125	0	936125

ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର)

କ୍ର. ସଂ.	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ସେବାକାରୀ ନାମ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାସିକ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ		ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାର୍ଷିକ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ		ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦିତ ପରିମାଣ		ସ୍ୱତ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ	ଦର ପରିଚାଳନା ପରେ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 250 କୋଟି ଏବଂ ବିଏଲ ପ୍ରତି 30 କୋଟି ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ ଉତ୍ପାଦନ	ଦର ପରିଚାଳନା ପରେ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 276 କୋଟି ଏବଂ ବିଏଲ ପ୍ରତି 47 କୋଟି ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସନ ଏମ୍ପ୍ଲିକ୍ୟୁ ଉତ୍ପାଦନ	ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିବା ଯୋଗାଯୋଗ କମ୍ପାନୀ	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏଲପିଏଲ ପ୍ରତି 276 କୋଟି	ଆୟ ହୋଇଥିବା ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ	ଆୟ ହେଉଥିବା ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ
			ଆଇଏମ୍ ଏଲପିଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଆଇ (ଟିଏଲ)	ଆଇଏମ୍ ଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଆଇ (ଟିଏଲ)	ଆଇଏମ୍ ଏଲ (ଏଲପିଏଲ)	ଟିଆଇ (ଟିଏଲ)							
37	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ସୁନ୍ଦରପା	4080	6121	48960	73452	56693	12392	61060	7327	10398	3071	847516	0	847516
38	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଅଶୋକନଗର - 1	5988	8982	71856	107784	80823	44371	63413	7610	10799	3189	880170	0	880170
39	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ମେ ଫେରାସ ନଗର ଉତ୍ତର	100	300	1200	3600	700	1506	2094	251	357	105	29065	0	29065
40	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ହେମେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତନୁନଗର	100	300	1200	3600	1114	3406	194	23	33	10	2698	0	2698
41	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଅଶୋକ ନଗର ନଂ-5	5444	8165	65328	97980	70773	58729	39251	4710	6684	1974	544801	0	544801
42	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଶ୍ରୀ ଶକ୍ତି ଚୋଡ଼ ନଂ-1	8709	13064	104508	156768	119686	60907	95861	11503	16324	4821	1330556	0	1330556
43	ଢେଙ୍କାନାଳ	ଢେଙ୍କାନାଳ ନଂ-1	5246	7868	62947	94421	70206	36671	57750	6930	9834	2904	801572	0	801572
44	ଢେଙ୍କାନାଳ	ଝରଗଡ଼ିଆ	578	866	6930	10395	7153	8570	1825	219	311	92	25325	0	25325
45	ଢେଙ୍କାନାଳ	ଢେଙ୍କାନାଳ ନଂ-3	6364	9546	76366	114549	75817	55580	58969	7076	10042	2966	818486	0	818486
ମୋଟ									2136284	256354	363787	107433	29651588	601522	29050066

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.8

(ଅନୁଲେଖ 3.4.9.2 ପୃଷ୍ଠା 65 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ମେସର୍ସ ଉତ୍କଳ ଡିଭିଜନଲ ଲିମିଟେଡ୍, ଖୋର୍ଦ୍ଧାରେ ଏର୍ବିଏସ୍ ଏବଂ ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ନିଅଣ୍ଟ ଯୋଗୁଁ
ରାଜସ୍ୱ ହାନୀର ବିବରଣ

ଛାପ ନାମ	ବହି ଅନୁସାରେ ଗଠିତ ଅବଶେଷ		ଦେହରୁ ବସ୍ତୁଗତ ତାରିଖ 11 ଜୁଲାଇ 14		ଦେହରୁ ବସ୍ତୁଗତ ତାରିଖ 18- ମଇ-14		କମ୍ପଡି ତାରିଖ 18- ମଇ-16		ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)
	ଟିଏଲ୍	ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍	ଟିଏଲ୍	ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍	ଟିଏଲ୍	ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍	ଟିଏଲ୍	ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍	
ଏର୍ବିଏସ୍ *	5327	5540.08	5327	5540.08	0	0	5327	5540.08	53.27
ଏର୍ବିଏସ୍	397.5	395.115	397.5	395.115	0	0	397.5	395.115	3.975
ଏର୍ବିଏସ୍	196.5	208.2	196.5	208.2	0	0	196.5	208.2	1.965
ଏର୍ବିଏସ୍	27	27.675	27	27.675	0	0	27	27.675	0.27
ଏର୍ବିଏସ୍	1597	1772.67	1597	1772.67	1597	172.67	0	0	0
ମୋଟ	7545	7943.74	7545	7943.74	1597	0	5948	6171.07	59.48
ସେଲିକ୍ଚୁସନ୍ ରମ୍+	351	263.25	351	263.25	0	0	351	263.25	0.73
ମୋଟ	839000 ଘଂଖ୍ୟା	0	0	0	0	0	0	839000 ଘଂଖ୍ୟା	60.21

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.9

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10.1 ପୃଷ୍ଠା 66 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଅବକାରୀ ବିଭାଗରେ ଯାନର ସମ୍ପତ୍ତୀର ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ.	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯାନ ସଂଖ୍ୟା	ଉପଲବ୍ଧ ଯାନ ସଂଖ୍ୟା	ଯାନର କମ୍ପତି
1	ବାଲେଶ୍ୱର	7	2	5
2	ଭଦ୍ରକ	4	2	2
3	କଟକ	12	3	9
4	ଜଗତସିଂପୁର	6	1	5
5	ଯାଜପୁର	4	1	3
6	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	3	1	2
7	ଖୋର୍ଦ୍ଧା	8	2	6
8	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	14	2	12
9	ନୟାଗଡ଼	5	2	3
10	ପୁରୀ	3	2	1
11	ଅନଗୁଳ	8	3	5
12	ବରଗଡ଼	9	1	8
13	ବଲାଙ୍ଗୀର	8	2	6
14	ଦେଓଗଡ଼	2	2	0
15	ଢେଙ୍କାନାଳ	6	2	4
16	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	5	1	4
17	କେଉଁଝର	11	2	9
18	ସମବଲପୁର	8	3	5
19	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	4	1	3
20	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	17	3	14
21	ବୌଦ୍ଧ	5	1	4
22	ଗଜପତି	4	1	3
23	ଗଞ୍ଜାମ	9	4	5
24	ହୁଣ୍ଟପୁର	9	1	8
25	କଳାହାଣ୍ଡି	10	1	9
26	କୋରାପୁଟ	12	1	11
27	ମାଲକାନାଗିରି	4	1	3
28	ନବରଙ୍ଗପୁର	7	2	5
29	ନୂଆପଡ଼ା	5	1	4
30	କନ୍ଧମାଳ	5	1	4
31	ରାୟଗଡ଼ା	8	2	6
32	ଇଥାଇ ଆଣ୍ଡ ଇବି-I, କଟକ	2	2	0
33	ଇଥାଇ ଆଣ୍ଡ ଇବି -II,(ସିଡି), କଟକ	1	2	0
34	ଇଥାଇ ଆଣ୍ଡ ଇବି -II,(ଏନ୍ଡି), ସମଲପୁର	1	2	0
35	ଇଥାଇ ଆଣ୍ଡ ଇବି -II,(ଏସ୍ଡି), ବିଏଏମ୍	1	2	0
	ମୋଟ	227	62	165

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.10

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.10.2 ପୃଷ୍ଠା 67 ଦୃଶ୍ୟ)

ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଖୁବୁରା ଅବକାରୀ ଦୋକାନ ଗୃହିତ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା/ ନାୟର୍‌ନାରୀ ଅନୁଦେଶାବଳୀର ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ନଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବାର ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ.	ଅବକାରୀ ଚିଲ୍ଲାର ନାମ	ସଫ୍ଟ୍‌ୱେର ଦୋକାନ ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ ସମାପ୍ତୀ ତାରିଖ
1		ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ - ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ନଂ.2.	a. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ c. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ a. ଓଡ଼ିଆରେ ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ୍ କିମ୍ବା ଦର ବାଟି ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; c. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ d. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ;
2		ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ - ଦୁରୁବରା	a. ଓଡ଼ିଆରେ ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ; b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; c. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; d. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
3		ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ - ବିଣ୍ଡା ରୋଡ୍ ନଂ-1, ରାଉରକେଲା	a. ଓଡ଼ିଆରେ ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ; b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; c. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; d. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
4	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍ - ଭୋଗେଲ ବିଜେନ୍‌ସା ଇନ୍, ରାଉରକେଲା-7 ଏବଂ 8 ଏବଂ, ରାଉରକେଲା	a. ଓଡ଼ିଆରେ ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ; b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; c. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; d. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
5		ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅନ୍ ସପ୍ - ପାଉଡି ବାଉ ଅଣ୍ଟ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ବେଦନ୍ତୀସ୍ୱା, ରାଉରକେଲା	a. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; b. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; a. ଓଡ଼ିଆରେ ସାଇନ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ; b. ଦୋକାନ ଆଗରେ ଗ୍ଲୋ ସାଇନବୋର୍ଡ୍ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
6		ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅନ୍ ସପ୍ - ଭୋଗେଲ ବିଜେନ୍‌ସା ଇନ୍, ରାଉରକେଲା	a. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; b. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; c. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; d. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ;
7		ଓଏସ୍ ସପ୍-ରାଣୀଗିରି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	a. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; b. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; c. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ
8		ଓଏସ୍ ସପ୍-ହେମଗିରି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	a. ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ; b. ମୋବାଇଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ; c. ଓଏସ୍ ପାଉରରେ ଏମ୍‌ଆର୍‌ପି ଛପା ହୋଇନାହିଁ;
9	ଗୋର୍ଦ୍ଧା	ଶାନ୍ତନେଳନଗର ନଂ.2 ଅଲକ୍ଷ୍ମୀଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍	ଏମ୍‌ପୁତ୍ର ଆଇ.ଇ.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦୋକାନଟି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ ଡାକ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦୋକାନଟି ଅତି କମ୍ରେ ଦୁଇମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନାହିଁ ଏହି ଦୋକାନଟି ଏମ୍‌ପୁତ୍ର ଏସ୍‌ଇ/ଡିଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ

କ୍ର.ସଂ.	ଅବକାଶୀ କଲିଭ ନାମ	ଏସ୍ ଏଲ୍ ଦୋକାନ ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବା
			<p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି କୌଣସି ଦ୍ରାଃ ଓଡ଼ିଆ ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା ଅବକାଶୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ମାସରେ ଅତି କମରେ ଥରେ ଦୋକାନଟିର ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ଏଲ/ଡି ଏସ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ମୋଟାଲାଇ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ</p> <p>ଦୋକାନଟି ମୂଲ୍ୟ ମତ ଭାଗି ୦ରୁ 200 ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା</p> <p>ଦୋକାନଟିରେ ଓଡ଼ିଆରେ କୌଣସି ସାଇନ, ବୋର୍ଡ ଲଗାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି କୌଣସି ଦ୍ରାଃ ଓଡ଼ିଆ ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା</p> <p>ଛଅ ଜଣ କମିଟିଗଠା ଏହି ଦୋକାନରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ</p> <p>ଅବକାଶୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ଗରି ଜଣ ସେଲସ୍‌ମ୍ୟାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା</p> <p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>କୌଣସି ଦ୍ରାଃ ଓଡ଼ିଆ ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା</p> <p>ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ଥିଲା</p> <p>କୌଣସି ସାଇନ, ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଦର ତାଲିକା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା (ଗାର୍ ନିର୍ମାଣାଧିନ ଥିଲା)</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସତର୍କତା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>ଅବକାଶୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ଗରି ଜଣକୁ ଅଧିକ ସେଲସ୍‌ମ୍ୟାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା</p> <p>କୌଣସି ଦ୍ରାଃ ଓଡ଼ିଆ ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ଏଲ/ଡି ଏସ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଦୋକାନଟି ବଲାଙ୍ଗୀର ରେଲ ଷ୍ଟେସନ ୦ରୁ 400 ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା (ଓଡ଼ିଶା ଅବକାଶୀ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 34 ର ଲଲ୍ଲୀକର କରୁଥିଲା)</p> <p>କୌଣସି ସାଇନ, ବୋର୍ଡ ଏବଂ ଦର ତାଲିକା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସତର୍କତା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>ଅବକାଶୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ଗରି ଜଣକୁ ଅଧିକ ସେଲସ୍‌ମ୍ୟାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା</p> <p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>କୌଣସି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା</p> <p>ଶାନ୍ତ୍ୟ ଲାଭସେନ୍ଦ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା</p> <p>ଦୋକାନଟି ବଲାଙ୍ଗୀର ବୈନିକ ବଜାର ୦ରୁ 100 ମିଟର ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ</p> <p>କୌଣସି ସାଇନ, ବୋର୍ଡ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନାହିଁ</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସତର୍କତା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ଏଲ/ଡି ଏସ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>କୌଣସି ସାଇନ, ବୋର୍ଡ ବୋର୍ଡ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇନାହିଁ</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସତର୍କତା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>କମିଟିଗଠାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍ଏଲ/ଡି ଏସ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ମୋଟାଲାଇ ସୁନିର୍ଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ୦ରୁ ଛଅ କରାଯାଇ ଥିଲା (04/2016- 4.835 କ୍ରିଶ୍ଚିଆଲ.; 05/2016 (20.05.2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) -3,376 କ୍ରିଶ୍ଚିଆଲ ଏବଂ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ</p>
19		ଆଇଏମ ଏସ୍ ଏଲ୍ ଏସ୍ ଏସ୍, ଡୁଝୁରା	
20		ଆଇଏମ ଏସ୍ ଏଲ୍ ଏସ୍ ଏସ୍ ନଂ-୬, ବଲାଙ୍ଗୀର	
21		ଆଇଏମ ଏସ୍ ଏଲ୍ ଏସ୍ ଏସ୍ ଯୋଗେଲ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ, ବଲାଙ୍ଗୀର	
22		ଆଇଏମ ଏସ୍ ଏଲ୍ ଏସ୍ ଏସ୍ ନଂ 2- ବଲାଙ୍ଗୀର	
23		ଓଏସ୍ ଏସ୍ - ଲୋଇସଙ୍ଗା	
24		ଓଏସ୍ ଏସ୍ - ବଲାଙ୍ଗୀର	

କ୍ର.ସଂ.	ଅକୋରା ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଦୋକାନ ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବା
			ନଥିଲା
25	ବେଙ୍ଗାଳୀ	ଦେଶନାଳ ନଂ-1 ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍	<p>ଦୋକାନଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଫିସ୍ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ, ମାସିକ ସାମାନ୍ତର ଅବଶୁଦ୍ଧି ଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟାଲିଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋକାନଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉନଥିଲା</p> <p>କମିଟାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>କମିଟାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇ.ଇ.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦୋକାନଟି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟାଲିଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦୋକାନଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି କମିଟାମାନେ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟାଲିଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋକାନଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉନଥିଲା</p> <p>ଦୋକାନଟି ଗଠି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାସକୁ ଦୁଇ ଥର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>କୌଣସି ବ୍ୟାପକ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>କମିଟାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟାଲିଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋକାନଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉନଥିଲା</p> <p>କମିଟାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇ.ଇ.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦୋକାନଟି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଦୋକାନଟି ଗଠି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାସକୁ ଦୁଇ ଥର ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାସକୁ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>ଦୋକାନଟି ପ୍ରମୁଖ ଜିଲ୍ଲା ସର୍କାର ୦୨୨୦ ମିତର ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇ.ଇ.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଏହି ଦୋକାନଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଇ/ଡି ଏସ୍‌ଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଅତିକମ୍ରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟାଲିଲ୍ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋକାନଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଦ୍ରାଃ-ଖିରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p>
26		ଇନ୍ଦିପୁର ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍	
27		ଭୁବନ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍	
28		ଦେଶନାଳ ଆରଡି ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍, ଦେଶନାଳ	
29		ଗନ୍ଧିଆ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଅଫ୍ ସପ୍	
30		ହରିପୁର ଅନ୍, ସପ୍, ଦେଶନାଳ	

କ୍ର.ସଂ.	ଅବକାରୀ ଜିଲ୍ଲା ନାମ	ଏଫ୍ ଏଲ୍ ଚୋକାନ ନାମ	ମନ୍ତବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବା
			<p>କମିଟୀରାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଚୋକାନଟିରେ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ସରକାର ଖୁରୁଦା ମାଲ୍ୟାତ ଚର ଚାଲିବା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିଲା ଯାହା ୦ପିଡିଏମ୍ ମତ ଚୋକାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସରକାରୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟି ୦ପିଡିଏମ୍ ଚୋକାନ ଭଳି କାମ କରୁଥିଲା, ଭାଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହିସାବରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚୋକାନର କାରଖାନା ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଥିଲା ।</p> <p>ଚୋକାନଟିର ପରିସରରେ କୌଣସି ରେଷ୍ଟୁରାଂସ ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଚୋକାନଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିପରେ 70 ମିଟର ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ମାସରେ ଅତି କମରେ ଥରେ ପରିଦର୍ଶନ ତିନି ମାସରେ ଥରେ ପରିଦର୍ଶନ ହେଉଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ମାସରେ ଦୂର ଥର ପରିଦର୍ଶନ ତିନି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ଥିଲା</p> <p>ଏହି ଚୋକାନଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ/ପ୍ରାଥମିକ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>କମିଟୀରାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>ଅତିକମ୍ପୁ ଖାଲ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ</p> <p>ରେଷ୍ଟୁରାଂସ ଦିନା ଚୋକାନଟି ଚାଲୁଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟି ଜିଲ୍ଲାର ମୋଗଲ ଫୁଲ୍ ଚାନ୍ଦା ମାସକୁ ଥରେ ପରିଦର୍ଶନ ତିନି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ଥିଲା</p> <p>କମିଟୀରାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଥିଲେ</p> <p>ଡ୍ରାଂସ-ଫୁରା ଦୈନିକ ବିକ୍ରୟ ହିସାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା</p> <p>ଡ୍ରାଂସ-ଫୁରା ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ, ଭୌତିକ ଷ୍ଟକ୍ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା</p> <p>ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚୋକାନଟି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ତିନିମାସରେ ଥରେ କରାଯାଇଅଛି</p> <p>ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୋକାନଟିର ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟି ୦ପିଡିଏମ୍ ଚୋକାନ ଭଳି ଚାଲୁଥିଲା, ଭାଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହିସାବରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚୋକାନର କାରଖାନା ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଥିଲା ।</p> <p>କମିଟୀରାମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ କାମ କରୁଛନ୍ତି</p> <p>କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସରକାରୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>ଚୋକାନଟିର କାରଖାନାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ମାଲ୍ ମତ ପାଉଁ, ଉପରେ ସରକାର ଖୁରୁଦା ମାଲ୍ୟ ଏବଂ ଚାନ୍ଦା/ଚାନ୍ଦା ଛାପା ହୋଇ ନଥିଲା</p> <p>ଏହି ଚୋକାନଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ/ପ୍ରାଥମିକ ଦ୍ୱାରା ଅତିକମରେ ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ</p> <p>ଚୋକାନଟି ଜିଲ୍ଲାର ମୋଗଲ ଫୁଲ୍ ଚାନ୍ଦା ମାସକୁ ଥରେ ପରିଦର୍ଶନ ତିନି ମାସରେ ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ଥିଲା</p> <p>ଭାଟି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପରିକଳ୍ପନା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ନର୍ଦ୍ଦମା ମଧ୍ୟ ଚୋକାନଟିର ପାଇଁ ଯାକ୍ତା ଯାକ୍ତା ଥିଲା ଏବଂ ପାଣି ଅପରିଷ୍କୃତ ଥିଲା</p>
31		ଭୁବନ ଭଦଲିଆପୋଷା ଅନ,, ସପ୍	
32		ଡ଼େ଼ ଚାନ୍ଦା ଆଣ୍ଡ ରେଷ୍ଟୁରାଂସ, ଭୁବନ	
33		ଭୁବନ ଓଏସ୍ ସପ୍	

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.11

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.11.1 ପୃଷ୍ଠା 70 ଦୃଷ୍ଟକର୍ୟ)

ରାଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା 2011-16 ମଧ୍ୟରେ ଗୃହୀତ ବିଭିନ୍ନ ଦାକ୍ଷର ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ 2014-15 ରେ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆହୁ ପ୍ରଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ

ମାମଲା ପ୍ରତି ଅଫର ନାମ (12 ବୋଲୋ)	2011-16 ମଧ୍ୟରେ ଡିଡିଆ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ											
	ଆହୁପ୍ରଦେଶ 2014-15	2011-12	2014-15 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ	2012-13	2014-15 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ	2013-14	2014-15 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ	2014-15	2014-15 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ	2015-16	2014-15 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ	2011-12 ରେ ଅଫର ପ୍ରାକ୍ତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ
ବିଅର (650 ମିଲି)												
କିଙ୍ଗ୍‌ଫିସର ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	236.00	313.30	33	365.00	55	365.00	442.15	87	442.15	87	41	
କେଡ୍‌ସ୍ -5000	236.00	310.00	31	370.57	57	396.50	441.82	87	441.82	87	43	
କୃଷି ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	263.00	269.10	2	321.96	22	350.59	370.49	41	370.49	41	38	
କଲ୍ୟାଣୀ ଡାଲ୍-ଏଲ୍-ସି-ଷ୍ଟାଣ୍ଡ	226.00	300.60	33	357.00	58	384.12	434.88	92	434.88	92	45	
କାଲିକାଟି ଏଲିମ୍ୟାକ୍ସ ଏଲ୍-ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	322.00	493.46	53	516.34	60	523.17	610.29	90	610.29	90	24	
ଫାଷ୍ଟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	293.00	294.52		315.00	8	354.50	418.21	43	418.21	43	42	
କୃଷି ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	263.00	311.36	18	321.96	22	321.96	457.70	74	457.70	NA	0	
କୃଷି ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	298.00	470.26	58	549.34	84	671.65	775.00	160	775.00	160	65	
କିଙ୍ଗ୍‌ଫିସର ପ୍ରମାଣ	211.00	0.00		235.68	12	350.00	405.82	92	405.82	92	0	
କୃଷି ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ	298.00	0.00		470.26	58	542.08	644.00	116	644.00	116	0	
କୃଷି ଷ୍ଟାଣ୍ଡ	238.00	0.00		336.72	41	350.59	370.49	56	370.49	56	0	
ଆଇଏମ୍ ଏଲ୍ (750 ମିଲିମି)												
ଏମ୍‌ସି ନଂ-1 ରିଭର୍ ଡିଭିସନ୍	828.00	1395.45	69	1395.45	69	1395.45	1426.00	72	1426.00	72	2	
ଏମ୍‌ସି ଚଏସ୍ ଡିଭିସନ୍	568.00	794.41	40	911.00	60	911.00	1012.00	78	1012.00	78	27	
ଏମ୍‌ସି ଚଏସ୍ ଡିଭିସନ୍	495.00	699.98	41	760.00	54	785.00	860.00	74	860.00	74	23	
ଏମ୍‌ସି ଚଏସ୍ ଡିଭିସନ୍	777.00	793.62	2	902.00	16	907.18	1012.00	30	1012.00	30	28	
ଏମ୍‌ସି ଚଏସ୍ ଡିଭିସନ୍	1263.00	1595.82	26	1748.28	38	1751.66	1787.00	41	1787.00	41	12	
ଏମ୍‌ସି ନଂ-1 କାଟିବା ଡିଭିସନ୍	495.00	0.00	0	1060.00	114	1060.00	1087.00	120	1087.00	120	0	
କମିଟିଆଲ୍ ଡିଭିସନ୍	832.00	905.25	9	1265.69	52	1269.07	1417.00	70	1417.00	70	57	

ପରିଶିଷ୍ଟ 7.1.1

(ଅନୁଲେଦ 7.1.3.1 ପୃଷ୍ଠା 97 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଅତିର୍ ମତ୍ରବ୍ୟ

1. କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ବାସ୍ତବ ସମୟ ସଂଯୋଗକରଣ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ

କ୍ର.ସଂ	ଅନୁଲେଦ ସଂଖ୍ୟା	ଆପତ୍ତି	ବିଭାଗୀୟ ମତାମତ / ଉତ୍ତର	ଅବସ୍ଥା
1.	3.2.8.1	ଯୋଜନାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ	ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ	ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
2.	3.2.8.17	ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବାସ୍ତବ ସମୟ ସଂଯୋଗକରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସର୍ଜନା ନ ହେବାରୁ ଦୋହରା ତାଟା	ଅରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
3.	3.2.8.21	ଅନୁଲୋଚନ ସେବା	ରାଜି	ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
4.	3.2.8.22	ମୋଟର ଯାନ ଯାତ୍ରା ରିପୋର୍ଟ ତୁଳନାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପରମିଟ୍ ଓ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରଦାନ	ରାଜି	ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
5.	3.2.8.23	ଜାତୀୟ ପରମିଟ୍ ର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ପଦ୍ଧତି	ଅରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
6.	3.2.8.24	ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହାତଧରା ରିଡର ବ୍ୟବହାର ନ ହେବା	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ

2. ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଫାକ୍ଟା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରଣ

କ୍ର.ସଂ	ଅନୁଲେଦ ସଂଖ୍ୟା	ଆପତ୍ତି	ବିଭାଗୀୟ ମତାମତ / ଉତ୍ତର	ଅବସ୍ଥା
7.	3.2.8.7.1	ଓମିନିବସ୍ ର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିୟମ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ ନ ହେବା	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
8.	3.2.8.7.2	ଘରୋଇ ସେବା ଯାନଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିୟମ	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
9.	3.2.8.7.3	କ୍ରେନ/ହାଇଡ୍ରା, ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦିର ପଞ୍ଜିକରଣ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ ନ ହେବା	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
10.	3.2.8.7.4	କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀର ମାଲଗାଡ଼ିର ଏକକାଳିନ ଟିକସ ଦେୟତା ବିଲମ୍ବିତ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ	ଉତ୍ତର ରହିତ	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
11.	3.2.8.15.1	ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ଇଞ୍ଜିନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଚେସିସ୍ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରବେଶରେ ଅନିୟମିତତା	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି

3. ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅଧିକାରୀ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିବେଶ ଏବଂ ବିଧିମାନ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାପନ

କ୍ର.ସଂ	ଅନୁଲେଦ ସଂଖ୍ୟା	ଆପତ୍ତି	ବିଭାଗୀୟ ମତାମତ / ଉତ୍ତର	ଅବସ୍ଥା
12.	3.2.8.8	କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ ପଦ୍ଧତି (ବାହାନ) ମଧ୍ୟରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ବସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅନୁଚିତ୍ ବିଧିମାନ୍ୟତା	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
13.	3.2.8.9.1	ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି	ଉତ୍ତର ରହିତ	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
14.	3.2.8.9.2	ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଧିମାନ୍ୟତା	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
15.	3.2.8.9.3	ବହୁଗୁଣିତ ଗାଡ଼ି ଚଳନା ଲାଇସେନ୍ସ ର ଅସ୍ଥିତି	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
16.	3.2.8.10.1	ବାହାନରେ ନିବେଶ/ ବିଧିମାନ୍ୟକରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ- ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
17.	3.2.8.10.2	ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଧିମାନ୍ୟତାର ଅଭାବ	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
18.	3.2.8.11	ପଞ୍ଜିକରଣ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରାବାହିକତା ନଥିବା	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
19.	3.2.8.12	ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ଇଞ୍ଜିନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଚେସିସ୍ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରବେଶରେ ଅନିୟମିତତା	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
20.	3.2.8.13	ଅବୈଧ ବାମାକୃତ ନୋଟ୍ ରେ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ
21.	3.2.8.18	ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ/ପ୍ରକାରର ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକର ଗାଡ଼ିଚଳନା ପରୀକ୍ଷା ନ ହୋଇ ଅନିୟମିତ ଗାଡ଼ିଚଳନା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି

4 ରିଆଡିଆରାଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିନିର୍ଦ୍ଧିତ

କ୍ର.ସଂ	ଅନୁକ୍ଳେପ ସଂଖ୍ୟା	ଆପତ୍ତି	ବିଭାଗୀୟ ମତାମତ / ଉତ୍ତର	ଅବସ୍ଥା
22.	3.2.8.14	କର ଆରୋପଣ ଓ କର ଆଦାୟର ହସ୍ତଲିଖିତ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପ	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
23.	3.2.8.2	ବାହାନ ଓ ସାରଥୀ ସମ୍ପୃକ୍ତେୟାର ମାନକର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କ୍ଷମତାର ଆଂଶିକ ବ୍ୟବହାର	ରାଜି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ	ବହୁ ଅଗ୍ରଗତି
24.	3.2.8.3	ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ ଟିକ୍ସ ଲିଃ ସହ ହୋଇଥିବା ବୁକ୍ସ ରାଜିନାମାରେ କେତେକ ଅଭାବ	ରାଜି	ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି
i25.	3.2.8.4	ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ କାର୍ତ୍ତ ଆଧାରରେ ଗାଡି ପଞ୍ଜିକରଣ/ ଗାଡିରଜନା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ମାନକ ପ୍ରତି ଆନୁଗତ୍ୟ ନ ଥିବା ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ଜନିତ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
26.	3.2.8.5	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଞ୍ଚ ନିୟୋଜନ	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
27.	3.2.8.6	ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନିୟମିତ ସେବା ଦେୟ ସଂଗ୍ରହ	ଅରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
28.	3.2.8.15.2	ପସନ୍ଦ ସଂଖ୍ୟା ଆବଣ୍ଟନ/ ନିରୂପଣରେ ମାତ୍ରାଟିରିକ୍ତ ବିଳମ୍ବ	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
29.	3.2.8.16	ସକ୍ରୀୟ/ଅଧିପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବା ସ୍ୱାର୍ତ୍ତ କାର୍ତ୍ତ ଗାଡି ରଜନା ଲାଇସେନ୍ସ/ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ।	ରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
30.	3.2.8.19	ଦସ୍ତାବିଜକରଣରେ ଅଭାବ	ଅରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ
31	3.2.8.20	ପଇତା ସୁରକ୍ଷା ଓ ପାସପୁର୍ତ୍ତ ନାତି	ଅରାଜି	ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ

ମନ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର

ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ:	12
ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ:	04
ନଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି :	15
ମୋଟ	31

ସଂକ୍ଷେପଣ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଭାଷା

ସଂକ୍ଷେପଣ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଭାଷା

A

ଏଏ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ
ଏସିସିଟି	ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ
ଏଇପି	ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି
ଏଆରଟିଓ	ଅରିଡିକ୍ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ
ଏଏସ୍‌ଆଇଇ	ସହାୟକ ଅବକାରୀ ଉପ ନିରୀକ୍ଷକ
ଏଟିଏନ୍	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମନ୍ବିତ୍ ଟିକ୍ସ
ଏଭିଆର	ସମାକ୍ଷା ପରିଦର୍ଶନ ବିବରଣୀ

B

ବିଓଇଆକ୍ସ	ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ
ବିଇଆର	ଅବକାରୀ ବୋର୍ଡର ନିୟମାବଳୀ
ବିଏଲ୍	ସୁକ୍ଷ୍ମ ଲିଟର
ବିଏମ୍	ଶାଖା ପରିଚାଳକ
ବିଓଆର	ରାଜସ୍ୱ ବୋର୍ଡ

C

ସିଏଏଏ	ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବର ରିପୋର୍ଟ
ସିସିଟି	ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ
ସିଡିସିଆର	କନ୍‌ସୋଲିଡେଟେଡ୍ ଡିମାଣ୍ଡ କଲେକ୍‌ସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟର
ସିଏସ୍	ଦେଶୀ ମଦ
ସିଏସ୍‌ଟି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର
ସିଟି	ବାଣିଜ୍ୟ କର
ସିଟିଓ	ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ

D

ଡିଏସି	ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି
ଡିସିସିଟି	ଉପ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ
ଡିସିଆର	ଡିମାଣ୍ଡ କଲେକ୍‌ସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟର
ଡିଡିଏମ୍	ଉପ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଡିଇଓ	ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
ଡିଇଆର	ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ
ଡିଆଇଜି	ଉପ ମହାନିରୀକ୍ଷକ
ଡିଏଲ୍	ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ
ଡିଏଲ୍‌ଇସିସି	ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅବକାରୀ ସମନ୍ବିତ୍ କମିଟି
ଡିଏସ୍‌ଇ	ଅବକାରୀ ଉପ-ଅଧୀକ୍ଷକ
ଡିଏସ୍‌ଆର	ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ

E

ଇଏଏଲ୍	ଅବକାରୀ ଋପା ଲେବୁଲ୍
ଇସି	ଅବକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ
ଇଡି	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ
ଇଡିସି	ଅବକାରୀ ଉପ-କମିଶନର
ଇଏନ୍‌ଏ	ଏକ୍ସ‌ଟ୍ରା ନ୍ୟୁଟ୍ରାଲ୍ ଆଲକୋହୋଲ୍
ଇପି	ସତତ୍ୱ ବିଶେଷାଧିକାର

ଇଟି ପ୍ରବେଶ କର
 ଇଭସି ଅବକାରୀ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର

F

ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ବିଦେଶୀ ମଦ
 ଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ବିଦେଶୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ

G

ଜିସିଭି ସ୍ଥଳ ତାପଜନକ ମୂଲ୍ୟ
 ଜିଇଆର୍ ଗେଟ୍ ପ୍ରବେଶ ରେଜିଷ୍ଟର
 ଜିଓଓ ଓଡିଶା ସରକାର
 ଜିଆର୍‌ଏନ ମାଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଟିକ୍ସଣା
 ଜିଆର୍‌ଆର୍ ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜୀକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର
 ଜିଟିଓ ମୋଟ କାରବାର

I

ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ
 ଆଇଇ ଅବକାରୀ ନୀରୀକ୍ଷକ
 ଆଇଜିଆର୍ ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରୀକ୍ଷକ
 ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଦେଶୀ ମଦ
 ଆଇଆର୍ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ
 ଆଇଏସ୍ ଆକ୍ସ ଭାରତୀୟ କ୍ଷାମ୍ପ ଅଧିନିୟମ
 ଆଇଟିସି ନିବେଶ କର ଜମା

J

ଜେସିସିଟି ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ
 ଜେଆଇଜି ଯୁଗ୍ମ ମହାନିରୀକ୍ଷକ

L

ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ଲଣ୍ଡନ୍ ପୁଫ୍ ଲିଟର
 ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପି ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି

M

ଏମ୍‌ସି ରୁଲ୍‌ସ୍ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିହାତି ନିୟମାବଳୀ
 ଏମ୍‌ସିଟି ରୁଲ୍‌ସ୍ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ ନିୟମାବଳୀ
 ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ୍‌ସ୍ ଲିମିଟେଡ୍
 ଏମ୍‌ଏଫ୍ ମହୁଲ୍ ଫୁଲ୍
 ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ
 ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ଆକ୍ସ ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ
 ଏମ୍‌ଓସି କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ
 ଏମ୍‌ଆର୍‌ପି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ
 ଏମ୍‌ଭି ଟ୍ୟାକ୍‌ସ୍ ମୋଟର ଯାନ କର

N

ଏନ୍‌ଡି ଉତ୍ତର ବିଭାଜନ
 ଏନ୍‌ଆଇସି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର

O

ଓସିପି ଓପନ କାଷ୍ଟ ପ୍ଲୋଜେକ୍ଟ୍
 ଓଇଆର୍ ଓଡିଶା ଅବକାରୀ ନିୟମାବଳୀ

ଓଇଟି	ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର
ଓଆଇସି	ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ
ଓଏମ୍‌ଭିଟି ଆକ୍ସ	ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିନିୟମ
ଓପିଡିଆର	ଓଡ଼ିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ଡିମାଣ୍ଡ୍ ରିଜିଷ୍ଟରୀ
ଓଆରୁଆର	ଚଳାଚଳ ରହିତ ରେଜିଷ୍ଟର
ଓଏସ୍	ଦେଶୀ ମଦ
ଓଏସ୍‌ଭିସି	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ
ଓଏସ୍‌ଟି	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର
ଓଭାଟ୍	ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର

P

ପିଏ	ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା
ପିଏସି	ଲୋକ ଲେଖା ସମିତି
ପିଏଜି	ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା), ଓଡ଼ିଶା
ପିଏଫ୍‌ସି	ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି
ପିଏସ୍‌ଭି	ଘରୋଇ ସେବା ଯାନ

R

ଆର୍ ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା
ଆରଏ	ନିବନ୍ଧନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ
ଆରଡିସି	ରେଭିନ୍ୟୁ ଡିଭିଜନାଲ କମିଶନର
ଆର୍ ଏଫ୍	ନିବନ୍ଧନ ଫି
ଆରଓ ଏମ୍	ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍
ଆର୍ ଏସ୍	ଶୁଦ୍ଧ ସୁରାସାର
ଆରଟିଓ	ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ

S

ଏସ୍‌ସିଆରସି	ସ୍ପାର୍ଟ କାର୍ଡ ଭିତ୍ତିକ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର
ଏସ୍‌ଡି	ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ
ଏସ୍‌ଇ	ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ
ଏସ୍‌ଇଡି	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ
ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍	ସ୍ୱେସିଆଲ୍ ଇକୋନୋମିକ୍ ଜୋନ୍
ଏସ୍‌ଆଇଇ	ଅବକାରୀ ଉପ-ନିରୀକ୍ଷକ
ଏସ୍‌ଆର	ଉପନିବନ୍ଧକ
ଏସ୍‌ଟିଏ	ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ

T

ଟିସି	ପରିବହନ କମିଶନର
ଟିସିଏସ୍	ଉଦ୍‌ଗମ ସ୍ଥଳରୁ ଆଦାୟ କର
ଟିଆରଓ	କର ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀ
ଟିଟିଓ	କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର

U

ୟୁଏଚ୍‌ଭି	ସହାୟକ ଡାପ ମୂଲ୍ୟ
----------	-----------------

V

ଭାଟିସ୍	ଭାଟ୍ ସୂଚନା ପତ୍ର
--------	-----------------

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ
www.cag.gov.in

www.agodi.cag.gov.in
www.agodisha.gov.in